

BS
715
1893
v. 17

A
A

UNIVERSITY OF SOUTHERN CALIFORNIA LIBRARY FACULTY

00003776176

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

GIFT OF

W.M. Linn Fopper

Siegfried

The Book of Job.

THE present edition of the Sacred Books of the Old Testament in Hebrew exhibits the reconstructed text on the basis of which the new translation of the Bible has been prepared by the learned contributors mentioned on the other page of the cover. It is, therefore, the exact counterpart of the English edition. Wherever the translation is based on a departure from the received text, the deviation appears here in the Hebrew text. Transpositions in the translation are also found here in the original.

Departures from the received text are indicated by diacritical marks, $\circ$ (i. e. $V = Versions$) marking a passage where a reading has been adopted on the authority of the Ancient Versions; $\diamond$ (i. e. $c = conjecture$) being used for conjectural emendations; and $\circ\circ$ (i. e. $\circ = \text{נִפְזָר}$) for changes involving merely a departure from the Masoretic points, or a different division of the consonantal text (e. g. נִפְזָר בְּנֵי Eccl. 10, 1). A פּוֹז indicates transposition of the Masoretic ; ; ; points to cases where the $Q\ddot{er}\ddot{e}$ has been adopted instead of the $K\ddot{eth}\ddot{ib}$. Doubtful words or passages are marked with notes of interrogation (•). Hopelessly corrupt passages are indicated by . . . . — Asterisks * * * * point to *lacunae* in the original. The text has been left unpointed except in ambiguous cases.

The Ancient Versions are referred to in the *Notes* under the following abbreviations: M = Masoretic Text; G = LXX; T = Targum; S = Peshitta; V (i. e. St. Jerome) = Vulgate; A = Aquila, S = Symmachos, O = Theodotion. It has not been deemed necessary to classify all the divergences exhibited by the Ancient Versions. As a rule there have been recorded only those variations on the authority of which an emendation has been adopted by the editor of the text.

The heavy-faced figures in the margin of the notes (1, 2, 3^r, 3^l &c.) refer to the pages, the numbers in ( ) to the lines of the Hebrew text; r & l mean *right* and *left*; 3^r (10) e. g. refers to page 3, line 10 of the first column, i. e. chapter 4, verse 9^r. The footnotes are cited under their Greek reference marks α , β , γ &c., the lines being counted separately in each note. In some cases where the notes are more extensive, the number of the verse is given instead of the line.

As to the colors, **blue** indicates parallel compositions, **green** polemical interpolations directed against the tendency of the poem, and **red** correcting interpolations conforming the speeches of Job to the spirit of the orthodox doctrine of retribution. The arguments for these distinctions are given in the introductory remarks prefixed to the explanatory notes on the English translation of the book.

The Book of Job

SIEGFRIED

THE SACRED BOOKS
OF
The Old Testament.

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

By eminent Biblical scholars of Europe and America

EDITED BY

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY
BALTIMORE MD.

PART 17

The Book of Job

BY

C. SIEGFRIED

Leipzig
J. C. HINRICH'SCHE BUCHHANDLUNG
Baltimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS
1893

The
Book of Job.

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

WITH NOTES

BY

C. SIEGFRIED

PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF JENA

English Translation of the Notes

BY

R. E. BRÜNNOW

PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF HEIDELBERG

Leipzig

J. C. HINRICH'S SCHE BUCHHANDLUNG

Baltimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

1893

PRINTED BY AUGUST PRIEß

Leipzig

[All rights reserved.]

BS
715
1893
V. 17

J. C. HINRICH'S SCHE BUCHHANDLUNG LEIPZIG

ESTABLISHED 1791

Theology — Egyptology — Assyriology — Bibliography

919205

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

Additions and Corrections.

Page 2,	line 3, <i>for</i>	לְעַד	read	לְעַד.
Page 31,	line 21, <i>for</i>	עַזְרָה	read	עַזְרָה.
Page 4x,	line 10, <i>for</i>	עַזְבָּה	read	עַזְבָּה.
Page 41,	line 27, <i>for</i>	עַלְמָה	read	עַלְמָה.
Page 41,	line 42, <i>for</i>	עַמְּרָה	read	עַמְּרָה.
Page 5x,	line 13, <i>insert</i>	וְ	after	וְעַמְּבָדָה.
Page 5x,	line 37, <i>for</i>	תְּשַׁחַר אֶל	read	תְּשַׁחַר אֶל.
Page 51,	line 2, <i>for</i>	אַבְרָהָם	read	אַבְרָהָם.
Page 51,	line 24, <i>for</i>	גַּמְלָה	read	גַּמְלָה.
Page 61,	line 17, <i>for</i>	הַשְׁמָרָה	read	הַשְׁמָרָה.
Page 7x,	lines 12—21 (ch. 10, vv. 18—22) and note β (v. 22c)	should have been printed in <i>blue</i> .		
Page 7x,	line 13, <i>for</i>	לְמַה לְאָ	read	לְמַה לְאָ.
Page 7x,	line 16, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 7x,	line 29, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 7x, δ,	line 3, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 8x,	line 38, <i>insert</i>	וְ	before	וְאֶת.
Page 9x,	line 8, <i>for</i>	וְעַזְבָּה	read	וְעַזְבָּה.
Page 91,	line 44, <i>insert</i>	וְ	before	וְאֶת.
Page 101,	line 33, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 111,	line 25, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 12x,	line 16, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 121,	line 1, <i>insert</i>	β	before	קָלָ.
Page 121,	line 28, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 121,	line 36, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 121,	line 37, <i>for</i>	15a	read	15b.
Page 121,	line 42, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 13x,	line 4, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 13x,	line 5, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 13x,	line 11, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 131,	line 7, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 131,	line 45, <i>for</i>	בְּרוּם	read	בְּרוּם.
Page 14x,	line 32, <i>for</i>	בְּמַבְּהָה	read	בְּמַבְּהָה.
Page 141,	line 4, <i>for</i> קְמִינָה	בְּמַבְּהָה קְמִינָה	read	בְּמַבְּהָה קְמִינָה.
Page 141,	line 8, <i>for</i>	תְּבָאָה	read	תְּבָאָה.
Page 141,	line 30, <i>for</i>	דְּדָה	read	דְּדָה.
Page 15x,	line 26, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 15x,	line 28, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 15x,	line 38, <i>for</i>	לְעַזְבָּה	read	לְעַזְבָּה.
Page 151,	line 17, <i>for</i>	אַחֲרָה	read	אַחֲרָה.
Page 151,	line 30, <i>for</i>	אֶל אָמֵן	read	אֶל אָמֵן.
Page 16x,	line 40, <i>for</i>	לְשָׁאָה	read	לְשָׁאָה.
Page 161,	line 7, <i>for</i>	לְלָהָה	read	לְלָהָה.
Page 161,	line 16, <i>for</i>	לְשָׁאָה	read	לְשָׁאָה.
Page 161,	line 27, <i>for</i>	אַרְשָׁאָה	read	אַרְשָׁאָה.
Page 161,	note β should have been printed in <i>green</i> .			

Concordance.

The Hebrew Text of the Book of Job is arranged here in the following order: chapters 1–12; 13,1–27; 14,4. 3. 6. 13. 15–17. 1–2; 13,28; 14,5. 7–12. 14. 18–22; 15–19; 20,1–15^a. 23^a. 15^b–29; 21,1–8. 11. 10. 9. 12–34; 22–24,8. 10–25; 26,5–14. 1–4; 27–28; 29,1–6. 19–20. 7–11. 21–23. 12–13. 15–17. 24–25. 14. 18; 30,1–24. 26–31; 31,1–20; 30,25; 31,21–23. 38–40. 24–37. 40^c; 38–42; 32–37.

The following passages, being later interpolations, are relegated from the text and appear in the foot-notes: ch. 4, vv. 10–11; 5,1 + 6–7; 6,10^c; 8,6^b; 9,21^c; 10,3^a (partly) + 17^c + 22^c; 11,6^b + 7–9 + 12 + 14; 12,3^b + 4^b + 6^c + 11–12; 15,19 + 25–28 + 30^a; 16,8^c + 10–11 + 13^a + 22; 17,1 + 11–16; 18,13^a; 19,25–26 + 27a, b; 21,8^a (partly); 22,8 + 18; 23,8–9; 24,9; 27,1; 28,3^c; 30,1^a (partly) + 2^b; 38,13^b + 15; 39,25^c; 40,15^b; 41,1–4; 33,23^b; 34,18; 37,6–8 + 12^b + 23^c.

The following passages, being *parallel compositions*, are printed in blue: 7,1–10; 10,18–22 + 22^c (note β); 12,4–6 + 4^c + 6^c (notes 9 & i); 14,1–2; 13,28; 14,5. 7. 8–12. 14. 18–22; 17,11–16 (p. 11^r, n. β); 40,6–42,6.

The following passages, being *correcting interpolations conforming the speeches of Job to the orthodox doctrine of retribution*, are printed in red: 12,7–10. 13–25. 13,1 + 12,11–12 (p. 8^r, n. α); 21,16–18; 24,13–24; 27,7–23.

The following passages, being *polemical interpolations directed against the tendency of the poem*, are printed in green: 28,1–28 + 28,3^c (p. 16, n. β) and the *Elihu speeches* (chapters 32–37), which are given in a special appendix, pp. 24–27.

The following Concordance will facilitate references to verses which appear here out of the traditional order:

Chapters, Verses	Pages, Lines	Chapters, Verses	Pages, Lines
13, 28	= 9 ^r , 23.	26, 1–4	= 16 ^r , 21–27.
14, 1–2	= 9 ^r , 19–22.	26, 5	= 15 ^l , 44.
14, 3	= 9 ^r , 6.	26, 6–14	= 16 ^r , 1–19.
14, 4	= 9 ^r , 4.	29, 7–11	= 17 ^l , 14–23.
14, 5	= 9 ^r , 25.	29, 12–13	= 17 ^l , 30–33.
14, 6	= 9 ^r , 8.	29, 14	= 17 ^l , 45.
14, 7–12	= 9 ^r , 27–40.	29, 15–17	= 17 ^l , 34–39.
14, 13	= 9 ^r , 10.	29, 18	= 18 ^r , 2.
14, 14	= 9 ^r , 41.	29, 19–20	= 17 ^l , 10–13.
14, 15–17	= 9 ^r , 13–18.	30, 25	= 19 ^r , 27.
14, 18	= 9 ^r , 44.		
14, 19–22	= 9 ^l , 1–9.	31, 21–23	= 19 ^r , 30–35.
20, 23 ^a	= 12 ^l , 36.	31, 24	= 19 ^r , 44.
21, 9	= 13 ^l , 3.	31, 38–40	= 19 ^r , 37–42.
21, 10	= 13 ^l , 1.	31, 40 ^c	= 19 ^l , 35.
21, 11	= 13 ^l , 42.	32–37	= 24–27.
21, 12	= 13 ^l , 5.		
23, 9	= 15 ^r , 42.	38, 1	= 19 ^l , 37.

26r retribution proceed from thee, that thou shouldst reject (the wicked), and then choose (the righteous), and not I?

(26) **מִתְּנַשֵּׁךְ** is without any sense whatever. It is better to emend with **וְאַתָּה מִלְּנַשֵּׁךְ** **אַתָּה:** **מִלְּנַשֵּׁךְ.**

(35) **מִלְּנַשֵּׁךְ.** Only a very forced sense can be obtained if we retain this reading. The verb must be in the second person.

26¹ (3) **מִלְּנַשֵּׁךְ.** The sense requires the verb to be in the plural. We must, therefore, read **מִלְּנַשְׁׁךְ** = **מִלְּנַשְׁׁךְ.**

(11) **מִלְּנַשְׁׁךְ אַתָּה.** Unintelligible.

(13) **מִלְּנַשְׁׁךְ נָנָא** can be vindicated only by a very forced exegesis.

27r (6) **מִלְּנַשְׁׁךְ** seems to be corruption of the text.

(7) **מִלְּנַשְׁׁךְ.** To be read as a Piel.

(11) **מִלְּנַשְׁׁךְ אַתָּה** **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ.** Unintelligible.

(12) **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ** **לְבָבְךָ.** Unintelligible.

(13) **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ** **לְבָבְךָ.** Unintelligible.

(14) **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ** **לְבָבְךָ.** Unintelligible.

(30) **מִלְּנַשְׁׁךְ over many human beings.** Very improbable. It is better to point **בְּ**, taking it as an accusative of specification: *abundantly* = **בְּ** [so the Authorized Version].

(31) **מִלְּנַשְׁׁךְ** clerical error for **מִלְּנַשְׁׁךְ**, cf. v. 23.

(38) **מִלְּנַשְׁׁךְ.** But as **מִלְּנַשְׁׁךְ** is masculine, it is better to emend **מִלְּנַשְׁׁךְ.**

(39) **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ.** In this connection entirely void of sense; see the Commentaries.

(40) **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ** **מִלְּנַשְׁׁךְ.** In this connection entirely void of sense; see the Commentaries.

27¹ (7) **מִלְּנַשְׁׁךְ.** The explanation given by the greater number of commentators: *fall to the earth*, would meet the requirements of the sense. But the objections raised by KÖNIG, p. 598 tend to disprove the possibility of the usage of the verb in this sense. Since, however, a command addressed to the snow, *become earth!* could hardly have been carried out, the word itself must be rejected, and we must emend in accordance with **ψ 65,11**, **Is. 55,10** **מִלְּנַשְׁׁךְ** = *moisten* (the earth). — **מִלְּנַשְׁׁךְ** gives no sense; to be emended **מִלְּנַשְׁׁךְ** = *and the rain he maketh fall.*

(9) **מִלְּנַשְׁׁךְ** (cf. **וְאַתָּה אַזְוֹתָתָךְ**) is a corruption of the text.

(15) **מִלְּנַשְׁׁךְ** is dittography, and is to be canceled. To be translated *whether as a rod of correction for his people or as a benefit.*

(21) **מִלְּנַשְׁׁךְ.**

(22) **מִלְּנַשְׁׁךְ;** clerical error.

(28) **מִלְּנַשְׁׁךְ.**

(31) **מִלְּנַשְׁׁךְ.**

(33) **מִלְּנַשְׁׁךְ** is not in keeping with the context; with regard to Jahveh's coming from the north cf. Ez. 1,4.

(α,1) These words are a gloss, intended to call the reader's attention to the fact that Jahveh's power is especially seen in the mighty down-pours of the rain.

(α,2) Verses 7—8 are an interpolation. After having described the rain in v. 6, the poet goes on v. 9 sqq. to storms and ice.

(β) These words seem to be a gloss, intended to explain the phrase **מִלְּנַשְׁׁךְ**. And **מִלְּנַשְׁׁךְ** in **מִלְּנַשְׁׁךְ** is a still later gloss to **לְבָבְךָ**, and is to be canceled.

(γ) Is a gloss, which mars the sense of the whole passage: *he does not oppress it, scil. justice.* Without it the hemistich reads: *great is he in power and judgment, and of much justice.*

22¹ (6) **מִתְּבָשֵׁל** read **מִתְּבָשֵׁל** as in Hos. 13,8. — **וְסֻרְדְּגָמָס** *the fast bond.*
 (11) **מִתְּבָשֵׁל**. Better singular.
 (17) **מִתְּבָשֵׁל**. Usually translated: *kindleth coals*; but **בָּשֵׁל** in Piel has not this meaning. Better **בָּשֵׁל** *his breath is lambent like glowing coals.*
 (22) Here a line has fallen out. One cannot say **בְּשָׁרֶת** of the soft lower portions of the body.
 (41) **מִתְּבָשֵׁל**. Usually translated: *he takes the ocean to be grey hair.* But a crocodile is not likely to indulge in such speculations. — We emend in accordance with **Θεοφάνειον οὐρανον οὐ περιπλανάτο**.
 (42) **מִתְּבָשֵׁל**.

23^r (2) **מִ** So Kethib, Qerê **מִתְּבָשֵׁל**, **וְנִימָא**.

23¹ (5) **מִתְּבָשֵׁל**. To be emended in accordance with § 202a.

(13) **מִ** without **בְּ**.

(14) **מִ** Qerê **מִתְּבָשֵׁל**.

(22) **מִ** Qerê **מִתְּבָשֵׁל** contrary to all rules of grammar; cf. STADE, p. 355; Ez. 18,28.

24^r (19) See STADE, *Lehrbuch der hebräischen Grammatik*, § 112a.

24¹ (23) **מִתְּבָשֵׁל**, is a clerical error, cf. **וְלֹא** *μον.*
 (35) **מִתְּבָשֵׁל**: **תְּבָשֵׁל** (DILMANN) is better.
 (37) **תְּבָשֵׁל**; the sense requires the second person: *thou didst not heed it.*

25^r (3) **מִתְּבָשֵׁל** gives no sense. To be emended **מִתְּבָשֵׁל** (OLSHI); cf. **וְאַפְתָּה** *ελαττασ*.
 (4) **מִתְּבָשֵׁל**: **תְּבָשֵׁל** **τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πιώματος ἐργάσατο** presupposes a different text. — **תְּבָשֵׁל** can hardly be the true reading, since the idea is not that pride should be concealed (cf. **בְּשָׁבֵד** Gen. 18,17) but that it should be done away with. We would emend **תְּבָשֵׁל**, in accordance with the analogy of **תְּבָשֵׁל**. For the construction see 24,4.
 (8) **מִ** Kethib **בְּרִי**, Qerê **בְּ**. The Qerê is adopted, according to BAER, p. 58, by the *Babylonii* and also by the Versions. DILM. translates accordingly: *whilst the multitude of his bones are still endowed with good strength.* But the condition described in v. 19b renders this improbable in the highest degree. We would rather suppose that **בְּרִי** is a clerical error for **בְּשָׁבֵד**.
 (9) **מִתְּבָשֵׁל**. That voracity should cause disgust with food, is opposed to all probability; on the contrary, any feeling of disgust is usually overcome by it.
 (12) **מִ** Qerê **בְּשָׁבֵד**. Usually translated: *his bones are abraded, decayed, or his members are bald, emaciated.* The Kethib **בְּשָׁבֵד** *baldness, emaciation* would be without any verb. — For **בְּשָׁבֵד** cf. GESENIUS-KAUTZSCH § 14,1, n. 2.
 (18) **מִתְּבָשֵׁל** probably corruption of the text.
 (27) **מִתְּבָשֵׁל** only here in an impersonal sense. Perhaps to be emended **מִתְּבָשֵׁל**.
 (a) Verse 23b is a later addition; cf. 5,1a.

25¹ (30) **מִתְּבָשֵׁל** **קָרְבָּן**. Probably **בְּ** has been omitted.
 (41) **מִתְּבָשֵׁל**. But the chief point here is to show that Jahveh makes his decisions without entering into lengthy discussions with man as to what is right; cf. v. 24a. To be emended accordingly **בְּשָׁבֵד**, cf. p 143,2.
 (β) V. 18 is an interpolation, since **בְּשָׁבֵד** relates to God. V. 19 is evidently to be connected directly with v. 17.

26^r (3) **מִתְּבָשֵׁל**; **וְסֻרְדְּגָמָס**. The object is wanting. To be emended, therefore, **מִתְּבָשֵׁל**.
 (15) **מִתְּבָשֵׁל** **אֲלֹא** **בְּשָׁבֵד** **בְּ** is entirely void of sense; see the Commentaries.
 (17) **מִתְּבָשֵׁל** **בְּשָׁבֵד** is without sense.
 (19) **מִתְּבָשֵׁל** mars the sense of the entire passage. We would propose **מִתְּבָשֵׁל**: *shall*

20r (16) **מִ** Qerê **תְּהִנֵּתְנָהָרִים**:(19) The subject after **תְּהִנֵּתְנָהָרִים** is wanting, as the **רַיִשְׁתָּהָרִים** in v. 13b can hardly be meant.DILLM. supplies *the terrestrial things*, but this would be a somewhat too violent ellipsis.EWALD's emendation **תְּהִנֵּתָהָרִים** *they become shining*, does not supply a subject and presupposes that all garments are bright. MERN reads **תְּהִנֵּתָהָרִים** *they stand clothed in garments*. Who? Probably something has been omitted.(21) HITZIG, *Begriff der Kritik*, p. 129 emends **תְּהִנֵּתָהָרִים**. This could be suitably applied to the waters stored up in the heavens (v. 34), but not to those of the ocean.(20) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים**. Better with **וְ** *εγένεσος με*: **תְּהִנֵּתָהָרִים**.(40) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים**, **אָתָּה** **פָּוָס**. Light was, however, already mentioned in v. 19. EWALD and MERN emend **תְּהִנֵּתָהָרִים** in accordance with the parallelism (cf. 24b **תְּהִנֵּתָהָרִים**). **וְ** *πάζνη* points to **תְּהִנֵּתָהָרִים**.(α) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים**. According to MICH. *ad loc.* in several MSS. without **וְ** *suspensum*. Vers. 13b is an interpolation which seriously mars the splendid description of the dawn.(β,1) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים**. V. 15 is a gloss.20r (12) In **מִ** the two verbs **וַיְלַכֵּד** and **וַיְהִבָּא** are misplaced.(18) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים**, **וְ** **אֵלֶּנֶּיָּס**, *A zaθoθgħġiġsej*. Read with J. D. MICHAELIS **תְּהִנֵּתָהָרִים**.(27) For **תְּהִנֵּתָהָרִים** cf. OLSHAUSEN, *Lehrbuch* § 110, note.(44) OLSHAUSEN emends **תְּהִנֵּתָהָרִים**.21r (10) EW., HITZ., MERN **תְּהִנֵּתָהָרִים**, **וְ** *zatuzexxet u he spieth out* (the mountains). The wild-ass?(15) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים** **וְ** *תְּהִנֵּתָהָרִים* (BAER **תְּהִנֵּתָהָרִים**). *Caust thou bind the wild ox to the furrow of his harness-rope.* But what is the furrow of a harness-rope, and has the latter furrows? We conjecture: *Wilt thou bind them (the wild oxen) to the furrow with harness-ropes*, scil. to hold them fast with traces in order that they may not overstep the furrow.(16) HITZIG reads **תְּהִנֵּתָהָרִים** *necklace* (?).(19) Kethib **בְּזִבְחָה**. Qerê **בְּזִבְחָה** is preferable.(23) HITZIG reads **בְּזִבְחָה**.(28) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים**. EWALD reads **תְּהִנֵּתָהָרִים**.(32) **עַזְבָּתָה** HITZIG (?).(39) **מִ** **תְּהִנֵּתָהָרִים**, § 26a. To be emended accordingly.21r (6) So Kethib. Qerê **כָּבֵד**. [cf. STADE § 518, 1, note.](13) **מִ** **שְׁבָרֶת**. It is better to transpose the radicals, and to derive from the stem **שְׁבָרֶת**;

(26) See the note on p. 191, l. 37 (ch. 38,1).

22r (5) So Kethib. Qerê **מִרְמָה**.(9) **מִ** **שְׁבָרֶת**. The article cannot stand before a noun with a possessive suffix. BÖTTCHER, DILLM., HITZIG read **שְׁבָרֶת** (cf. **וְ** *πεποιηκένος*, MERN **שְׁבָרֶת**) and supply in various ways the object for which he is created. We prefer to cancel the article: *his Creator handed to him his sword* (**שְׁבָרֶת** instead of **הַשְּׁבָרֶת**).(10) **מִ** **מִרְמָה**. It is difficult to see how the hippopotamus could get upon the mountains. Cf. **מִרְמָה**: *canals of the Nile* Is. 33,21, Ez. 31,4. These would furnish him with food by fertilizing the fields.(18) **מִ** **שְׁבָרֶת**: HITZ., DILLM. *they capture him before his eyes*, i. e. *in open battle*, which would not be advisable according to v. 32. Perhaps **שְׁבָרֶת** *they hit him in the eyes*, the only vulnerable part, which is aimed at still at the present day. After he is thus wounded, cords are drawn through his nose (v. 24b).(α) Evidently an interpolation, perhaps intended as an antithesis to v. 19, where the hippopotamus was called **לְאַנְשֵׁתָה תְּהִנֵּתָהָרִים**, to emphasize the fact that man is his equal.

(β) Interpolation, ch. 41,5 connects directly with 40,32.

17r (18) ΘΣ ῥαλος: FIELD, p. 50b has κρύσταλλος διαγανής.

(19) אָל is to be supplied from 17a; therefore שָׁרְמָתָה אָל.

17l (2) OLSH. read שְׁרָמָתָה, Ew. שְׁרָמָתָה (?); cf. HITZIG, p. 211.

(5) מִלְּנָסָה. But a confidential meeting cannot take place upon a tent (v. 4b). To be emended in accordance with Σ ὀπότε περιέργασσεν ὁ θεὸς τὴν σκηνήν μου: σκηνή when God wove a fence about my tent (cf. 1,10 σκηνή). Verbs which denote covering, protecting are construed with בְּ.

(8) שְׁרָמָתָה = שְׁרָמָתָה.

(14) MERX following Ο ὅρθροις emends שְׁרָמָתָה. The reading of מִלְּ is more natural.

(17) MERX following Ο πάντες emends שְׁרָמָתָה. But שְׁ has also שְׁרָמָתָה.

(20) Text corrupt. מִלְּנָסָה seems to be a variant reading to שְׁרָמָתָה in v. 8a. Ο οἰ δὲ ἀσύνετες ἐμαράσσουσιν με has gone to v. 11 for aid. Perhaps to be emended שְׁרָמָתָה שְׁרָמָתָה נָסָה. OLSH. emends שְׁרָמָתָה, but this is less in keeping with נָסָה.

(41) מִלְּנָסָה. To be emended in accordance with Ο ἀπέπιπτεν. The Hiphil was caused by the last word in v. 24a.

18r (2) מִלְּנָסָה. According to MERX the word *nest* is a later correction which was made because נָסָה in v. 18b was not taken with Ο ὥσπερ στέλεχος φοίνικος to mean the stem of the date-palm, but the Phoenix. See MERX, *Archiv für wissenschaftliche Erforschung des Alten Testaments*, vol. II, pp. 104—107. MERX emends שְׁרָמָתָה שְׁרָמָתָה = (I shall die) with the *reed* (i. e. at an advanced age). But does the wavering (1 K. 14,15) brittle (Is. 42,3; cf. 36,3) reed really become so old? It is usually cut down every year, and the stump burned for manuring purposes; cf. V. HEIN, *Culturpflanzen*, p. 211—214 (5th ed. 1887, p. 248). Besides a *nest* does not necessarily involve a *phoenix*. Ο εἶπα δὲ ἡ ἡλικία μου γηράσει, Σ ἔλεγοι δὲ μετὰ τῆς ροσσιᾶς μου γηράσειν, אָמַגְתִּי אַיִלְלָה שְׁשָׁבֵד יְמִינִי כְּאַבְרָהָם. We imagine the original reading to have been: and I thought I would become old (שְׁרָמָתָה) with my brood, which would agree well with v. 18b: and that I would make my days numerous as the sand.

(3) According to QAMCHI: secundum Nekardeenses, שְׁרָמָתָה. cf. MICH. ad loc.

(4) That 30,1 connects directly with 29,18 seems evident.

(8) In v. 3a קְרֵב שׁוֹר is to be placed after שְׁרָמָתָה, whereas in מִלְּ v. 2 ends with שְׁרָמָתָה.

(9) מִלְּנָסָה, Ο ἐχθές. To be emended with OLSHAUSEN שְׁרָמָתָה.

(12) מִלְּנָסָה. GEO. HOFFMANN, *Phönik. Inschriften* (1890) p. 8 refers to aram. שְׁרָמָתָה = שְׁרָמָתָה community.

(24) מִלְּנָסָה תְּהִלָּה (Qerē יְהִלָּה). Ο ἀνοιξας γὰρ φαρέτησεν αἰτοῦ ἐκάστωσέ με. MERX emends נָסָה תְּהִלָּה.

(25) מִלְּנָסָה תְּהִלָּה. Ο καὶ γαλανὸν τοῦ προσώπου μου ἐξαπέστειλαν. Unintelligible.

(26) מִלְּנָסָה תְּהִלָּה seems to be partly dittography from v. 11b. Ο πόδα αἰτῶν, in accordance with which EWALD: שְׁרָמָתָה.

(29) מִלְּ BAER, p. 58: שְׁרָמָתָה; MICH., HALIN: Kethib שְׁרָמָתָה.

(30) מִלְּ שְׁרָמָתָה אָל. The text is here quite unintelligible.

(31) מִלְּ שְׁרָמָתָה. Better שְׁרָמָתָה.

(33) מִלְּ שְׁרָמָתָה, Ο ἐπιστρέφονται. To be emended accordingly שְׁרָמָתָה.

(34) מִלְּ שְׁרָמָתָה does not relate to anything. Ο φύετο points to שְׁרָמָתָה.

(40) מִלְּנָסָה: my garment has become changed, is disfigured. But how can it have become so through the fullness of strength? And if we explain it: by the stroke of the divine power have I been compelled to put on a mourning-garment, the sense would be rather too forced. MERX: my garment is distorted by the swelling of my limbs (= שְׁרָמָתָה) Ο ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς points to שְׁרָמָתָה. The underlying image is that of pursuit by an enemy; the pursuer seizes him by his garment, in which he is closely enveloped, and throws him down (v. 19).

16^r (13) **מִלְכָּה**. Usually explained according to Is. 51,15. The parallelism, however, shows that here a sudden starting back of the raging sea is meant. We therefore emend in accordance with **וְצָרְאָוֹס**, **§ 112**: **מִלְכָּה**.

(14) In **מְקַבֵּל** the letters are transposed.

(17) **קֵרֶב**.

(19) So following the Kethib. **Σ διραστεῖας αὐτοῦ** follows the Qerê.

(33) MERX **מִלְכָּה** according to some MSS.

(39) **מִלְכָּה**. **ΑΣ πλεορεύτη**, cf. FIELD, p. 48, n. 7. Usually explained: *when he over-reaches, cheats, when he is a murderer* (Prov. 1,19). But the **מִלְכָּה** is not only in this, but in every case without **מִלְכָּה**. Since the point of the passage evidently is to show that God brings all happiness of the wicked to an end with death, as in **ψ 49,7—15**, we propose the emendation: **מִלְכָּה** = *when he dies*; cf. v. 8b.

(40) **מִלְכָּה** **מִלְכָּה** **לְלָבָב** **יְה**. Usually translated: *when God draws his soul out of his body*, which is a rather comical conception. Better, therefore: **יְהִי רִשְׁאָל גַּם** *when God demands back his soul*. LAG. and WELLH. emend similarly.

16^l (7) **מִלְכָּה**, **Σ θανάτῳ ποιεῖ** **οὐ** **εἰσεμπεῖς παρὰ τοῦ ζωοῦ** **ζομίζονται**. To be emended accordingly **πέπεις** *scil. מִלְכָּה*.

(10) **מִלְכָּה** without **אָל**, which is to be inserted with OLSH. in accordance with v. 15b.

(16) **מִלְכָּה** due to the parallel word **בָּבָבָה**. But as moths do not build houses, **וְ** translates **ἄσπερος ἀράχνης** (together with **ἄσπερος σῆτες**), in accordance with which MERX emends **שְׁרַבְבָּה**. We prefer **שְׁרַבְבָּה**. He only builds his house for the termites; cf. 4,19.

(18) **מִלְכָּה** is opposed to the sense of the passage. Read **מִלְכָּה** (some MSS. of **וְπָסָתְהָסֶל**; **§ 112** **מִלְכָּה**) *he does not do it again*, because in the meantime the catastrophe has taken place. With regard to the dittography cf. 1 S. 18,29.

(20) MERX emends **בָּבָבָה** on account of **רְבָבָה** in v. 2ob. But *terror* and *whirlwind* would be a bad parallelism. Besides **וְ** has **ἄσπερος ἔνδωρος**, **§ 112** **מִלְכָּה**. The reason MERX gives for his emendation (*water is here not in its place as a parallel expression to wind*) is a rather strange one. See on the contrary Math. 7,27.

(24) MERX points **מִלְכָּה**: *it dashes itself*. But can the Hophal have a reflexive meaning? **וְעַמּוּדְלֵי** agrees with **מִלְכָּה**.

(26) **מִלְכָּה** **מִלְכָּה** owes its origin to **מִלְכָּה**, and the latter requires a plural verb. To be emended therefore: **מִלְכָּה** **מִלְכָּה**; cf. **Θ εἰπ’ αὐτόν**.

(27) **מִלְכָּה**, **וְzaל συνεῖ**, **Σ zaλ ἐσνορεῖ**. — The plural is better, cf. the preceding note.

(34) **מִלְכָּה** is generally translated: *far from those that dwell there*. But **זָה** is not = **זָה**. **§ 112** **מִלְכָּה** read **מִלְכָּה**, **Θ επὶ ζοντας**, in accordance with which MERX: **מִלְכָּה** *from out of the ground*. The shaft, however, does not go away from the **מִלְכָּה**, but on the contrary into it. We may perhaps, therefore, emend **מִלְכָּה**, cf. **ΑΣ ὄπον ζοντα**.

(35) **מִלְכָּה** is entirely without sense.

(38) **מִלְכָּה** = **מִלְכָּה**. With regard to the suppression of **א** after **ז** cf. 29,1; Is. 9,3 and in general E. SCHWABE, **z. nach seinem Wesen &c.** (1883) p. 20 sq.

(3) Explanatory gloss to v. 3b: *he searches to the farthest ends, viz. v. 3c: after the stones that lie there in profound darkness. Σ λιθος γόρος zaλ σκύι θαράτον.* (*There is nothing else there but rocks, darkness and gloom*).

17^r (4) LAG. *I. e.* refers to **יְהִי**. FREYTAG IV 427a. **ΑΣ φέιθρα**.

(10) **מִלְכָּה**. **A τίξιν αἴτης**, **Σ τιμητα αἴτης**, **Θ στίνεσιν**; but this is not the meaning of the passage. According to v. 12 what is sought after is the *way* to wisdom. **וְ** **διδὸν αἴτης**. To be emended accordingly: **מִלְכָּה**.

(14) **מִלְכָּה** is hardly the true reading; perhaps we should read **מִלְכָּה** = **ס**; cf. 1 K. 6,20. Cf. **Α ἀπόκλισιστον**.

141 (21) v. 28^a seems to be an imitation of Is. 8,10. Concerning the reading of 6 see MERN, p. 119, n. 11.

(23) **Ἄλλος**. — **Θεοὶ ταπείνωσας σεαυτόρ**; to be emended accordingly. **Σὲαντ ταπείνωσαν σεαυτόρ** τις.

(24) In 41 the subject is wanting. We supply **τις**.

(25) **Ἄλλος** . . . **τις** is a later and artificial correction, made in order to bring in the idea that even the guilty are sometimes saved through the intercession of the just. But the context only admits of the idea that God saves the innocent. We therefore emend in accordance with 6 **ἥστεται ἀθῆτος καὶ διασώθητι ἐν καθαρισμένοις**.

(29) **Ἄλλος τις τούτοις**. *Even to-day?* But what would be the antithesis? We propose to read **ἀθῆτος** as in 16,19. — **ἀθῆτος** *refractoriness* would involve a self-excusing on the part of Job; **τις** is due to **τούτοις**. To be emended **ἀθῆτος τις Υει, bitter is my complaint.**

(30) **Ἄλλος**. To be emended in accordance with 6 **ἥτις οὐτοῖς**, so also OLSHAUSEN, EWALD.

(31) **Ἄλλος τούτοις**. To be emended **τούτοις τις**, **τις** having been overlooked by the copyist on account of the following **τις**.

(33) **Ἄλλος**, 6 **ἐμαυτοῖς τούτοις**. To be emended accordingly.

(40) Verses 8 and 9 (see p. 151, l. 42) are an interpolation.

15^r (5) **מִשְׁבַּחַת אָלָה יְהוָה**. The ה in שְׁבַּח is a repetition of the ה in יְהוָה; א, on the other hand, in שְׁבַּח was by mistake written but once. To be emended in accordance with **וְאַפָּוּ אֶת-וֹתָרָוּ אַתָּה אַתָּה** παρέλθω: שְׁבַּח אָלָה יְהוָה. Cf. for the construction of שְׁבַּח Is. 46,7; Prov. 17,13 &c.

(6) **מִתְּמַנֵּן**. To be emended with OLSH. in accordance with **וְנִמְנַחַת** κόλπων μονος: מִתְּמַנֵּן; with regard to this orthography cf. 19,27.

(8) **מִתְּמַנֵּן אֲנָדָן**. Usually translated: *if he intends doing something*, but מִתְּמַנֵּן cannot be used in this manner. DILLM. *he is one and the same; who can turn him from it?* How is it possible to turn anyone from the fact of his being one and the same? **וְאֵלֶּה בְּעֵד אַתָּה לְזֹבֵר עַתְּדָה** is a mere guess. We emend in accordance with Is. 43,13: לְזֹבֵר אַתָּה.

(10) **מִתְּמַנֵּן**. To be emended after the analogy of v. 14b (מִתְּמַנֵּן). מִתְּמַנֵּן refers to what goes before.

(16) **מִתְּמַנֵּן יְהוָה אָלָה יְהוָה**. Usually translated: *I do not perish because of the darkness*. But we should expect the contrary from the context. **וְאַתָּה יְהוָה יְהוָה** επελείσεται μοι σωτός, in accordance with which MERX emends מִתְּמַנֵּן אָלָה יְהוָה. We would conjecture מִתְּמַנֵּן: *I was not preserved from the darkness*.

(18) **מִתְּמַנֵּן אָלָה** is at variance with the sense of the passage; dittoigraphy from v. 1b.

(20) **מִשְׁעָנָה** is wanting in **מִתְּמַנֵּן**; to be supplied in accordance with **וְאַסְגְּבֵתָךְ**. According to OLSH. the word should also be inserted in v. 1.

(21) **מִשְׁעָנָה and pastured them**. Naturally! but why should this be told? To be emended with MERX in accordance with **וְאַתָּה ποιηέντας**: מִשְׁעָנָה.

(24) **מִתְּמַנֵּן**. In modern Europe it is possible to push a man down from an asphalt side-walk; but in the ancient East the roads were not of such a nature as to make anyone feel his being pushed down from them to be an aggravation of his condition. Nor would the מִתְּמַנֵּן have put themselves in anybody's way. **וְאֵלֶּה δύσαις** makes a figurative interpretation. We consider מִתְּמַנֵּן to be a clerical error, and emend יְהָבֵב in accordance with Is. 10,2. — Σ attempts to improve (παρέτρεψαν γάρ πενήτων ὁδον).

(26) **מִתְּמַנֵּן, וְאַסְגְּבֵתָךְ**. To be emended accordingly with MERX: מִתְּמַנֵּן = מִתְּמַנֵּן = מִתְּמַנֵּן. — **מִתְּמַנֵּן** to be emended 'מִתְּמַנֵּן' in accordance with ψ 104,23, cf. Σ προέρχονται εἰς ἐργασίαν αὐτῶν.

(27) **מִתְּמַנֵּן** to be emended 'מִתְּמַנֵּן'; מִתְּמַנֵּן being invariably construed with the acc., cf. *ad* 8,5.

13^l (5) **וְ** according to BAER **בְּ**; but **בְּ** (MICH., HAHN) is preferable, as being more in conformity with usage (cf. ψ 49,5; Is. 30,29).

(7) **וְ** Kethib **בְּ**; the Qerē is, however, preferable, cf. BAER, p. 46.

(8) **וְ** **בְּאָמֵן הָבָדֵל** is a dogmatic correction. That the wicked should spend their days in happiness (v. 13^a) did not seem admissible from the dogmatic point of view, unless they were punished by a sudden and premature death (cf. ψ 49,13. 21; 90,7; 102,25). **וְ**, therefore, made the correction *but in a moment they are scared into the lower-world*. The usual explanation that an easy, quick death is meant, is without foundation, the word **בְּאָמֵן** being entirely at variance with it. **וְ** **אֲרַבָּנָאָנֶסֶת** **בְּ** **δέοντος θηρίσαν** has preserved the original reading. This is in keeping with the opinion elsewhere advanced by Job, that the peace of the lower-world is to be preferred to the sufferings endured on earth (3,13. 26). To be emended therefore **בְּאָמֵן בְּאָמֵן** *and in the freedom of the lower-world they have rest.*

(17) **וְ** **בְּאָמֵן בְּאָמֵן** usually translated *God distributes destinies in his anger*. But according to ψ 16,6 He does not do this in his anger at all. Others translate *snares* instead of *destinies*; but snares are not usually distributed to those whom it is intended to catch with them. MERX, following **וְ** **אָמֵן δέ αὐτοῖς έσοντιν ἀπόδογῆς**, emends rightly **בְּאָמֵן בְּאָמֵן**, cf. Is. 13,8; Jer. 13,21.

(26) **וְ** **בְּאָמֵן**; Ew. emends **בְּאָמֵן**, and refers to 14,5 (?).

(29) **וְ** **בְּאָמֵן**, *A ὑψηλοὶς*; **וְ** **qórov** = **בְּאָמֵן**, which is by no means an improvement. For other readings see MERX, p. 110.

(31) **וְ** **בְּאָמֵן** (MICH., HAHN), or **בְּאָמֵן** (BAER) is a clerical error; see STADE, § 243,8 n. and cf. OLSHAUSEN *ad locum*.

(32) **וְ** **τὰ ἔγκατα αὐτοῦ**; but if this be the right meaning, we should have to read **בְּאָמֵן** with Ew. as **בְּאָמֵן**, which would bring about a stricter parallelism with v. 24^b.

(45) **וְ** **בְּאָמֵן** in v. 30^a and b seems to be a dogmatic correction according to which the passage was to read: *the evil-doer was reserved to the day of destruction, and led forth to the day of divine wrath*, instead of = *in that day the evil-doer was spared and safely guided to it*, which alone suits the context.

14^r (14) **וְ** **בְּאָמֵן**, transposed from **בְּאָמֵן** in which **בְּ** is merely a ditto of the **בְּ** in **בְּאָמֵן**; **בְּאָמֵן** is, therefore, to be restored.

(27) **וְ** **בְּאָמֵן**, clerical error. **וְ** **εξάκωσας**; to be emended, therefore, **בְּאָמֵן**.

(30) **וְ** **בְּאָמֵן אָנָּה תְּאַנֵּן** *or dost thou not see the darkness?* is void of sense. **וְ** **τὸ οὐρανὸς σοὶ σούτος ἀπέβη**, in accordance with which we emend . . . **בְּאָמֵן בְּאָמֵן** = *thou shalt not see thy light because of the darkness.*

(32) **וְ** **בְּאָמֵן**. **וְ** **ο τὰ ὑψηλὰ ραιῶν** points to **שְׁמָךְ** *is not God in the height of heaven?*

(33) **וְ** **בְּאָמֵן**. In **וְ** **τοὺς δέ ἵβοι φερομένους ἐταπείνωσε** a slight trace of the true conception of the meaning has been preserved. God looks with wrath upon everything that is exalted in order to humble it (cf. 40,11. 12).

14^l (1) **וְ** **בְּאָמֵן**, clerical error for **בְּאָמֵן**, **וְ** **הָעֵד**.

(4) **וְ** **בְּאָמֵן**, to be emended **בְּאָמֵן** **בְּאָמֵן**; *our opponents have disappeared*.

(8) MICH. & BAER **בְּאָמֵן**; for the reasons why such a form is impossible see OLSH. *ad locum*. **וְ** **זָעֲמָנָס** points to **בְּאָמֵן**.

(11) **וְ**, **וְ** **בְּאָמֵן**. — **וְ** **בְּאָמֵן**, **וְ** **ταπεινώσης σεαυτόν**. MERX emends **בְּאָמֵן**, Ew. **בְּאָמֵן**, LAG. *I. c.* **בְּאָמֵן**, HITZIG **בְּאָמֵן**. We would propose **בְּאָמֵן** . . . **בְּאָמֵן**.

(13) So **וְ**, also **וְ** **θίση**. Otherwise **בְּאָמֵן** would seem to be more suitable.

(14) MERX, following **וְ** **אֲסֵתֶת**, emends **בְּאָמֵן**; Σ, however, **ἐν τῷ ἀνθοτόμῳ**, and the parallel phrase **בְּאָמֵן** **לְ** speak in favor of the reading of **וְ**.

(16) **וְ** **בְּאָמֵן** **בְּאָמֵן**.

13r (5) **מִתְּנַבֵּבְתָּה**. The plural **מִתְּנַבֵּבְתָּה** = **Σὺ ἐπεγέμει**, is better. — **מִתְּנַבֵּבְתָּה**. It is better to point in accordance with **וְσוֹתְּמֵתָה**.

(10) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** and **מִתְּנַבֵּבְתָּה** (l. 11) are to be pointed as futures, since they denote acts, and not wishes.

(11) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **וְנַבְּבָה**, **וְלֹא** **אָנוֹתָר** **וְדִבְרָא** following which MERX rightly emends **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **וְנַבְּבָה**.

(12) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **בְּשָׁמֶן** **וְנַבְּבָה**. Usually translated: *he fleeth from the iron armor.* But why should he flee from the armor? **וְזֹל** **וְלֹא** **מִלְּמַדְתָּה** **וְקַלְבָּס** **סִדְמָוֹת** which suggests 'בְּשָׁמֶן **וְנַבְּבָה** **אָז**.

(14) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **בְּשָׁמֶן** **וְנַבְּבָה**. Usually translated: *he draweth it (the missile mentioned in v. 24) out, and it cometh out of his body* (which no one would be inclined to doubt), *and the steel (scil. of the missile) or according to others: a stream (of blood &c. cometh) out of his gall.* In spite of the corrupt text and obscurity of **וְ**, we can still see that the poet was innocent of any such nonsense. We conclude from the words **וְאֵלֶּה** **יְהוָה** **וְלֹא** **סִמְעָתָה** **אָנוֹתָר** **בְּלֹא** **ס** that the original reading was: **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **וְנַבְּבָה** and the missile (which went through him according to v. 24) *cometh out of his back.* — **מִתְּנַבֵּבְתָּה** (cf. note on 13r,12), **וְאֵלֶּה** **וְלֹא** **דִּיבְרָא** **אָנוֹתָר**, probably a blunder for **אָסְתָּרָא**. **אָוֹת** **וְלֹא** **דִּיבְרָא** **אָנוֹתָר** points to some reading like **מִתְּנַבֵּבְתָּה**. **וְ** gives, therefore, no assistance. Perhaps we should read **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **וְנַבְּבָה** and *it flasheth out from his gall*, cf. 16,13.

(15) **מִתְּנַבֵּבְתָּה**; we must, however, point it as a plural on account of **בְּשָׁמֶן**.

(16) **מִתְּנַבֵּבְתָּה**, **אָוֹת** **תֹּוֹסֶת** **וְעַמְּדָה** **אָנוֹתָר** *his secret things*, usually taken to mean *his treasures* (on the strength of the very doubtful passage **ψ 17,14**), but one cannot see how these could be injured by darkness. **וְ** has **תָּאַר** **וְ** **סִחְרָתָה** **אָנוֹתָר** **יְנֻמְנָה**, and we must emend accordingly **וְ**; the reading of the text is due to a gloss **גַּם** by which **גַּם** was explained. The darkness described here is the storm-cloud, out of which according to v. 26b the fire of God shoots forth.

(21) MERX points **לֹא** *may it be rolled away.* But **לֹא** is beyond all question also used in the sense of *he is gone, has disappeared*, cf. **1 S 4,21 sq.**; **Is. 24,11 &c.**

(22) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **בְּשָׁמֶן** **וְנַבְּבָה**: usually taken to mean *things gathered together, everything which he had brought together by robbery, scil. goes away, is lost.* **לֹא** in Niph., however, means *to be poured out, and* **לֹא** **וְ** would be, therefore, = *things which melt away.* **וְ** **לֹא** **וְ** **דָּרְגָּה** **אֵלֶּה** **וְ** **אָנוֹתָר** seems to point to **לֹא** **וְ** **לֹא**.

(28) **מִתְּנַבֵּבְתָּה**, **Σ** **זֹל** **גְּרֵנְסָתָה**, but **וְ** **לֹא** **מִלְּמַדְתָּה**. Read accordingly **מִתְּנַבֵּבְתָּה**.

(30) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** **בְּשָׁמֶן** **וְנַבְּבָה**, cf. **כִּי** **בְּרִרְתִּי** **בְּשָׁמֶן**, usually translated: *and after I have spoken, thou mayst mock.* But (1) this would require **בְּשָׁמֶן**; (2) an exhortation to mock would be irreligious; and (3) it would be entirely superfluous for Job to speak at all, if at the outset such an expectation were held. **וְ** has **אֵלֶּה** **וְ** **צָרָצָרָה** **אָנוֹתָר**. Job's idea is that when they have quietly listened to him, their scoffing will cease of itself. We emend, therefore, in accordance with **וְ**: **וְ** **לֹא** **וְ** **לֹא** **וְ** **לֹא**. OLSH. makes at least the correction **מִתְּנַבֵּבְתָּה**.

(31) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** seems to be a dittography from v. 3a. No reasonable ground can be assigned for emphasizing the personal pronoun. Nor is it admissible to translate: *is my complaint against man*, since **בְּשָׁמֶן** does not mean *accusation*. To be emended **מִתְּנַבֵּבְתָּה**, in accordance with **בְּשָׁמֶן**, *shall I address my complaint to man?* His meaning is: of what use is it if I accuse man, since God himself is the object of my complaint; but He does not hear me. This agrees well with v. 4b: is it not natural under these circumstances, when justice can be had neither from God nor man, that one should become impatient?

(a) **מִתְּנַבֵּבְתָּה**: explanatory gloss to **בְּשָׁמֶן**.

13l (1) **מִתְּנַבֵּבְתָּה**, **וְ** **לֹא** **וְ** **אָנוֹתָר**; to be emended accordingly **בְּשָׁמֶן**.

(2) **מִתְּנַבֵּבְתָּה**, **וְ** **אָנוֹתָר** (**בְּ** **גְּרֵנְסָתָה** **וְ** **לֹא** **וְ** **צָרָצָרָה**).

(3) **מִתְּנַבֵּבְתָּה** transposed from **בְּשָׁמֶן**.

12r (a,3) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**: **וְיָמָר** עַזְבֵּן. **וְאַתָּה** δέσμοις μου τὸ δέσμοις μου τὸ ἀνατλοῦν ταῦτα probably points to: **אַתָּה נִלְבַּדְתָּה עַזְבֵּן**. Similarly **כִּי** בְּזַר דְּאַתָּה מִשְׁבֵּת **וְזַי** after my skin had become swollen. With regard to **נִלְבַּדְתָּה** to endure, stand an illness cf. Prov. 18, 14. The sense would, therefore, be: *he shall arise upon my dust, in order that he may renew my skin, which must endure this*, i. e. leprosy (cf. 2 K. 5, 14).

(a,4) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**, **וְיָמָר** אֱלֹהִים אֱלֹהִים; **וְ**, however, **וְאַתָּה** γὰρ κυρίον ταῦτα μοι συνετελέσθη suggests **אַתָּה** γὰρ γὰρ γὰρ ταῦτα. How easily the words for flesh and bones could creep into a passage in which skin is mentioned, we have seen in the note on 12r, 30. The substitution of **תְּנַשֵּׁאָה** for **תְּלַשֵּׁאָה** is explained by the influence of v. 27a. These attempts at emendation, which are supported by **וְ**, at least give sense and coherence to vv. 25—27a, b. We therefore interpret: *I know that my avenger liveth, and that a surviving kinsman shall arise upon my grave as my defender. He will infuse new life into my skin, which had to suffer leprosy, and will by this give an actual proof of my rectitude* (cf. 42, 10). *And it is God himself who shall avenge me, he shall be the God that calleth me up out of the grave and maketh me whole again.* We look upon the whole passage as a later gloss in which the resurrection of the just is regarded as a possibility (cf. Dan. 12, 13; 2 Macc. 7, 9, 11), contrary to the opinion put forth in the book of Job with regard to Sheol (ch. 3 &c.).

12l (1) Different division of verses from that in the text; vv. 27b and 28a belong together.
 (3) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. The sense, however, requires the third person, in accordance with **וְ** εν αντων, **כִּי** ταῦτα.
 (4) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**, **Σ μάχαιραν**. — **וְ** ἀπὸ ἐπικαλίμματος. Perhaps to be emended **ταῦτα** destruction, ruin.
 (5) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. To be emended in accordance with **וְ** θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμοις ἐπελεῖσται.
 (6) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**, Qerē **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**; *A ὅτι φρίσις, Σ θό ὅτι ξεστι φρίσις*, **כִּי** οὐδὲ θεωρεῖς οὐδὲ θεωρεῖς, **וְ** ποῦ ξεστιν αἰτών ή ἦλη, is quite incomprehensible. EWALD makes a wild emendation, as usual: **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** what your violence is like. HITZIG emends **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**, MERX **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. We emend **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**, assuming that our emendation **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** in v. 29 is right.
 (9) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. Better with **וְ** οὐχ οἴτως.
 (10) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. Probably a fragment of a verse.
 (14) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. MERX, following **Σ** and **Σ**, **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. But **וְ** has **μὴ ταῦτα ἔγρως**.
 (28) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. But **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** in v. 11b requires the fem. sing. Emend accordingly.
 (36) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**; v. 23a is to be placed after v. 15a. In consequence of the word having been misplaced, **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** was made to conform with **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** in v. 23b, the **וְ** being elided.
 (41) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** is to be canceled, cf. **Σ** ζεῖθρος μέλιτος.
 (42) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. Usually translated: *he must give back the earnings*. But **עָשָׂה** is not *what is earned*, but the *labor* by which something is *earned*. Besides, the sequence of the tenses (**בָּשָׂר**, then **בָּשָׂר**) would be strange. It is better to emend with **וְ** εἰς ζεῖν καὶ μάταια ἐκποιίσειν γεράθει (cf. Is. 49, 4) *in vain has he labored.* — **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** gives no sense with the context: *like the wealth of his exchange (what he has received in exchange)*. We must, therefore, emend **לִזְרָבָה עָשָׂה** = *for he shall not devour the property (of others)*.
 (β,1) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** does not relate to anything.

13r (1) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** gives no sense. We would read **מִתְּנַשֵּׁאָהָה** **אַל** **בָּשָׂר**, basing our emendation upon **וְ** ὥσπερ στριφρος ἀμάσητος, ἀκατάποτος, where property belonging to others is compared with hard meat which can be neither chewed nor swallowed.
 (2) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. To be emended in accordance with **וְ** οἴκους ἀδνάτων.
 (4) **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. To be emended in accordance with **וְ** οἴκους σωτηρία. — **מִתְּנַשֵּׁאָהָה**. It is better to emend in accordance with **וְ** εν τοῖς ινάρχονσιν.

101 (3) *LAG, Ann. z. Prov.* VI: **מִתְּבִּיאָה**. Similarly MERX. — **Οὐ ἐτάλονται; Σ(τι)ρόοις προς-**
τηγερόμητι ὡς (τιμή λόγοις) shows by this paraphrase that **מִתְּבִּיאָה** stood in the text.

(6) **מִתְּבִּיאָה**. **Οὐ τίνονται δὲ γελάτων οὐ γεισομει** in accordance with which MERX
emends rightly **מִתְּבִּיאָה** **אָה**.

(11) MERX reads **מִתְּבִּיאָה my same**. It is, however, evident from the several passages in
the poem that the individuals who are here opposed to one another represent
whole groups or tendencies of the **בָּנִים** whose opinions are here engaged in dis-
pute with one another. — ch. 5,27; 15,9, 10, 18, 19: the group of those who defend
the old doctrine; in like manner Job represents a particular group of those who
controvert the old doctrine of retribution in ch. 18,2, 3. It must be admitted, how-
ever, that the last passage is doubtful.

(12) For v. 8 *A zai ἐρωτίσθωσάς με εἰσέτι γίνεται, zai ἐπιτέσθη μοι ἀρηστός μου,*
τι προσάρπω μον ἀπορούθησεται cf. FIELD, p. 31a, n. 14.

(13) **מִתְּבִּיאָה** is to be taken as the subject. The lie spread about me served as a witness
and rose up against me. Instead of **מִתְּבִּיאָה** Ew. read **מִתְּבִּיאָה misfortune: misfortune seizes**
me as a witness.

(25) **מִתְּבִּיאָה**, usually translated: *I have bored, put in.* But **בָּנִים** and its derivatives are
never used this way. We emend **מִתְּבִּיאָה** cf. Lam. 3,29.

(26) So according to **מִתְּבִּיאָה**.

(34) **מִתְּבִּיאָה**, usually translated *they who scoff at me are my friends*, which would
be a rather strange way of expressing the idea *my friends are scoffing at me*. Be-
sides *scoffer* is elsewhere **רֹאשׁ**, and **מִתְּבִּיאָה** is *interpreter*. The whole idea is not in
keeping either with the context or with the parallelisms which present in vv. 19
and 20 a variation of the idea of the divine witness. According to **Οὐ ἀγίστού**
μον ἡ δέησις πρὸς κέρον, מִתְּבִּיאָה should be inserted in the first hemistich; this
gives a better syntactical construction than **לְבָשָׂה נָבָלָה to pour out tears to anyone**, which
certainly no Hebrew would have said. We therefore emend as above; cf. ψ 119,170.

(35) **מִתְּבִּיאָה**. We emend in accordance with **Οὐ ἀρτι δὲ αὐτοῦ στάσοι μον δְּבָרָתָה μός**.

(37) In **מִתְּבִּיאָה** the points are wrong. Read **מִתְּבִּיאָה = מִתְּבִּיאָה**.

(δ) Explanatory gloss to the preceding expression.

(ε) Verses 10, 11 are interpolated and describe the suffering undergone by Job through
the scoffing of those about him. This, however, disturbs the continuity of the
passage, since it relates to the one divine opponent only. The immediate connection
of v. 12 and vv. 7—9 is evident.

(ε.4) **מִתְּבִּיאָה, Οὐ ἀδίκων.** To be emended, therefore, with MERX: **מִתְּבִּיאָה**.

(ζ) V. 13^a is also an interpolation which properly belongs to vv. 10, 11; v. 13^b joins on
to v. 12. — Instead of **מִתְּבִּיאָה** read with LAG. *Proph. Chald. L: מִתְּבִּיאָה.*

11^r (6) **מִתְּבִּיאָה** (MICHL., HAHN) or **מִתְּבִּיאָה** (BAER, p. 43). The object is wanting. Read **מִתְּבִּיאָה**,
cf. **Οὐ ἴνθοσης αὐτούς.**

(7) **מִתְּבִּיאָה** **מִתְּבִּיאָה ΣΩ τῇ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας(?)**. Text mutilated.

(9) **מִתְּבִּיאָה** **מִתְּבִּיאָה**. We emend in accordance with **Οὐ ἔθον δέ με θρίλλημα**
[ΑΣΘ ηαραβολήν] **ἐν ἔθνεσι.**

(10) **מִתְּבִּיאָה** **מִתְּבִּיאָה**. This is supposed to mean *an abomination to their face*. But
מִתְּבִּיאָה is in the O. T. a name of a place, and designates the furnace (cf. **מִתְּבִּיאָה**) in the
Valley of Hinnom near Jerusalem (2 K 23,10; Jer. 7,31 &c.). The word has nothing
to do with *abomination*. **Οὐ γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην** indicates the true reading.
The **מִתְּבִּיאָה** (Gen. 21,6) corresponds to the **מִתְּבִּיאָה** of v. 6a. To be emended accordingly.

(17) **מִתְּבִּיאָה** is a later paronomasia, caused by the pointing of **מִתְּבִּיאָה**; as it is at variance with
the construction, it must either be canceled, or altered to **מִתְּבִּיאָה**.

(21) **מִתְּבִּיאָה** **אִירְבִּתְהַשְׁׁיָּה** **מִתְּבִּיאָה** **מִתְּבִּיאָה** **מִתְּבִּיאָה**. It is better to emend
in accordance with **Οὐ μέτοι τίος οὐ πανόσ.**

8r (16) **מִנְצָב** to be emended according to 39,5: **מִנְצָבָה** *the chains fastened on by kings.* Cf. **תְּשִׁיבָה** **אֲדַבְּלָבָא** **בְּשִׁירָה**.

(23) **מִלְחָמָה** **בְּגִיאָה**. Usually rendered: *he looseth the girdle of the strong.* But **מִלְחָמָה** means elsewhere a *channel, wady*, never a *powerful man* &c. **מִלְחָמָה**, which only occurs here, *girdle* being elsewhere **מִלְחָמָה** (Is. 23,10; ψ 109,19), is suspicious; HITZIG's defence of the word (p. 94) is too subtle. — **וְτַאֲתִירוּנָס** **בְּלָעָסָרָוָס** shows (1) that **מִלְחָמָה** is a clerical error for **מִלְחָמָה**; (2) that **מִלְחָמָה** is here to be taken as **מִלְחָמָה** as in Jer. 3,22; ψ 60,4 and to be pointed **מִלְחָמָה** accordingly; (3) that **וְ** has here, as elsewhere, given an abridged translation, since **מִלְחָמָה** certainly represents some word which **וְ** has omitted. We conjecture **מִלְחָמָה**, comparing Is. 30,26, and translate accordingly: *and he healeth the wound of the poor.* Thus v. 21b is an antithesis to 21a.

(26) **מִלְחָמָה** (vgl. BAER, p. 41) usually understood to mean: *he giveth increase unto the nations.* **ΘΑ** **πλανῶν** **ἐθνη** suggests **מִלְחָמָה**. — **מִלְחָמָה**. The dative does not agree with the verb and has probably crept in from v. 22 (**מִלְחָמָה**). To be emended **בְּמִלְחָמָה**.

(30) **מִלְחָמָה**. **וְ** is to be canceled, cf. v. 24b.

(33) That the interpolation ends here, is evident from the fact that 13,2 connects directly with 12,3.

(38) **מִלְחָמָה** + **מִלְחָמָה**, dittography from v. 3.

(a) Verses 11,12 are interpolations. The subject here treated of is God's wisdom, not the wisdom of old age. V. 11 is a reminiscence of 6,30b, and v. 12 is a parallel to 8,8. V. 13 must be directly connected with v. 10.

8l (10) **מִלְחָמָה**. The context demands **מִלְחָמָה**, cf. **תְּשִׁיבָה**. See also v. 8.

(18) **מִלְחָמָה** + **מִלְחָמָה**, dittography from the end of v. 13.

(20) **מִלְחָמָה** + **Qeré** **וְ** is a dogmatic correction which has also crept into **תְּשִׁיבָה** and **A.**

(25) LAG. *l. c.* proposes the emendation **וְאַחֲרִיָּה** or **וְאַחֲרִיָּה**.

9r (8) **מִלְחָמָה** **בְּמִלְחָמָה**. The third person has crept in from v. 5 in consequence of v. 6 having been transposed.

(9) **מִלְחָמָה** — There is no need to alter **מִלְחָמָה**. Translate: *that I may have enjoyment, as a hireling (scil. enjoyeth) his (completed) day's work.*

(15) **אָבָד** is wanting in **מִלְחָמָה**, but is demanded by the sense of the passage, cf. v. 16b.

(23) **מִלְחָמָה** + **מִלְחָמָה** to be canceled; merely interpolated in consequence of the transposition of the verse.

(25) **מִלְחָמָה** + **מִלְחָמָה** interpolated in order to connect vv. 4 and 5. The proper sequence having been restored, it is to be canceled.

(26) **Qeré** **מִלְחָמָה** refers to the Mosaic laws, **Σ ὁρ**.

(28) **מִלְחָמָה** **מִלְחָמָה** — **וְ** is to be canceled as a dittography, and the two words are to be transposed

(35) **מִלְחָמָה**. Evidently wrong, since ch. 3 leaves no doubt as to where man is after death. To be emended in accordance with **וְאַבָּז** **בְּלִבְנֵי** **אָבָדָה**.

(44) **מִלְחָמָה** **מִלְחָמָה**: do not go together. **מִלְחָמָה** means *to wither*, used of plants. We have adopted LAGARDE's emendation (*l. c.*).

9l (3) V. 19c seems to be a fragment of a new verse.

(8) LAG. *l. c.* proposes **מִלְחָמָה**; but cf. Is. 66,24 for a description of the pains felt whilst the body is undergoing putrefaction. **מִלְחָמָה** is also more in keeping with **לְמִלְחָמָה** v. 22b.

(25) **מִלְחָמָה** gives no sense. To be emended in accordance with **וְאַבָּז**.

(44) **מִלְחָמָה**. **וְ** is a later addition, the relative force of **מִלְחָמָה** not having been perceived.

10r (7) **מִלְחָמָה**; **וְ** **מִלְחָמָה** **תַּאֲתִירְתָּו** allows us to infer **מִלְחָמָה**.

(8) **מִלְחָמָה**, cf. BAER, p. 42.

71 and would not, therefore, give sufficient cause for being at rest. 3 translates *de-fossus securus dormies*, and seems to have read **תִּבְנַתְּךָ** *thou art interred, hidden*. In this case the sense would be *thou shalt lie in safety in thy hiding-place*. The rendering of **וְאֵלֶּךָ מִסְרָאַמְּנָךְ זָעַם** *զָעַם* *מִסְרָאַמְּנָךְ* *στραγανεῖται σοὶ εἰσόντη* is evidently very free and gives no assistance. We must read **תִּבְנַתְּךָ** in accordance with the parallelism **תִּבְנַתְּךָ** *and thou canst have the firm trust that thou shalt rest in safety*.

(20) MERX following G cod. Al. **παρ' αὐτοῦ γάρ σογία** *zal dīrāqīz* proposes to add: **תְּהִלָּתְךָ** *תְּהִלָּתְךָ*. This would, however, not only mar the beauty of the three-membered parallelism of v. 20, but would also weaken the whole idea by a lame conclusion.

(24) **מִתְּבָנָה**, **Θ ἀποθυεῖται**, **Θ τελευτήσει**, clever but scarcely the reading of the archetype. To be emended in accordance with A **σὺν ἡμῖν τελειώματα σογίας**, Σ σ. ८. ५. *η τελειότης τῆς σογίας*: **תִּבְנַתְּךָ**.

(27) **מִתְּבָנָה**. Suspicious in every way: (1) to whom should the suffix refer? (2) a friend would not scoff. To be emended **תְּהִלָּתְךָ**, *a laughing-stock am I to the evildoer*. Cf. *ad rem* ψ 22,7.

(28) **מִתְּבָנָה** **תְּהִלָּתְךָ**, **Θ δίκαιος γάρ ἀνήρ** *zal ḥāp̄im̄tōz*. The asyndetic juxtaposition of the two adjectives is improbable.

(29) In 12,5 the text appears to be hopelessly corrupt. **מִתְּבָנָה** **תְּהִלָּתְךָ** *מִתְּבָנָה* *תְּהִלָּתְךָ*; **Θ εἰς γεόρον γάρ ταυτὸν ἡτοίμαστο πεσεῖν ἐπό οὐλῶν**, 3 *lampas contempta apud cogitationes divitium parata ad tempus statuum*. The attempts at translation and explanation to be found in the commentaries only strengthen the impression that the text is corrupt.

(31) **מִתְּבָנָה**. This pausal form at the beginning of a verse is very strange. Usually translated: *peacefully lie, peacefully rest* scil. the tents. In this case, however, the dative **מִתְּבָנָה** is very extraordinary; the parallelism would lead us to expect a substantive corresponding to **תְּהִלָּתְךָ**. We propose **מִתְּבָנָה** (cf. 5,24) which would bring the two hemistichs into complete harmony with each other: *Security of the tents* (**מִתְּבָנָה**) *belongs to* (is enjoyed by) *the robbers*, and *safety to those that provoke God*.

(35) **מִתְּבָנָה**, **כִּי-אָמַת לְלִבָּךְ** from which no satisfactory sense can be extracted. HITZIG's clever conjecture **מִתְּבָנָה** (see *Das Buch Hiob*, p. 91), which we accept, has in its favor that with it the usual four divisions of the animal kingdom (Gen. 9,2; 1 K. 5,13) are represented.

(3) V. 14 is an interpolation which disturbs the sequence of the clauses in vv. 13 & 15.

(η) Explanatory gloss, derived from 13,2.

(9) This gloss is contrary to the sense, since Job's complaint is that God does not hear him; it is a correction made from the point of view of the doctrine of retribution, according to which Gods helps the pious at once when they are in trouble.

(i) **מִתְּבָנָה** **תְּהִלָּתְךָ** is to be transposed in the manner indicated; the sense is: *[he is secure (security belongs to him)] who raises his hand against God*. We regard the whole clause as a gloss intended to explain the expression **לֹא** **יְהִי** **רָעָב** (v. 6b). They that provoke God are those that raise their hand against him, i. e. rebel against him (cf. 15,25).

8r (3) Instead of **יְהִי** **יְהִי**, which is open to suspicion, the name Jahveh being elsewhere avoided, some MSS. have **יְהִי** **יְהִי** (see BAER, p. 41). This is, however, evidently a later correction.

(4) **מִתְּבָנָה**. MERX, following G **εἰ μή**, reads **אָמַת**, which is more in keeping with the syntactical construction of vv. 9 and 11.

(8, 9) MERX following G and S proposes to read **תְּהִלָּתְךָ** **יְהִי** **יְהִי**. There is, however, no reason to alter **מִתְּבָנָה**, cf. Is. 22,22: **אָמַת** **אָמַת** **אָמַת** **אָמַת**.

61 (34) **מִן־מִזְבְּחָה**, *AΣ ἄμα κίνδυνος κατεπόντιος με* thou didst plunge me in altogether (so that I am surrounded by waves of sorrow); to be emended accordingly.

(β) Is a gloss intended to explain **מִזְבְּחָה**.

71 (2) **מִן־מִזְבְּחָה**, *α*, being dittography (cf. the following **מִזְבְּחָה**), is to be canceled.
 (6) **מִן־מִזְבְּחָה**. It is better to emend with LAG., *i. e.* *intoxicated with misery*, in accordance with **מִזְבְּחָה**.
 (12) Verses 18—22 form a parallel to ch. 3 and should, therefore, have been printed in blue; so, too, note β.
 (13) **אָבֶן** is wanting in **מִן**, but is indispensable, cf. 3,11.
 (16) **מִן** Qerê: **מִזְבְּחָה**.
 (17) **מִן** Kethibh: **מִזְבְּחָה**; Qerê: **מִזְבְּחָה** as an imperative; **מִן־מִזְבְּחָה** in the sense of *to take away from anything*, is contrary to usage. Better **מִזְבְּחָה**, *scil.* **מִן**. — LAG., *i. e.*, reads **מִזְבְּחָה** following Is. 24,8.
 (α) Words without coherence, cf. 14,14.
 (β) V. 22c is intended to explain **מִזְבְּחָה**. The meaning of the glossator is, that it is a profound darkness, which can be placed on a par with **לָבָן**. **מִזְבְּחָה** (MICHL., HAIN) or **מִזְבְּחָה** (BAER, p. 40) is a clerical error for **מִזְבְּחָה**, from the stem **מִזְבְּחָה** II = **מִשְׁבָּח** II; cf. the transposition **מִזְבְּחָה** *exhausted*, from the stem **מִשְׁבָּח** I = **מִשְׁבָּח** I.
 (29) **מִן־מִזְבְּחָה**. MERX following **Θ** *ἐπαντλεῖται* reads **מִזְבְּחָה**. What Job complains of, is, however, that Jahveh regards him as an evil-doer. We emend **מִזְבְּחָה**, since Job is in his own eyes a just man.
 (34) MERX (p. 48 f.) following **Θ** alters **מִזְבְּחָה** to **מִזְבְּחָה** (?).
 (γ) A gloss, intended to define still more clearly the sublimity of divine as compared with human wisdom. — **Θ** *διπλοῦς*, cf. *ad rem 2 K 2,9*. We would, therefore, reject the emendation proposed by MERX: **מִזְבְּחָה** = **מִזְבְּחָה**.
 (δ) The verses 7—9 are evidently an interpolation; v. 10 joins with v. 6.
 (δ,2) **מִן־מִזְבְּחָה** suspicious as being dittography of the end of v. 7a. LAG., *i. e.*, takes it as = **מִזְבְּחָה**, aram. *venies*. Can we, however, suppose that the poet would have used the word in the same verse in two different senses? **מִזְבְּחָה** seems to suit δ best.
 (δ,3) **מִזְבְּחָה** **מִזְבְּחָה** is not in keeping with the parallelism; cf. vv. 8b, 9a.
 (δ,5) **מִן־מִזְבְּחָה**; BAER also; **מִזְבְּחָה** is more suited to the sense as an accusative of specification.

71 (8) **מִן־מִזְבְּחָה**.

(9) MERX following **Θ** *ἐποδέσῃ φέπον* proposes **מִן־מִזְבְּחָה** (?).

(10) **מִן־מִזְבְּחָה**. There is no necessity here to emphasize the personal pronoun. We emend in accordance with § 22, 2.

(12) **מִן** is necessary, and seems to have been omitted in the text.

(13) **מִן־מִזְבְּחָה** usually translated *though it be dark*, but as **מִזְבְּחָה** in v. 17a is masculine, the verb would have no subject. The reading of **Θ** *η δε εἰλήσησον φόρος* *ἐποστρέψει*.

(15) **מִן־מִזְבְּחָה**. It is difficult to accept the usual explanation *and though thou hast been confounded (from **מִזְבְּחָה**), thou shalt dwell in peace*, even if the arbitrary interpolation of *once (on one particular occasion)* be made in the first clause. Others translate *if thou search (from **מִזְבְּחָה** to dig, search after), thou shalt dwell in safety*. But since dwelling in safety is not a consequence of searching, the second clause is usually rendered *thou shalt lie down with thy heart at rest*, which would not only be contrary to the usual meaning of **לִבְבָה**, **לִבְבָה**, **שְׁבָה**, **שְׁבָה**, but would also involve the arbitrary assumption that the passage meant *because thou hast not found anything in thy search to cause anxiety, thou shalt rest in peace*. For even a careful search would not be a guaranty that everything that could cause anxiety had been observed,

41 (27) **Al** Kethibh **לְז.**

(31) **Al** + **לְ**, repeated by mistake from v. 3b.

(34) The Masoretic division of the verse is wrong. The first hemistich ends with **מִקְנָה**.

(35) **Al** Kethibh **וְז.**; Qerê **וְזָה.**

5r (13) **Al** **מִתְמַלְּעָה** gives no sense. — Contrary to the reading of the Masora, **מִתְמַלְּעָה** is to be joined to v. 15; v. 16 begins with **לְעַלְמָה**.

(24) **Al** **מִתְמַלְּעָה**; the question, however, is continued. — **Al** **לְז.**, but **וְ** **אָתִי** **סֹאַת.**

(25) MERX reads **אָתָּה** in accordance with **וְ** **אָתָּה** **יָמַרְתָּ**, following the orthography of Jer. 23,39. **אָתָּה** is, however, so generally used in connection with words having the meaning of *sim*, that the rendering of **וְ** must be regarded as being due to a misunderstanding.

(34) **רִבְבָּת** twice, cf. **Σ μετάστρεψει, μεταστρούρεται.**

(37) **Al** **לְאַלְפָּה**, probably dittography, since **לְאַלְפָּה** is elsewhere construed with the accus.

(42) **Al** in MICH., HAHN **מִתְמַלְּעָה**, BAER (p. 38) **אָתָּה.** The Hiphil is preferable: *thy latter end he shall greatly increase.*

5l (2) **Al** **לְבָנָה;** **לְבָנָה** (OLSHAUSEN) is more in keeping with the parallelism **לְזָה.** — **Al** **בָּאָזָן;** the suffix gives no sense.

(3) **Al** **לְבָנָה** usually taken to mean *of yesterday*, which would be **לְבָנָה**. The simplest emendation is the one suggested by LAGARDE, *Prophetæ Chaldaice*, L. 1: **לְבָנָה**.

(11) **Al** **לְבָנָה.** It is better to emend in accordance with **וְ** **תָּאַתֵּר** **לְבָנָה.**

(13) **Al** **בָּנָה**, var. **בָּנָה.** Usually rendered *to tear, break off.* The reading **בָּנָה** is preferable.

(20) **Al** **בֵּין אֲבָנִים יָצַר אֲגָבִים** **לְבָנָה** gives no sense. STICKEL, EWALD: “**בֵּין אֲבָנִים** it looks through = *it bores its way through*. MERX: “**בֵּין אֲבָנִים** it looks upon a superabundance of offshoots. We emend in accordance with **וְ** **בָּנָה** **מִסְרָף** **צָלִיקוֹν** **לְבָנָה.** For **לְבָנָה** to remain alive, to be preserved cf. 21,7.

(23) **Al** **לְבָנָה** the *joy (of his way)* is not in keeping with the description of the fall of the wicked; MERX, following **וְ** **צָרָאָתָה** **לְבָנָה**, emends **לְבָנָה**. But ‘**בָּ** is *falling off, backsliding, apostasy.* Better **לְבָנָה.**

(24) **Al** **לְבָנָה;** the plural does not agree with the subject.

(28) **Al** **עַ** gives no sense. — For **לְבָנָה**; cf. STADE §§ 143^e, note 1; 492^a, note.

6r (3) **Al** **שָׁבַע**, clerical error for **שָׁבַע** 38,32; GEO. HOFFMANN in ZAT III 279 reads **שָׁבַע**.

(15) **Al** **לְבָנָה.** The reading of **Θ οὐκ ἀπορεῖσται μον** is better; point accordingly.

(19) **Al** **לְבָנָה.** Better **לְבָנָה** = **לְבָנָה**, according to LAGARDE, *l. c.*

(23) **Al** **לְבָנָה**, which would be impossible in this position.

(24) **Al** **יְהֹוָה** (MICH., HAHN) or **יְהֹוָה** (BAER) gives no sense, since the point is that Jahveh should be compelled to appear before the judgment-seat.

(25) **Al** **יְהֹוָה** (**וְ** **τὸ** **στόμα** **μον**) is a dogmatic correction.

(40) OLSHAUSEN emends **לְבָנָה**.

(42) **Al** **לְבָנָה** contrary to grammar.

(43) **Al** **לְבָנָה** **וְ** **בָּנָה**.

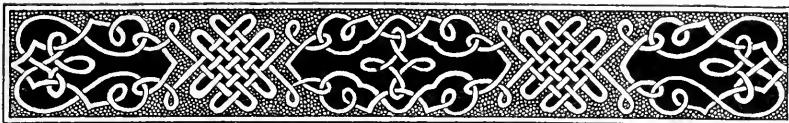
6l (5) **Al** Kethibh: **לְבָנָה**, Qerê: **לְבָנָה.**

(9) **Al** **לְבָנָה.**

(11) **Al** **לְבָנָה**. Read **לְבָנָה** = **לְבָנָה**, cf. 2 S 18,12, in accordance with **וְ** **אָתָּה**.

(18) **Al** **לְבָנָה** is contrary to the sense of the passage, since Job does not cease in his complaint. On this account the reading of **וְ** **אָתָּה** (MERX **אָתָּה**) for **Al** **לְבָנָה**, is no improvement, since Job continues to direct his complaint against God also. It is better to emend in accordance with **ψ 42,5.**

Critical Notes On the Hebrew Text of the Book of Job.

1 (5) **מ + רְאֵת**, a later addition to the text which mars the construction. **A** correctly: *ἔξαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν*. **I** harmonizing: *per domos, unusquisque in die suo.*

(7) **מ נְבָבָה**, a correction due to religious reasons; cf. GEIGER, *Urschrift*, p. 267 f. For **נְבָבָה** cf. 3,1.

(11) **מ נְבָבָה** is a clerical error for **נְבָבָה**. **AΣΘ** ἐπὶ τὸν δοῦλόν μον; cf. **M** 2,3.

(15) **מ נְבָבָה**. For **נְבָבָה** cf. PROV. 30,10.

(23) **מ נְבָבָה**. Read **נְבָבָה** = **נְבָבָה**, v. 16 f.

2 (1) **מ נְבָבָה**, cf. notes on p. 1, II. 7 & 15, also FIELD, p. 6b, n. 91: *εἰς παρόστατόν σου βλασφημήσει σε.*

(3) **מ נְבָבָה** Kethib.

(5) **מ נְבָבָה**, **Σ** ἔτι. MERX emends to **נְבָבָה נְבָבָה**, following **G** & **S**. **נְבָבָה**, **מ נְבָבָה**; cf. notes on p. 1, II. 7 & 15 and p. 2, I. 1.

(6) **מ נְבָבָה נְבָבָה נְבָבָה**. MERX **נְבָבָה נְבָבָה נְבָבָה**. The pausal accent ought to be shifted to **נְבָבָה**, and another **נְבָבָה** inserted before **נְבָבָה**; cf. **נְבָבָה-נְבָבָה** which follows.

2^r (21) **מ נְבָבָה**; cf., however, STADE § 231. Formed from the stem **נְבָבָה**.

(35) MERX, following **G** ἐν τοιλίς, emends to **נְבָבָה**. **M** is, however, to be preferred; cf. JER. 20,17 and GRAF, *Der Prophet Jeremia* (Leipzig 1862-3) *ad locum*.

3^r (4) **מ נְבָבָה וְתַם דְּבִיבָבָה**. So **C** & **A**.

(20) **מ נְבָבָה** would mean: *to cause to stand up*. Niph. is better.

(22) **מ נְבָבָה**. It is better to emend in accordance with **G** εἰδοραν ζαὶ οἴνος ἢν μορφή.

(28) **מ נְבָבָה**. A possible formation; cf. DILLM. *Lex. Aeth.* 552. Read, however, as in 24,12: **נְבָבָה**.

(31) **מ נְבָבָה** **מְאַבְּדָה** has no subject. It is better to read with **I** (*consumetur velut a linea*) and 5,4: **מְאַבְּדָה**.

(33) MERX follows **G** παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι εἰτοῖς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι, & reads **עַשְׂנָה**. Cf., however, 9,5 **עַשְׂנָה נְבָבָה**. *To perish unawares* suits v. 19 (*the houses eaten away by the moths*) better.

(34) **מ נְבָבָה**. The passages cited by EWALD (*Job* p. 205) in favor of **נְבָבָה**, 6,13; 20,2 are themselves suspicious. Nor can we do much with **נְבָבָה**. OLSH., HITZ. alter to **נְבָבָה**. In the translations of **C** (*רְחֵבָה לְבָבָה*) and **I** (*qui autem reliqui furunt auferuntur ex eis*), which are evidently paraphrastic, there seems to be a trace of **נְבָבָה**.

(39) **מ נְבָבָה**; so **C** **תַּמְבָּבָה** and **A** **זֵל זָתְבָּבָה סְבָבָה**. This reading is, however, improbable. Why *suddenly*? How could man's curse bring about the effects stated in v. 4? **G** **זֵל** ἐργάσθη. So MERX excellently **מְבָבָה**.

(β) 5,1 is a gloss, intended to explain more fully **נְבָבָה נְבָבָה** 4,21.

37 ואורו על כנפות הארץ:
 4 אחריו ישאג קול
 ורעם בקול גאות
 ולא יעקבם כי ישמע קולו:
 5 ורעם אל בקולו נפלו
 לשאה גדלותו ולא נדע:
 6 כי לשג' ואמר **יברען** ארץ וגשם חמשה
 9 "מן ההדר תבוא סופה
 .... קרה:
 10 מנשימת אל יתן קרה
 ורחב מים במזק:
 11 אף ברו יטרוח עב
 רפין ענן אורו:
 12 והוא מסבוח מהחכברת חבולי לבעל^ב
 13 אם לשבט לארצו
 אם לחסד ימצעהו:
 14 האזינה זאת אירוב
 עמד והתבונן נפלאות אל:
 15 שי התרדע בשוט אלה לליהב
 והופיע אור עניו:
 16 התרדע על .... עב
קְפָלָאָתָה תְּמִימִים דִּיעָבָה
 17 אשר בגדיך חמים
 בהשקט ארן מדרום:
 18 תר��ע עמו לשחקים
 חזוקם כראוי מזק:
 19 הודיענו מה נאמר לו
 לא נערך מפני ....
 20 אָסָרְפָּר לְרַאֲדָרְבָּר
 אם אמר איש כי ובעל:
 21 ועתה לא ראו אור **יבקארה** בשחקים
 ורוח עברה ותתרכז:
 22 מזפון ייהוה ואחה
 על אלה נירא הדר:
 23 שדר לא מצאנהו
שְׁגַ�וָּה כְּחַ וּמִשְׁפָּט וּרְבָּגְדָּקָה
 24 **לְכָן יְרָאָהוּ אֲנָשִׁים**
לֹא יְרָאָה כָּל הַכְּמִינָה לְבָה
 (א) 37, 6 גשם פשיות עז:
 7 ביד כל אדם יחוין
 לדעת כל אישינו מעשהו:
 8 ותבוא חריה במו אדם
 ובמונתיה תזקן:
 (ב) 12 כל אשר רצים על פניך חבל ארץ:
 (ג) 23 לא ינעה:

36 זהותם בקדושים:
 כי יחלין עוי בעינו:
 ווגל בלחץ אונב:
 16 רחוב לא מזק החתירה
 .... שלחן מלא דעת:
 17 ודרון רשות **מְלָאָתָה**
 דין ומשפט ותמכה:
 18 כי מה פן יסיחך בשפק
 ורב כפר אל יטך:
 19 .....
 20 .....
 21 .....
 22 .....
 23 .....
 24 .....
 25 .....
 26 .....
 27 .....
 28 .....
 29 .....
 30 .....
 31 .....
 32 .....
 33 .....
 34 .....
 35 .....
 36 .....
 37, 8 אף לא תחדר לבי
 ווtier מקום:
 2 שמעו שמעו ברגז קלו
 והגה מפeo וצא:
 3 תחת כל השמיים ישרהו

35,9 מרוב עסקוקים יוציאו
ישועו מזועע רבים:
ו רלא אמרה איה אלה עשי
נהן זמרות בלילה:
10 מלפניהם מהמות ארצה
ו מעוף השמים והכמים:
11 שם ובעקו ולא עינה
מן פניהם גאון רעים:
12 אך שוא לא רשמע אל
רשדי לא ושורה:
13 אך כי התאמר . . .
דין לפניו ותחולל לו:
14 שי ועתה כי און פקד אפר
ולא ידע בפשה מארה:
15 16 ואוב הבל יפצה פיהו
בבלי דעת מלין וכבר:
17 18 רוסף אליהו וואמר:
כתר לי זעיר ואחד
20 כי ערד לאלהות מליט:
3 אשא דעוי למרחוק
ולפעלי אתן זדק:
4 כי אמנים לא שקר ملي
ה תמים דעתה עמד:
הן אל כבוד ולא ימאס
כברור נח לב:
6 לא יהוה רשות
7 רמשפט עניהם ותנן:
ו רגעל מזריק עיניו
ואת מליכים לכסא
וישיבם לנכח ווגבהו:
8 ראמ אסורים בזקם
ילבדון בחבלי עני:
9 ווגד להם פעלם
רפשעיהם כי ותגבירו:
ו רוגל אצנים למוסר
ויאמר כי רשותן מארן:
11 אם רשותו וועבדו
יכלו ימייהם בטוב
ו שניהם בנוימים:
12 ואם לא ישמעו בשלח יעברו
וינוציאו בבלוי דעת:
13 רחנפי לב ישימו אפ
לא יושמע כי אסרם:
14 תמה בנויר נפשם

34 רועמד אחרים תחת:
הה לבן וכיר מעדריהם
וחהפסס לילה וודכאו:
26 תחת רשיים ספקם
במקומות ראים:
27 אשר על בן סרו מאחרו
וכל דרכיו לא החכilio:
28 להביא עליו צעקה דל
וצעקה עניהם שמע:
29 והוא רשקט ומי ורשל
ווסחר פנים ומוי ישועו
ועל גורו ועל אדם ייחד:
3 ממלך אדם הנפ
ממקשי עם:
31 . . . . .
32 אתה הרני
אם עיל פעלתו לא אספה:
33 המעמך **שְׁגָמָוֹס** כי מאסת
כי אתה תבחר ולא אני
ומה ידעת דבר:
34 אנשי לבב ואמרו לי
וגבר חכם שמע לי:
לה אובי לא בדעת ודבר
ודבריו לא בחכilio:
36 אולס ובחן אובי עד נצח
על תשbeth באנשי און:
37 כי יסיף על חטאיהם פשע בוניינו יספיק
וירוב אמריו לאל:
38 רוען אליהו וואמר:
2 הזאת השבת למשפט
אמרת זדקיו מאל:
3 כי תאמיר מה וסכן לך:
מה תביע מוחטאיהם:
4 אני אשיבך מיליון
ואת רעדך עמד:
ה הבט שמים וראיה
ושור שחיקום גבשו ממד:
6 אם חטאתי מה תפעל ביר
וירבו פשיעך מה העשה לך:
7 אם זדקת מה תתן לו
או מה מידך יקח:
8 לאיש כמייך רשותך
ולבן אדם זדקתו:

34,3 כִּי אָזֶן מָלֵין חַבְּנוּ
וְחַךְ וְפָעַם לְאַכְּלָה:
4 מִשְׁפָּט נְבָחרָה לְנוּ
נְדֹעה בְּנוּנוּ מָה טּוֹב:
5 כִּי אָמַר אַיּוֹב צְדָקָתִי
וְאַל הַכִּיר מִשְׁפָּטִי:
6 עַל מִשְׁפָּטִי אָכְזָב
אָנוֹשׁ הַצִּי בְּלִי פְּשָׁעָה:
7 מֵרִגְבָּר כְּאַיּוֹב
יִשְׂתָּחַה לְעֵגְמָיוֹ:
8 וְאֶרֶחֶת לְחַבְּרָה לְסִפְלֵי אָנוֹן
וְלִלְכָתָה עִם אֲנָשָׁיו וְרִשְׁעָיו:
9 כִּי אָמַר לֹא וְסִכְנָן גָּבָר
בְּרִצְחוֹ עִם אֲלֹהִים:
10 יְלִן אֲנָשִׁי לְבֵב שְׁמַעַי לְיִלְלָה
לְאַל מְרַשְׁעָיו וְשָׁדֵד מִיעַל:
11 כִּי פָעֵל אָדָם וְשָׁלֵם לוֹ
וּכְאָרֶחֶת אִרְשָׁיְמָאנוֹ:
12 אָסָּא אָמִינָם אֶל לֹא וְרִשְׁעָה
וְשָׁדֵד לֹא וְלִוְתָּה מִשְׁפָּט:
13 מַיִּר פְּקָד עַלְיוֹן אַרְבָּה
וּמַיִּר שֵׁם תְּבֵל בְּלָהָה:
14 אָבָּא יְשִׁים אֶלְיוֹן לְבָבִי
רוֹחַו וְנִשְׁמָתוֹ אֶלְיוֹן יַאֲסָסָה:
15 שִׁי וְגַעַשׂ כָּל עַפְרָה יְשָׁוֹבָה:
וְאֶדֶם עַל כְּלָבָה בְּלָהָה:
16 וְאֶבֶם בְּרִנָּה שְׁמַעַה זָאת
הַאֲזָוִינה לְקִיל מָלִיָּה:
17 הַאֲקָם טוֹנוֹא מִשְׁפָּט וְחַבּוֹשׁ
וְאֶבֶם צְדוֹק הַגְּבָר תְּרִישָׁוֹת:³
18 אֲשֶׁר לֹא נְשָׁא פְּנֵי שְׁרִיבָה
וְלֹא נְכַר שְׁועַ לְפָנֵי דָלָה:
19 בְּרִי מְעַתָּה וְדָרוֹן בְּלָבָה:
רְגַעַל מְהֹזָּה וְחַצְוָת לְלָה וְגַעַשׂ עַס וּלְבָרָה:
20 וּסְרוּרָא אָבָיר לֹא בִּידָה:
21 בְּרִי עַיְנוֹר עַל דָּרְכִּי אִישׁ
יְכַל גַּעֲדָיו וְרָאָה:
22 אַיְן חַשְׁד וְאַיְן צְלָמוֹת
לְהַסְתָּר שֵׁם פָּעַלְיָ אַיָּן:
23 בְּרִי לֹא עַל אַיּוֹת יְשִׁים עַד
לְחַלְקָה יְאָתָה אֶל בְּמִשְׁפָּט:
24 יְרַע בְּבִירָה לֹא חִקָּר

— 34,18(3) —
רְשָׁעָל נְדִיבָּס:

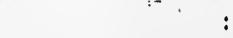
33,16 אָז יָגַלְהָ אָזֶן אֲנָשִׁים
וּבְמִסְרָב וְחַתָּבָה:
17 לְהַסְיָר אֲדָס **קְמִינְשָׁהָיָה**
וְגֹוָה מְגֻבָּר יִטְהָה:
18 יִחְשָׁךְ נְפָשָׁו מִנִּי שָׁחָת
וְחִוְתוֹ מַעֲבָר בְּשָׁלָחָה:
19 וְהַוְחָק בְּמַכְאָוב עַל מַשְׁכָּבָה
יִקְנָאָב עַגְמָיו אַתָּנוֹ:
20 .... חִוְתוֹ לְחַבָּב
וְנְפָשָׁו מַאֲכָל תָּאִיהָ:
21 וְכָל בְּשָׁרוֹ מַוְאָרָי
וּשְׁפָּיָה עַצְמָתוֹ לֹא רָאָי:
22 וְתִקְרָב לְשָׁחָת פְּשָׁו
וְחִוְתוֹ לְקָמָתוֹתִים:
23 אָב יְשָׁוּ עַלְיוֹן מַלְאָךְ מַלְיָאָן
לְהַגִּיד לְאֲדָס יִשְׁרוֹן:
24 וְוַחֲנָנוּ וְוַיָּמָר
פְּהָחָה מַרְדָּחָת שָׁחָת
מַצְאָתָר כְּפָרָה:
25 כִּי רְטָפֶשׂ בְּשָׁרוֹ מַנְעָר
יִשְׁוֹב לִימֵי עַלְמָיוֹר:
26 וְעַתְּרָא אֶל אַלְוָה וְוַרְצָהָר
וּוַרְאָ פְּנֵיו בְּחַרְוּעָה
וּרְשָׁב לְאֹנוֹשׂ גְּדָקָתוֹ:
27 יִשְׁרָאֵל אַלְנָשִׁים וְוַיָּמָר
חַטָּאתָר וְוַיָּשֶׁר הַעֲוִוִּיתָר
וְלֹא **אַחֲשָׁבָה** לְיִי:
28 פְּדָה נְפָשָׁי מַעֲבָר בְּשָׁחָת
וְחִוְתוֹ בְּאֹור הַרְאָה:
29 חַנּוֹן כָּל אַלְהָ יִפְעַל אֶל
פֻּמְעִים שְׁלָשׁ עִם גָּבָר:
30 לְהַשְּׁיבָה נְפָשָׁו מִנִּי שָׁחָת
לְאֹור בְּאֹור הַחִיוּסִים:
31 הַקְשָׁב אַיּוֹב שְׁמַעַי לְיִי
הַחֲרָשׁ וְאַנְבָּר אֲדָבָר:
32 אָב יְשָׁוּעָה מַלְיָן הַשְּׁיבָרִי
דָּבָר כִּי חַפְצָה נְדָקָה:
33 אָב אַיְן אַתָּה שְׁמַעַי לְיִי
הַחֲרָשׁ וְאַלְפָךְ חַכְמָה:
34,8 וְרַעַן אַלְיוֹהָוָה וְוַיָּמָר:
2 שְׁמַעַו הַכְּמִים מַלְיָי
וְדָדָעָה הַאֲזָוִינָה לְיִי:

(רברוי אליהו)

32, 8 ורשבתו שלשת האנשימים האלה מענות את אירוב כי הוא צדיק בעיניו:
 2 ויהר אף אליהו בן ברקאל הביזור ממשפחת רם באוב הרה אף על צדקו
 3 נפשו מלאה רום: ובלשת רעיו הרה אף על אשר לא מזאו מענה יירשיני
 4 את אירוב: ואליהו הכה את אירוב בדברים כי קניתם מהה ממענו לומדים: וירא
 5 אליהיא כי אין מענה בפי שלשת האנשימים ויהר אף: וירען אליהו בן ברקאל
 6 הביזור ויאמר
 7 צער אן ליום יאתם ישישיב
 8 על בן זהלתי ואירא
 9 מהות דעתם:
 10 אמרתוי ימיה ידברו
 11 ירב שנים ידועו חכמה:
 12 אבן רוח היא באנייש
 13 ונשמה שדי חביבה:
 14 לא רבים יהכנו
 15 וקניהם יבננו מטבח:
 16 לא אמרתוי שמעה לי
 17 אחתה דעתך אף אמי:
 18 חן הוחלתי לדבריכך
 19 אזין עד תבונתיכך
 20 עד החקרון מלון:
 21 ועדיכם אהבין
 22 יהנה אין לאירוב מוכיה
 23 עינה אמרתוי מכב:
 24 פן האמרתו מצאנו חכמה
 25 אל ידני לא איש:
 26 ולא ערך אלי מלין
 27 ובאמורוכם לא אשיבנו:
 28 שי חתו לא נור עיד
 29 העזוקן מהם מלון:
 30 וזה חלתי כי לא ידברו
 31 כי עמדו לא נור עיד:
 32 איננה אף אן חלקי
 33 אהודה דעתך אף אמי:
 34 כי מלחתי מלון
 35 החזיקתי רוח בטני:
 36 הנה בטני כוון לא רפהה
 37ocabות חדשים יבקע:
 38 אדרבה ורורה לי
 39 אפתח שפתי ואננה:
 40 אל נא אשא פניהם איש

32, 8 ורשבתו שלשת האנשימים האלה מענות את אירוב כי הוא צדיק בעיניו:
 2 ויהר אף אליהו בן ברקאל הביזור ממשפחת רם באוב הרה אף על צדקו
 3 נפשו מלאה רום: ובלשת רעיו הרה אף על אשר לא מזאו מענה יירשיני
 4 את אירוב: ואליהו הכה את אירוב בדברים כי קניתם מהה ממענו לומדים: וירא
 5 אליהיא כי אין מענה בפי שלשת האנשימים ויהר אף: וירען אליהו בן ברקאל
 6 הביזור ויאמר
 7 צער אן ליום יאתם ישישיב
 8 על בן זהלתי ואירא
 9 מהות דעתם:
 10 אמרתוי ימיה ידברו
 11 ירב שנים ידועו חכמה:
 12 אבן רוח היא באנייש
 13 ונשמה שדי חביבה:
 14 לא רבים יהכנו
 15 וקניהם יבננו מטבח:
 16 לא אמרתוי שמעה לי
 17 אחתה דעתך אף אמי:
 18 חן הוחלתי לדבריכך
 19 אזין עד תבונתיכך
 20 עד החקרון מלון:
 21 ועדיכם אהבין
 22 יהנה אין לאירוב מוכיה
 23 עינה אמרתוי מכב:
 24 פן האמרתו מצאנו חכמה
 25 אל ידני לא איש:
 26 ולא ערך אלי מלין
 27 ובאמורוכם לא אשיבנו:
 28 שי חתו לא נור עיד
 29 העזוקן מהם מלון:
 30 וזה חלתי כי לא ידברו
 31 כי עמדו לא נור עיד:
 32 איננה אף אן חלקי
 33 אהודה דעתך אף אמי:
 34 כי מלחתי מלון
 35 החזיקתי רוח בטני:
 36 הנה בטני כוון לא רפהה
 37ocabות חדשים יבקע:
 38 אדרבה ורורה לי
 39 אפתח שפתי ואננה:
 40 אל נא אשא פניהם איש

42, א וַיַּעֲשֵׂנִי אַיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר: 42,4 שְׁמַע־נָא וְאַנְבֵּן אָדָבָר
 אֲשֶׁר־אָלָק וְהַזְדְּעֵנִי:
 2 יָדַעַת כִּי כָל־חַוֵּל
 וְלֹא־יִבְגַּר מִמֶּךְ מִזְמִיחָה:
 3 מֵזַיְהָ מִזְמִיחָה בְּלִי־גִּזְעָמָה
 לְכָן הַגְּדוּלָה וְלֹא־אָבִין
 נְפָלָאות מִמְּנִי וְלֹא־אָדָע:
 5 עַל־כֵּן־אֲשֶׁתָּקָר
 וְנְחַמְּרוּ עַל־עַפְרָה וְאַפָּר:

7 וַיֹּהֵי אַחֲרֵי־דָבָר יְהוָה אֵת הַדָּבָרִים הָלָל אֶל־אַיּוֹב
 הַתְּחִמְנִי חֲרָה אֲפִרְיָה בְּךָ וּבְשְׁנִי רְעִיךָ כִּי לֹא־דָבָרָה אֲלֵי־בְּנֵי־בְּנֵי־אַיּוֹב:
 8 וְעַתָּה קָחוּ לְכָךְ שְׁבַעַת־פְּרוּם וְשְׁבַעַת־אַיּוֹב וְלֹכֶד אֶל־לְבָדָיו אַיּוֹב וְהַלְּוִיחָדָה
 10 עַלְהָה בְּעַדְכֶם וְאַיּוֹב עַבְדָיו וְתַפְלֵל עַלְיָכֶם כִּי־אָכְבָּנִי אַשְׁאָה לְבָלָדָי עַשְׂיוֹת עַמְּכָבָד
 9 נְבָלָה כִּי לֹא־דָבָרָה אֲלֵי־בְּנֵי־כְּנִיחָה כְּעַבְדָיו אַיּוֹב: וְלֹכֶד אֲלִיפָז הַתְּחִמְנִי וּבְלֹדָד
 הַשְׁוֹחֵר הַנְּעַמְתִּיר וְיִשְׁעַר כִּי־אָשָׁר־דָבָר אֶל־לְבָדָם יְהוָה וַיָּשָׂא וַיֹּהֵי אַתָּה פְנֵי
 11 אַיּוֹב: וַיֹּהֵי שֶׁבְּאַת שְׁבַבְּרִית אַיּוֹב בְּחַחַפְלָנוּ בִּנְדֵד רְעוּהוּ וּסְךָ וַיֹּהֵי אַת כָּל
 12 אֲשֶׁר־לְאַיּוֹב לְמִשְׁנָה: וּרְבָאֵר אֶלְיוֹן כָּל־אֲחֵינוּ וּכָל־אֲחֵינוּ וּכָל־יְדָעֵינוּ לְפָנֵינוּ
 13 וּוְאַבְלָל עָמוֹ לְחָבְבָרָיו וּוְנִדְרָל וּוְיִנְהַמְּרוּ אֶתְךָ עַל־כָּל־הַרְעָה אֲשֶׁר־הַבְּיָא וַיֹּהֵה
 14 עַלְיוֹן וַיָּתַן לְךָ אֶישׁ קְשִׁיטָה אֲקָתָה וְאִישׁ זָמָן־זָהָב אֶחָד: וַיֹּהֵי בַּרְךָ אַת אֶת־אַחֲרִית
 15 אַיּוֹב מִרְאַשְׁתָּרוֹ וַיֹּהֵי לְךָ אֶרְבָּעָה עָשָׂר אֶלְקָה זָאָן וְשְׁשָׁתָ אֲלָפִים גִּמְלִיכָּה וְאֶלְקָה זָמָד
 16 כְּבָקָר וְאֶלְקָה אֲחִוָּתָה: וַיֹּהֵי לְךָ שְׁבֻעָה בְּנִים וְשְׁלֹשָׁה בְּנָות: וַיָּקֹרְאֶת שֶׁבְּהַאֲחָת
 17 שֶׁי־יִמְיָמָה וּשֶׁם־הַשְׁנִית קְצִיעָה וּשֶׁם־הַשְׁלִישִׁית קְרָן־הַצּוֹן: וְלֹא־נִמְצָא נְשִׁים יִפְרֹת
 18 כְּבָנָות אַיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶן וַיִּתְן לְהָם אֲבִיהם נְחָלָה בְּחַזְקָה אֲחִיהם: וַיֹּהֵי אַיּוֹב
 19 אַחֲרֵי זָאת מֵאָה וָאָרְבָּעָים שָׁנָה יָמִין אֶת־בְּנֵי־בְּנֵי־אַיּוֹב דָּרוֹת:
 20 זָאת מִזְמָרָה זָקָן וְשְׁבָעָה יִמְיָמָה:

41 מֵ גָּלָה פָּנָי לְבָרוֹשׁ
 בְּכָפֶל רְסָנוּ מֵי יְבוֹאָה:
 6 דְּלָתָר פָּנוּ מֵי פָתָח
 סְבִּרָה שְׁנִיוָּא אִימָּהָ:
 7 גָּנוֹה אֲפִיקָּר מְגַנְּיוֹ
 סְגָּנוֹת חָותָם צָר:
 8 אַחֲד בְּאַחֲד גָּשָׁר
 וּרְוחָה לֹא בָּא בִּיְהִיבָּה:
 9 אֲרֹשׁ בְּאֲחַיהָ יְדַבְּקָו
 וְתַלְכָּדוּ וְלֹא וְתַהְפָּרוּ:
 10 יְעַטְּשָׁהָר הַהְלָל אָרָר
 וְעַיְנוּר כְּעַפְעַפְיָר שָׁהָר:
 11 מְפָרָר לְפָדִים וְהַלְכָר
 כִּיְהָדָר אַשׁ יְתַמְלָטוּ:
 12 מְנַחְוָרָיו יָצָא עַצְן
 כְּדָרוֹד נְפָחָה וְאַגְּמָן:
 13 נְפָשָׁר בְּאֲגָחְלִים חַלְחָת
 וְלַהֲבָה מְפָרָר יָצָא:
 14 בְּצָרוֹרָיו יְלִין יְזָע
 וְלַפְנֵי תְּדָרֵן דָּאָה:
 15 יְמַלְלָה בְּשָׁרוֹ דָבָקָו
 . . . . .
 רִזְקָן עַלְיוֹ בְּלִי יְמוֹתָה:
 16 לְבָרָו יְצָרָק כָּמוֹ אָבוֹ
 רִזְקָן כְּפָלָח הַחֲתִיתָה:
 17 מְשָׁחוֹ יְגָוָר אַלְיָם
 מְשָׁבָרִים וְתַחַתָּאָר:
 18 מְשִׁגְהָנוּ הָרָב בְּלִי תְּקִיבָה
 חַנִּיתָה מְסֻעָה וְשָׁרֵיה:
 19 יְחַשֵּׁב לְחַבּוֹן בְּרֹזֶל
 לְעַזָּרְקָבָן נְחֹשָׁה:
 20 לֹא יְבִרְחָנוּ בְּנֵן קַשְׁת
 לְקַשׁ נְהַפְּכָר לוֹ אַבְנֵי קָלָעָה:
 21 קַשׁ נְחַשְׁבָּר תּוֹתָח
 וַיְשַׁחַק לְרַעַשׁ כִּידּוֹן:
 22 תְּחִתָּיו הַדּוֹרִי חָרֵשׁ
 רַפְדָּה תְּרוֹזָן עַלְיוֹ טִיטָּה:
 23 יְרַחְיָה כְּסִיר מְצֻולָה
 בָּבָשָׁיָה נְמַרְקָחָה:
 24 אַחֲרוֹרָיו יְאֹיר נְחִיבָה
 יְחַשֵּׁב תְּהָוָס לְשָׁבִילָיו:
 25 כִּי אַיִן עַל עַפְרָמְשָׁלָי
 הָעָשָׂו לְבָלִי חַת:
 26 אַתָּה כָּל גָּבָה וְרָאָה
 הָרָא מָלָך עַל כָּל בְּנֵי שָׁחָן:

40 חַזְוֵר כְּבָקָר יְאַכֵּל:
 16 הָנָה נָא כָּחָר בְּמַתְנָיו
 וְאָרְנוּ בְּשָׁרִירִי בְּטָנוּ:
 17 יְחַפֵּץ זָנְבוּ כָּמוֹ אָרָז
 גִּידְיוֹ פָּחָדָו יְשָׁרָגָו:
 18 עַצְמִיר אֲפִיקָּר נְצָחָה
 גְּרָמִיו כְּמַטִּיל בְּרֹזֶל:
 19 הָוּ רְאַשְׁוֹת דָּרְבָּו אֶל
 עַשְׂנָׂי וְגַשְׂנָׂי חָרְבָּו:
 20 כִּי בּוֹל «נְהָרִים» וְשָׁאָו דָו
 וְכָל חַיָּת הַשְּׁדָה יְשַׁחַק שָׁבָה:
 21 תְּחַת צָלָים וְשָׁכָב
 בְּסִתְרָה קְנָה וּבְנָה:
 22 וְסִכְמָה צָלָים צָלָלָי
 יְסִפְרָהוּ עֲרָבִי נְתָלָה:
 23 הָנָן יְעַשֵּׂק נְהָר יְלָא יְחַפּוּ
 יְבָתָח כִּי וְגַחְיָה יְוָדָן אֶל פִּיהָו:
 24 בְּעִינָיו «לִקְפְּצִיָּה»
 בְּמוֹקְשִׁים יְנַקֵּב אָהָה:
 25 חַחְמָשׁ לְיוֹתָן בְּחַכָּה
 וּבְחַבֵּל תְּשִׁקְיָע לְשָׁוְנוּ:
 26 הַתְּשִׁיבָה אַגְּמָן בְּאָפָר
 וּבְחוֹחָק תְּקָבָה לְתָרוּ:
 27 הַיּוֹרָבָה אַלְדָּק חַנְנוּיָה
 אָמָּה יְדָבָר אַלְיָק רְכוּתָה:
 28 הַיכָּרָת בְּרוּת עַמְקָה
 תְּחַקְנָה לְעַבְדָּה עַוְלָבָה:
 29 הַתְּשַׁחַק בּוּ כְּצָפָר
 וְתַקְשְׁרָנוּ לְנַעֲרוֹתִיךְ:
 30 נְכָרָו עַלְיוֹ חַבְרוֹת
 יְחַצְוָה בּוּן כְּנָעִינִיָּה:
 31 הַתְּמִלָּא בְּשָׁכּוֹת עָרוֹת
 יְבָזְלָל דָּגִים רָאָשָׂו:
 32 שִׁים עַלְיוֹ כָּפָךְ
 זְכָר מָלָחָה אֶל חַיָּסָה:

(א) 40, 16 אָשָׁר יְשִׁירִי יְמָך
 *
 (ב) 41, 1 אָהָן תְּחִלְתִּי נְבוֹנָה
 הָגָם אֶל מִירָאָר יְשָׁלָה:
 2 לֹא אָכְרָה כִּי דְּעִירָנוּ
 וְמַיְהָא לְאָמָּר תִּתְּבָכָה:
 3 מֵהַקְּדִּמִּי אֲשָׁלָם
 תְּהַת כָּל הַשְּׁמִינִים לְהַיָּה:
 4 לֹא אָהָרִישׁ בְּדָנוּ
 וּרְבָּי נְבָרִית וְחַן עַדְבוּ:

39 וְלֹא יַאֲמִין כִּי קֹל שׁוֹפֵר:
בְּדַי שָׁפֵר וַיֹּאמֶר הָאָה
וּמְרֹחֵק וַיָּרַח מִלְחָמָה.

5 26 הַמְבִינָתָךְ נָאָבֵר נִזְנִזְנִי:
יִפְרַשׁ כִּנְפָר לְתִוְמִן:

10 27 אָסֵל פִּיךְ וְגַבְתָּה נִשְׁרָה
וְכוֹי יְרוּסָטָן:

15 28 סָלָע וְשָׁבֵן וְחַלְלָן:
כָּל שָׁן סָלָע וּמְצִידָה:
29 מִשְׁבָּח הַפְּרָא אַכְלָה
נִמְרֹחֵק עִנְנוּוּ וַיְבִיטּוּ:
לְוַאֲפָרְחוּ יַלְלָלָה דָּבָר
וּבְאַשְׁר חַלְלִים שֵׁם הַוָּא:

20 30 וַיַּעֲשֵׂן יְהוָה אֶת אַיּוֹב וַיֹּאמֶר:
2 אֶל הַלְּבָב עַב שְׁדוֹ וִיסְרָר
מִזְבְּחָה אֱלֹהָה וַיְעַמֵּה:
3 וַיַּעֲשֵׂן אַיּוֹב אֶת יְהוָה וַיֹּאמֶר:
4 הַנְּקָלָתָר מִה אֲשִׁיבָה
יְדַי שְׁמַטֵּר לִמְוֹרֵר:
5 הַאֲחַת דָּבָרְתָּי וְלֹא אַעֲנָה
וְשְׁזִוּס וְלֹא אָסִיךְ:

25 6 וַיַּעֲשֵׂן יְהוָה אֶת אַיּוֹב מִפְּסָעָה וַיֹּאמֶר:
7 אֶזְרָא נָא כָּגֵבָר הַלְּזִינִיךְ
אַשָּׁאָלָקְ וְהַזְּדֹועָנִי:
8 הַאֲחָת צָפֵר מִשְׁפָטִי
תְּרִשְׁעִינִי לְמַעַן תְּזִדְקָה:

30 9 וְאָבָז זְרוּעָכָל לְדָבָר
וּבְקוֹל כְּמָהוּ חַרְבָּבָה:
10 עֲדָה נָא גָּאוֹן וְגַבְתָּה
וְהַדָּד וְהַדָּר תְּלַבְשָׁה:

35 11 הַפְּעַז שְׁבָרוֹת אָפָל
וּרְאָה כָּל גָּאה וְהַשְּׁפִילָהוּ:

40 12 רָאָה כָּל גָּאה הַבְּנִימָה
וְהַדָּר רְשִׁיעָה תְּחִתָּה:
13 שְׁמִינִים בְּנֵפֶר וְהָרָה
פְּנִיהם חַבְשָׁ בְּצָמִינִים:
14 וְגַבְתָּה אַיִלְדָּךְ
כִּי חַוְשָׁע נָדָיְמִינִךְ:
15 חַגָּה נָא בְּחַמְיוֹת

(ב) 39 יְמֵם שְׁרִיסָת יְהֻזָּה:

39,4 וַיְהִלֵּמוּ בְנֵיהֶם יְרֻבוּ בְּפַרְ
וַיַּצְאָר וְלֹא שְׁבִרְ לִמְוֹרָה:

ה מִזְרָח שְׁלָח פָּרָא הַפְּשִׁי
וּמְסֻרוֹת עַרְוֹד מִי פָתָח:

6 אֲשֶׁר שְׁמַחְיִר עַרְבָּה בְּתוֹךְ
וּמְשֻׁכְנָתוֹ מִלְחָה:

7 וַיְשַׁחַק לְחַמּוֹן קְרוּה
הַשְּׁאָתָה לְגַשׁ לֹא יְשַׁמְּעֵי:

8 וַיְתִיר הַרְוּם מַרְעָה
וַיַּאֲחַר כֵּל יְרֻוק וִידְרוֹשָׁה:

9 הַיְאָבָה רִים עַבְדָּךְ
אָבָ וְלִין עַל אַבְוֹסָךְ:

10 יְקַחְקָרְתָּךְ בְּתַלְמָם בְּעַבְתָּה:
אֲם יְשַׁדֵּד עַמְקִים אַחֲרָיךְ:

11 הַתְּבִנָתָח בּוּ כִּי רַב כָּחָה
וַתְּעַזְבָּ אַלְיוֹ גַּוְעַד:

12 הַתְּאַמְּנָן בּוּ כִּי יִשְׁבֵּבְ זָרָעָךְ
וְגַרְנִיךְ יַאֲסָף:

13 כָּנֶף רְנִינִים וְעַלְסָה
אָב אֶבְרָה חִסְידָה וְנִצְחָה:

14 כִּי תְּעַזְבָּ אָרֶץ בְּצִדְקָה
וְעַל עַפְרָתָה תְּמִימָה:

15 שְׁוַיְתָחָבָה כִּי רָגֵל תְּזֹורָה
וְחוּתָה הַשְׁדָה תְּדוֹשָׁה:

16 הַקְּשִׁיחָה בְּנִיה לֹא דָה
לְרוֹיק וְגַיְעָה בְּלִי פָחָד:

17 כִּי הַהָה אֱלֹהָה חַכְמָה
וְלֹא חָלֵק לָה בְּבִינָה:

18 כִּיְתָה בְּמִרְוָתָה תְּמִרְרָא
הַשְׁחָק לְסִיס וּלְלַבְבָרָה:

19 הַחַתָּן לְסָס גְּבִירָה
הַתְּלִבְשָׁ צְוָאָרָו רְעִמָּה:

20 הַחַרְעִישָׁוּ כְּאַרְבָּה
הַיְדָה חַרְרוּ אַרְמָה:

21 הַחַפְרָה בְּעַמְקָר וְיַשְׁשָׁש בְּכָה
וַיֵּצֵא לְקַרְאָת נְשָׁק:

22 יְשַׁחַק לְפָחָד וְלֹא יְהָתָה
וְלֹא יַשְׁׁבָּב מִפְּנֵי חַרְבָּה:

23 עַלְיוֹן חַרְנָה אַשְׁפָה
לְהַבָּה נִינָת וּכְדִין:

24 בְּרַעַשׂ וּרְגַז וְגַפְאָ אַרְצָה

38	מי פלג לשנפּ תעלה ודורך לחווין קלהות:	או מי נתה עליה קרִיָּה: כל מה ארנינה הטעני או מי יורה אבן פנחה:
26	למחמיר על ארץ לא איש מדובר לא אדם ברו:	7 ברן ייחד ניבובי בקרִיָּה: וירורי בלבני אלהיב:
27	לחשבי שׁוֹאָה ומשואה ולחצמיה מזא דשא:	8 ויסק בדחלרים ובם בזיהו מרחם יצא:
28	הויש למתר אב או מי הוליד אגלו טל:	9 בשינוי ענן לבשוי וערפל חתלוות: ואשבר עליו חקְקָה: ואשיב ברוח ודלהיב:
29	מבנן מי יוץ הקרה יבפר שמיות מי ולדר:	10 ואמר שע פה תביא ולא חסוב ופא ישית בנאי גליך:
30	באבן מים יתלבבּה ופני תהום יתחבאי:	11 המויריך צוות בקרִיָּה: יינעטָה שחר מקומו: לאחן בכנופיה הארץן:
31	הקשרר מענדות כומה או משבות נסיל הפעחה:	12 גזהעך בחומר תזעם ויתיצבי .... פמי לבוש:
32	הציאן מזרות בעטו ושיש על ביתה תנחת:	13 לאחן בכנופיה הארץן:
33	הידעת הקרות שמיות אב התשים משטרו בארץ:	14 גזהעך בחומר תזעם ויתיצבי .... פמי לבוש:
34	החריבים ליעב קילך ושפעת מים הפסך:	15 הבאת שע נבכרי יבּ יבחקר תחיב התחלפת:
35	החשלה ברקוט וילבי ויאמרו לך קניין:	16 הנגלי לך שעיריו מות ושעריו צלמות תראה:
36	מי שת בטחות הנטמה או מי נתן לשכני בנהה:	17 היבננה שע רחבי הארץן: הגד אב ידעת בלה:
37	מי וספר שחוקם בחטומה ונגלי שמיות מי רשביב:	18 או זה הדרך ישכן איר וחשך או זה מקומו: כיו גזהעך אל גבולי
38	בגקה עפר למיצק ירגניות יקבוקו:	19 וכי היבנן נציבור בותה: ודעת כי איז תולד ומספר ימיך רביב:
39	הצירד לביא טרץ וחיה בפירות חמלא:	20 הבאת אל אצרות שלג ואוצרות ברד תראה:
40	כוי ישחו בעינויו ישבו בסכה למור ארב:	21 אשר השבתי לעת צר ליים קרב ומלחה:
41	מי יכין לערב צירוי כוי ולדו אל אל ישעי וחעה לבני אכל:	22 הבאת אל אצרות שלג ואוצרות ברד תראה:
42	הודעת עת לדת וועל סלע הכל איניות השמר:	23 אשר השבתי לעת צר ליים קרב ומלחה:
43	הספּר וריחס תמלאה וירדעת עת לדתנה:	24 או זה הדרך וחלק גַּפְרָה יעז קדרים עלי ארץ:
44	תרבעינה ודרהן תפחתנה חבלותה תשחתנה:	25 (4) 38, 13, 39, 13 יוניזי השיעם פנינה: * (5) ט. 38, 39, וונאי יוניזי בישיעם אירם נורם רמה תשברן:

38. רינעדז דשיעים מפניהם:

*

38) נז' זרמן מ-שעים איזרכ

ויזוע רמה תשברן

31, 22 אם אשמה כי רב הילוי
ובני בברור מצאה ידרו;

26 אם אוראה אורה כי יהל
וורה יקר הילך;

27 יופת בסתר לבוי
ותשך רוד ליפוי;

28 גם הוא עין פליל
כי בחשתו לאל ממעל;

29 אם אשמה בזיך משנאי
והתערותי כי מצאי רע;

6 ולא נזקי להחטא חמי
לשאול באלה נפשו;

31 אם לא אמרו מחר אהלו
מי יתן מבשרו לא נשבע;

23 בחוץ לא ילון נר
הלווי לארכן אפקה;

33 אם כסותו כאדם פשעי
לטמן בחביר עני;

34 כי אערוץ חמין רבה
וברו משבחות ותחמי;
ואדם לא אזא פחה;

ה מי יתן לו שמע לוי
הן תוי שדי יענני
וסכדר כהוב ראש רובי;

36 אם לא על שכמי אשאנו
אענדוי עטרות לוי;

37 מסדר צידוי אונדרן
כמו נגיד אקרבוני;

38 אם דבריו אירוב;

38, 22 רוענוהוה את אויב מני הסערה וואמרו:
2 מי זה מהשיך עזה
במלון בלי דעת;

3 אזר נא נגבר היציר
ואשאלאך והודיעו;

4 ארפה היהת ביסדי ארן
הנד אב ידעת בינה;

5 מי שם ממדיהם כי חרע

31 רעל פחה רעי ארבצין;
תתנן לאחר אשתי
ועליה וכרעין אהרין;
ו ני גיהיא זמה
גרהיאו שעון פלילים;

12 כי אש הוא עד אבדון האבל
ובבל הביאתי השרש;

13 אם אמאס משפט עבדיו יאמאי
ברבבם עמדוי;

14 זמה אעשה כי יקוט אל
יכו יפקד מיה אשביוני;
ש הלא בנטן עשי עטה
ירילגנוי ברוחם אחד;

16 אם אמיג מחפין דלייך
ועיני אלמנה אבללה;

17 ואבל פטו לבדי
ולא אכל ותוט ממנה;

18 כי מנעוריו גהלהיריה נאכ
ומבנטן אמיה אנחנה;

19 אם אראה איבד מבל לבייש
ואין כסות לאבויין;
א אם לא ברובנו חלץ
ומגע כבשי ותחם;
30 אם לא בכוחו לקשה ווב
עגמה נפשו לאבויין;

31, 21 אם הינפלתו על ותוט ודי
כי אראה בשער עוזריה;
22 בתפוי משלמה הפליל
יאזרעיל מקנה השבר;
23 כי פחד אלוי איד אל
ומשאתי לא אוכל;

38 אם עלי אדמתו תזעך
ויחד תלמיה וביבון;
39 אם כחה אבלתו בלי כסך
ונפש בצליה התחתי;
ש תחת חנה וצא חורה
ותחת שערה באשה;

24 אם שמי זחוב כסלי
ולנחתם אמרתי מבטחין;

30, 19 **הַרְנוּ לְחִמָּר**
וְאַתְּמִשְׁלָל כַּעֲפָר וְאַפָּר :
= אֲשֶׁר אַלְיךָ וְלֹא הַעֲנִינִי
עַמְדָה יְוָלָא הַתְּבִנֵּן בָּר :

21 **תַּהַפֵּן לְאַכְזָר לְלִי**
בְּלֹצֶם וְדַקְתָּשְׁמִינִי :

22 **תַּשְׁאַנוּ אֶל רֹוח הַרְכִּיבִי**
וְתַמְגַגְנוּ מִמְּשַׁעַדְךָ :

23 **כִּי וְדַעֲתָרִי מוֹתָה הַשְׁוּבִינִי**
וּבָתָה מוֹעֵד לְכָל חָרִי :

24 . . . . .

25 **כִּי טֹב קַוְתָּה וְוַבָּא רָע**
וְאוֹחֶלֶת לְאֹור וְוַבָּא אַעֲלָה :

26 **מַעַי רַחֲתָה וְלֹא דָמוֹ**
קְדָמָנִי וְמַיְעָנִי :

27 **קְדָרְתָּה בְּלֹא . . .**
קְמַתָּה בְּקָהָל אַשְׁעָה :

28 **אָח הַיּוֹתָה לְהִנְזִיר**
וְעַעַלְעָנָה :

29 **וְעַרְעָנָה שָׁחָר עַלְלָה**
וְעַצְמָנִי חָרָה מַנִּי הַרְבָּה :

30 **וְרַוְהָר לְאָבֵל כִּינָרִי**
וְעַזְבָּרִי לְקֹול בְּבִיבָּה :

31, 8 **בְּרוֹתָה כְּרָתוּ לְעַנִּי**
וְמַה אַתְּבָנֵן עַל בָּתוֹלָה :

2 **וְמַה חַלְקָא אַלְוָה מִמְעֵל**
וְנַחֲלָתָ שְׁדֵי מִפְרָמִים :

3 **הַלָּא אַרְדָּ לְעַולָּה**
וְגַנְכָּר לְפָעָלִי אָוָן :

4 **הַלָּא הַוָּא וְרָאָה דְרָכִי**
וְכָל צַעְדָּר יְסָפָר :

5 **ה אִם הַלְמָתָה עַם שְׁרָא**
וְתַחַשׁ עַל מְרָמָה רָגְלָה :

6 **וְשָׁקְלָנִי בְּמַאֲזִינִי גַּדְקָה**
וְיַדְעָ אַלְוָה קְמָתִי :

7 **אִם פָּתָה אַשְׁרָוּ מַנִּי הַדָּרָךְ**
וְאַחֲרָ עַיִן הַלְּקָה לְבִי
וּבְכָפָר דְּבָקָ מָאָס :

8 **אַזְרָעָה וְאַחֲרָ יַאֲכָל**
וְצַאֲצָאָר יְשָׁרָשָׁו :

9 **אִם נַפְתָּח לְבִי עַל אַשָּׁה**

29 **כְּמַעַל וְצַיֵּף מִשְׁפְּטִי :**
וְאָמַר עַם קְנִי אַזְקָה
וְכָהָל אַרְבָּה יִמְיָס :

30 **וְעַתָּה שְׁחַקְוּ לְלִי צְעִירָהָב**
אֲשֶׁר מִאַסְתָּר אַבּוֹתָה
לְשִׁירָה עַבְלָבָל כָּלְבִּי צָאָר :

2 **גַּם נַחַת יִדְוָה לְמַתָּה לְלִי**
בְּחִסְרָ וּבְכָפָן גַּלְמָדָה :

3 **חִעְרָקִים צְוָה אַרְצִי שְׁוָאָה וּמְשָׁאָה :**
הַקְּטָפִים מַלְוָה עַלְלִי שִׁירָה

4 **וּשְׁרָשָׁ רְחָמִים לְחַמְבָּב :**
הַמְּן גַּעַפְתָּ וּמְלָשָׁו :

5 **וְרַוְעָר עַלְלָמוֹ בְּגַבְבָּב :**
בְּעַרְעָז נַחֲלִים לְשָׁבָב :

6 **חַבְרִי עַפְרָ וּקְפִיבָּב :**
בְּין שִׁיחָוִם וּמְהָקוּ :

7 **תַּחַת חַרְוָל וּסְפָחָר :**
בְּנִיר: בְּבָל גַּבְנִיר בְּלִי שָׁבָב :

8 **גְּכָאָר מִן הָאָרֶץ :**
וְעַתָּה נְגִינָתָם הָרִוָּץ :

9 **וְאָחָר לְחָמָטָלָה :**
יְהִיבָנִי רְחָקִי מַנִּי
וּמְפָנִי לָא חַשְׁבֵר רָק :

10 . . . . .

11 . . . . .

12 **עַל וְמַיְן פְּרָחָה וּקְרִימָה . . .**
וּוְסְנָדָעָלִי אַרְחָות אַיְדָבָב :

13 **נְתָסָר מִתְּבָתִי**
. . . . .

14 **בְּפָרִין רְחָב יְאַצְּיוּ**
תַּחַת שָׁאָה הַתְּגַלְגָּלָה:
שַׁיְתְּגַכְּבָה עַלְלִי בְּלָהָתָה
יְתְּרַדְּבָה כְּרוֹת נְדָבָתִי
וּכְעָבָב עַבְרָה יְשָׁעָתָר :

15 **וְעַתָּה עַלְלִי הַשְּׁתָּפָךְ נְפָשָׁר**
וְאַחֲזָנִי וְמַיְעָנִי :

16 **לְוִלָּה עַצְמָנִי נְקָר מְעָלָה**
וְלִירְקָר לָא וְשָׁכְבָוָן :

17 **בְּרָב כָּחָ יְתָפְשָׁה לְבָרְשִׁי**
כְּפִיר בְּתָנָתָר נְאַזְרָנִי :

18 **אַמְמָנִי לְמַיִם ***
*
(*) אַמְמָנִי לְמַיִם

19 **לְלִימָו בָּאָה כָּלָהָן**

29 כרמי אלה ישמרני;
3 בקהל נרוי עלי ראש;
לארבי אלך חשך;
4 כאשר היוציא בرمץ הרזי;
5 בסיך אלה עלי אהלי;
ה בעיד שדי עמד;
סובוטוי נערוי;
6 ברחץ הליפי בחמה;
וזיר יזיך עמד פלני שמן;
10 19 שרש פריח אלוי מים;
ישל ולין בקזירוי;
ז כבידרי חדש עמד;
וקשורי בירדי חחליה;
8 בזאנצרי שער עלי קרג;
ברחוב אבן מישבי;
ראייני נערום ינחבא;
וישישים קמי עמד;
9 שרים עזרה במליב;
ונכ' ושימור ליפחה;
10 קול גנידום **נאלם**;
ילשונות לתקבב דבקה;
11 כי און שמעה ותאשורה;
ויעין ראתה ותיעדרה;
20 21 לו שמעו יונח';
וודהמו למו עצרו;
22 אחריו דבריו לא ישנו;
יעלומו תטה מלחי;
23 וווחנו כמטר לו;
24 יזחיב פערו למלקות;
25 כי אמצע עיר משיע;
ויזחוב ילא עזר לו;
ברכת אבד עלי גבא;
ילב אלמנה ארנן;
ש עיזים היוציא לעזר;
ורגלים לפסה אנו;
26 אב אנט לאיוני;
ירק לא ידעצי אחקרהי;
17 יאשברה מחלעות עיל;
ימשנוי אשליך טרכ;
40 24 אשחק אלחט חלא יאמני;
יראר פנו לא יטיל;
ה אבחור דרכם יאשב ראט;
יאשכין סמלך בגדך;
כאשר אבלום יונח;
45 14 גדק לבשוי ולבשני;

28 לא עדיה עליו שחלה;
9 בחזמייש שלח ודה;
הפק מרשש הריב;
10 בגורות יאריב בקע;
וכל וקר ראתה עיניו;
ו מבכרי מהרות חבש;
ירחעלמה יבא אור;
12 ווהכמה מאין המזא;
וואי זה מוקם בינה;
13 לא ידע אוניש **דרךה**;
ולא תמצא בארץ החיב;
14 תחוט אמר לא ביר היא;
וים אמר אין עמד;
15 כי לא יתון **סנווי** תחיה;
ולא ישקל כסף מחרה;
16 לא חסלה בכתב איפיר;
בשחט יקר וספר;
17 לא יערנחת זהב וזבוכיה;
ותמורתה כלוי פז;
18 ראמות וגביש לא יוצר;
ומשך חכמה מפניות;
19 לא יערנחת פטהה כוש;
בכתב טהור לא הסלה;
20 ווהכמה מאין תביא;
וואי זה מוקם בונה;
21 ונעלמה מעני כל חוי;
ומעוף השמים נסורה;
22 אבדון נמות אמרו;
באזניינו שמענו שמעה;
23 אלהים הבין דרכה;
והיא ידע את מקומה;
24 כי היא **לכזוח הארץ** ויבט;
תחת כל השמים וראה;
25 לעשות לרוח משקל;
ומים תנן במדה;
26 בעשתו למטר חק;
ודרך לחיזו **קלות**;
27 און יראה וופרה;
הכינה וגב קרה;
28 וואמר לאדם
הן יראת אדני היא חכמה
וסור **מַעַל** בינה;
29. ויסק אירוב שאת משלו ויאמר;
2 מי יתנו כירחו קרב;

27 וְקַרְאָ אֱלֹהָ בְּכָל עַת :
 11 אָרוֹהָ אַתָּכָם בַּיד אֵל
 אֲשֶׁר עַמְּ שְׁדֵי לֹא אֶחָד :
 12 הַן אַתָּב כָּלַכְמַ חַזְוִתָּם
 וְלֹמַה זֶה הַבָּל תַּהֲבֵל :
 13 זֶה חָלֵק אָדָם רְשָׁעָ עַמְּ אֵל
 יַעֲנַתָּה עַרְצָוּמָ מְשָׁדֵר וְקַחְוּ :
 14 אָס וּרְבוּ בְּנֵיכְרָ לְמַרְחֵבָ
 וְצַאֲגָבָרָ לֹא יַשְׁבְּעָ לְחַמָּ :
 15 שְׁרִיקָרָ בְּמֹתָ לֹא וְקַבְרָ
 וְאַלְמָנוֹתָיו לֹא תַּבְכִּינָה :
 16 אָס יַצְבֵּר כְּעֵפֶר כְּסָגָ
 וְכַחֲמָר יַכְיֹן מְלָבְשָׁ :
 17 יַכְוֹן וְצַדִּיק יַלְבֵּשָׁ
 וּכְסָפָקָ נְקִיר וְחַלְקָ :
 18 בְּנָה <לְקַשְׁתָּ> בְּיוֹתָ
 וְכַסְבָּה עֲשָׂה נְצָר :
 19 עַשְׂיוֹר יַשְׁכֵב וְלֹא יַאֲסָפֵ
 עַיְנוֹר פְּקָה וְאַיְנוֹר :
 20 כְּתַשְׁוִמָּהוּ כְּמִים בְּלָהָוֹת
 לְלָהָ גְּנַבְתָּוּ סְוֹפָה :
 21 וְשַׁאֲחָרָ קְדִים וְיַלְדָ
 וְיַשְׁעַרְהוּ מְמֻקוּמוֹ :
 22 וְיַשְׁלַךְ עַלְיוֹ וְלֹא יַהְמַלֵּ
 מִידָּוּ בְּרוֹהָ יַבְרָה :
 23 יַשְׁפָּקָרָ עַלְיוֹ בְּפִרְמָרָ
 יַשְׁרָקָרָ עַלְיוֹ מְמֻקוּמוֹ :
 24 כַּי וְשַׁלְכָה מְזָאָ
 וְמִקּוּם לְזָהָב יַזְרָוּ :
 25 2 בְּרַזְלָ מְעֵפֶר יַקְחָ
 וְאַבְנָן יַצְרָקָ נְחֹשָׁה :
 26 3 קָעָ שָׁם לְחַשָּׁךָ
 וְלְכָל הַכְּלִילָה הוּא חָזָקָר :
 27 4 פְּרַץ נְחָל <בְּעֵפֶר>
 . . . . .
 דָּרוֹ מְאָנוֹשָׁ נָעָר :
 28 ח אָרֶץ מְמַנָּה וְזָאָ לְחָם :
 וְתַחְתִּיה נְהַפֵּךְ כָּמו אַשָּׁ :
 29 מְקוּם סְפִיר אַבְנִיהָ
 וְעַפְלָה זָהָב לוֹ :
 30 7 נְתִיבָה לֹא יַדְעַל עַוִּת
 וְלֹא שְׁזְפָתָה עַזְן אַיְדָה :
 31 8 לֹא הַדְּרוֹכָהוּ בְּנֵי שָׁחָן

26,6 עֲרוֹבָשָׁ שָׁאֵל גָּדוֹ
 וְאַיִן כְּסָות לְאַבְהָוָן :
 7 נְתָחָ צָפָן עַל תָּחָר
 תָּלָה אַרְצָן עַל בְּלִימָה :
 8 צָרָר מִים בְּעִבּוּר
 וְלֹא נְבָקָע עַן תַּחַתָּה :
 9 מַאֲהָזָ פְּנֵי כְּפָתָ
 פְּרַשְׁׂזָ עַלְיוֹ עַגְנוֹ :
 10 יְחַק הָגָע עַל פְּנֵי מִים
 עַד תְּכִלָּתָ אָוֹר עַמְּ חַשָּׁ :
 11 עַמְּדוֹר שָׁמִים וּרְפָפָר
 וְוַתְּמַהָּוּ מְגַעַּתָּה :
 12 בְּכָחָר <גַּעַר> הַוָּם
 וּבְקָבְנוֹתָו מְחַזְּרָה :
 13 בְּרוֹחוֹ שָׁמִים שְׁפָרָה
 הַלְּלָה יְדוֹ נְחַשְּׁ בְּרִיחָ :
 14 הַן אַלְהָ קְצָוֹת דָּרְכָי
 וּמַה שְׁמַעְעָ דָּבָר נְשָׁמֵעָ
 וּרְעָבָגְבָּהוּ מַי וְתַבּוֹן :
 26,8 וַיְמַן אַיּוֹב וַיֹּאמֶר :
 1 מַה עֲזָתָה לֹא כָּה
 הַשְׁעָתָה זְרוּעָ לֹא עַז :
 2 מַה וְעַזָּתָה לֹא הַכְמָה
 וְתוֹרָיוּהָ לְרַב הַדּוּתָה :
 3 אֲתָּ מַי הַגָּדָתָ מְלַיָּן
 וְנִשְׁמָתָה מַי יִצְחָא מִמְּךָ :
 27,2 חַי אֶל הַסִּיר מְשִׁפְטָיו
 וְשַׁדְרָ הַמָּר נְפָשָׁי :
 3 כִּי כָל עַזְדָּה נְשָׁמָתָ בֵּי
 וּרְוחָ אֱלֹהָ בָּאָפָי :
 4 אָב הַדְּבָרָנָה שְׁפָחָר שְׁוֹלָה
 וְלִשְׁוֹנוֹ אָב וְהַגָּהָ רְמִוָּה :
 5 הַחְלִילָה לְיַי אָב אַגְדָּק אַתָּכָם עַד אָגָע
 לֹא אָסִיר הַמָּתָּר מִמְּנִי :
 6 בְּצַדְקָתָי הַחְזָקָתָי וְלֹא אַרְפָּחָ
 לֹא וְהַרְפָּחָ לְבָבֵי מִימִי :
 7 יְהִי כְּרַשְׁעָ אָרְבָּוּ וְמַתְקּוּמָי כְּעֵילָ :
 8 כִּי מַה תְּקֹוֹתָה חַנְקָ כִּי יְגַוֵּ
 כִּי יְשָׁאֵל אֱלֹהָ נְפָשָׁוּ :
 9 הַצְּעָקָתָו יְשָׁמַע אֶל
 כִּי חַבּוֹא עַלְיוֹ צָרָה :
 10 יְאָמֵן עַל שְׁדֵי וְתַעֲנֵג

24,13 **המה** הוו במרדי אָרָה
לֹא הכוינו דרכיו
וְלֹא ישבו בנתיבתו;
14 **לֹא אִיּוֹן** יקֹוב רִזְחָה
וְקַטְל עַנוּ וְאַבְיוֹן
שִׁי וּבְלָולָה יַחֲלֵל גַּבְבָּה;
15 **וְעַזְנָן** נָאֵף שְׁמָרָה שְׁפָקָה
לְאָמֵר לֹא תְשֻׁרְנֵי עַזְנָן
וְסֶתֶר פְּנִים וְשִׁוּם:
16 **הַתְּרִיב** בְּחַשֵּׁק בְּחִרְבָּה
גַּמְיָסָה תְּחִמָּוּ גַּמְיָסָה
17 **לֹא יְדַעְיָ אָרָה:** כִּי יִתְהַדֵּר בְּקָר לִמְרָגְלָה
כִּי יִכְרֵר בְּלָהָה גְּלָמָה:
18 **קָל** הַוָּא עַל פְּנֵי מִים
תְּקַלֵּל חַלְקָתָם בָּאָרֶץ
לֹא יַרְאָה פְּרִוָּהָם בָּאָרֶץ צִיהָן:
19 . . . . .
20 **וַיְשַׁחַחַוּ** רְחֵם מַתְקָנוּ רַמָּה
עוֹד לֹא יוֹצֵר וְתַשְׁבֵר כַּעַזְנִילָה:
21 **רַמָּה** עֲקָרָה לֹא תַלֵּה
וַיָּלְמַנְהָה לֹא יוֹתִיב:
22 . . . . .
23 **וְקוּם** וְלֹא יַאֲמִין בְּחִרְין:
24 **וְעַנְיוֹרָה** עַל דְּרִכֵּיהֶם: **לְפָגָלָה** מְשַׁחַרְיוֹ דְּחַטָּרָה עַל כְּחַם לְגָעוֹרוֹת:
25 **וְרָפוֹ מַעַט** וְאוֹמֵר יְקַטְּפָרָן
וְכַרְאָשׁ שְׁבָתָה יְקַלָּל:
30 **הַזָּהָב** לֹא אָפָר מַיִם וְכַדְבָּנִי
וּוְשָׁב **לְאָרֶץ** מְלֹתָיו:
25,8 **וְוָעַן** בְּלֹדָה הַשְׁחִי וְיוֹאָמֵר:
2 **הַמְשָׁל** וּפְחַד עַמוֹּו
עַשָּׂה שְׁלָוָם בְּמְרוּמוֹו:
3 **הַרְשָׁסָר** לְגַדְוֹדוֹו
וְעַל מַיִם לֹא יָקֹם **חַוּרָהָיִם**:
4 **וְמַהְיָה** יַצְדַּק אֲנֹרֶשׁ עַם אַל
וְמַהְיָה יַזְבֵּח וְלֹדֶת אַשְׁתָּה:
5 **הַן** שֵׁד וְרָחָה וְלֹא יַאֲהִיל
וְכַרְכּוּבָם לֹא זָכוּ בְּשִׁעְנָיו:
6 **אַפְתָּבָר** אֲנֹרֶשׁ רַמָּה
וּבָנָן אָדָם חַוּלָּה:
26,5 **הַרְפָּאִים** יְחַולְלוּ
מְתַחַת מִים וְשָׁבָנוּהָם:

23,10 **כִּי יְדַע דָּרְךָ עַמְּרוֹ**
בְּהַנְּנִי כְּזָהָב אַבְנָא:
11 **בְּאַשְׁרָה אֲחַזָּה רְגָלִי**
דְּרָכוֹ שְׁמָרָה וְלֹא אַט:
12 **מְמַצּוֹתָה** שְׁפָטוֹר **לֹא** אִמְשָׁת
בְּתִקְיָה צְפָנוֹתָה אִמְרָו פָּרוֹ:

13 **וְהַוָּא פְּעִיל וְמוֹרִישָׁבָנוּ**
וְנִפְשָׁר אַרְתָּה וְוַעֲשָׁה:
14 **כַּפְתָּר** וְשְׁלָוָם חַקְרָה
וְכַהְנָה רְבִיתָ עַמְּרוֹ:
15 **שִׁי עַל כָּן** מִפְנֵי אַבְהָלָה
אַתְּבָרָן וְאַפְחָד מִפְנֵי:
16 **וְאַל הַרְדֵּל בְּבִי**
וְשְׁדָיו הַבְּהַוְלוֹן:
17 **כִּי לֹא נִצְפָּנָה** מִפְנֵי הַשָּׁךְ
וּמִפְנֵי כְּסָה אַפְלָה:
18 **מְדוֹעַ** מִשְׁדָּר נִצְפְּנָה עַצְּרִים
וּוְלֹא עַל חָזוֹ וּמִיוֹר:
19 **דְּרַשְׁעָה** גְּבָלוֹת וְשִׁיגָּוֹ
עַדְרָ נִצְלָה יְרֻעָה:
20 **חַמְרָה** וְתּוֹמִים וְנִגְאָו
וְחַבְלָו שָׁוֹר אַלְמָנָה:
21 **וְנִטְרָא** אַבְיָינָם מִדְרָא
וְיחַד תְּבָאָו עַנְיָ אַרְצָן:
22 **הַחַק** פְּרָאִים בְּמִדְבָּר וְצָאוֹר **לְפָגָלָה**
מִשְׁחָרָיו דְּחַטָּרָה עַרְבָּה לֹא לְחַם לְגָעוֹרוֹת:
23 **בְּשַׁדָּה** בְּגַלְוָה יְקַצְּרוֹת
וּכְרָסָר רְשָׁע וְלִקְשָׁר:
24 **עַרְוָתָם** יְלֹנוֹ מְבָלוֹ לְבָרוֹשׁ
וְאוֹזֵן כְּסָות בְּקָרָה:
25 **מְזֻרָת** הָרָוִות וְוַטְבָּר
וּמְבָלוֹ מִיחַשָּׁה חַבְקָוּ צָוָר:
26 **וְעַרְוָתָם** הַלְכָו בְּלִבְשָׁת
וּרְעָבָבָם נְשָׂאוּ עַמְּרָה:
27 **בֵּין** שְׁוֹרָתָם וְצָהָרוֹת
וּקְבָּים דְּרָכוֹ וְזִגְמָאוֹ:
28 **מִיעּוֹר** מִתְּרוֹתָם יְנָאָקוֹ
וְנִפְשָׁחָתָם הַשְּׁמִיעָה
וְנַאלְוָה לֹא וְשִׁוּם הַפְּלָה:

29 **שְׁמָאָל** בְּעַשְׁחוֹ וְלֹא אָדוֹן
יְעַטְתָּה יְמִין וְלֹא אָרוֹן:
30 ***** **יְגַלְלָה** מַשְׁדֵּחַ יְחִינָם
וְלֹא עַנְיָ הַכְּלָלָה:

(*) 24,9 **יְגַלְלָה** מַשְׁדֵּחַ יְחִינָם
וְלֹא עַנְיָ הַכְּלָלָה:

22 רומה יפעל שדו 19 ייראו צדוקות וושםחו
ונקי ולעג למו
= אם לא נכחדו קמיינא
ויתרוכ אכלת אש:

5

21 הצען נא עמו ושלט
בכם טובה:
22 קה נא מפיו תורה
רשים אמרין בלבבך:

10 23 אם תשוב שדו תקנע
תרחיק עולחה מאהלך:
ושותה על עפר בצר
ובצור נחלים אופרר:
= והיה שדו בצרוך
.....:

15 24 כר איז על שדו התעאג
וחטא אל אלה פירך:
25 התעורר אליו וושמעך
ונדריך תשלם:
26 והצור אמר ויקם לך
ועל דרכיך נגה אוד:
27 כר תשפילו והאמיר גודה
ושח עיניהם וושע אל
6 רימלט נקי
וחטמלט בבר כפיך:

20 28 וווען אווב ויאמר:
2 גב קפה מרד שחו
3 יידס כבדה על אנחדו:
מי ויתן זדעתיך ואמצאהו
אלוא עד תוכנתו:
4 אערכה לפניו משפטה:
ופי אמלאה תוכחותו:

25 5 אדרעה מלום יעננו
ואבוניה מה ויאמר לך:
6 קפבר כה וירוב עמדי
לא אך הוא ישם ביר:
7 שם ישר נוכח עמו
ואפלטה לנכח משפטה:

30 8(22,18) וחויא מלא בתייחט טיב
ויעצת רשיים וחקה מני:
*
23,8(24) חן קרם אהליך ואיני
ואחרור ולא אבן לך:

35 9 ואמרת מה ודע אל
הבעד ערפל ושפוט:
10 עבויים סחר לך ולא וראה
וחוג שמיים ותחלל:
שי הארא עולם תשמור
אשר קרטו מהו און:
11 אשר קמטו ולא עת
נהר וויצק וסודם:
12 הלא אלה בנהה שמירם
יראאך ראש כינברם כי רפומו:

40 13 ואמרת מה ודע אל
הבעד ערפל ושפוט:
14 עבויים סחר לך ולא וראה
וחוג שמיים ותחלל:
שי הארא עולם תשמור
אשר קרטו מהו און:
15 אשר קמטו ולא עת
נהר וויצק וסודם:
16 האמרום לאל סור ממעני
22,8(24) ואיש זריעת לו האין
ונשוא פנים ישב בה:

21 שור>ס> עבר ולא יגנְלָה
הפלט פורת>ס> ולא השבל>ס>:
9 בתיהם טל>מָרָה מפחד
ולא שבט אלה<ה> עליהם:
12 ישאו בתף וכמו^ר:
וישמו<ר> לקל עוגב:
13 יכלה<ר> בטוב ומיוחם
ובן>נָה> שאול>נָה>:
14 ויאמרו לאל סור ממוני
ודעת הריכך לא הפגנו^ר:
ש מה שדי כי מעבדין
ימה ניעול כי נפצע בר^ר:
16 הנה לא בידם טובם
עצת רשעים רחקה פציא^ר:
17 כמה נר רשיים ידע^ר
רובה<ר> עליינו אידם^ר
הביבים יאחזם מפא>ר^ר:
18 והוא כהבן לפניו רוח
ובמצן גבנחו סיפה^ר:
19 אלה<ה> יצפן לבניו אונו
ישליך אלה<ה> וודע^ר:
רואו עינו<ר> כידו^ר
ומחתה שדו<ר> ושתה^ר:
21 כי מה הפג<ר> בביתו אחריו^ר
ומספר הדשין&חציאו^ר:
22 הלא<ר> ולמד דעת^ר
והוא רמות&תשפט^ר:
23 זה ימות בעצם&תמו^ר
כלו<ר> שאנ<ר> ושלו^ר:
24 עתינו<ר> מלאו<ר> חַבָּב^ר
ומה עצמותיו ושכה^ר:
ה זה ומות בנפש מרה^ר
ולא אבל בתורה^ר:
26 יחד<ר> על עפר&שכבר^ר
ורמה<ר> חסכה<ר> עליהם^ר:
27 הנה ידעתו<ר> מהשבותיכם^ר
ומזמות עלי<ר> החמסו^ר:
28 כי אמרו<ר> איה<ר> בorth<ר>
ואיה<ר> אהל<ר> משכנית<ר> רשעים^ר:
29 הלא<ר> שאלה<ר> עברי<ר> דרכ^ר
ואתם<ר> לא תינרכו^ר:
30 כי<ר> בירום<ר> איד<ר> וחשך<ר> רץ^ר

20 הלא<ר> זגרא>מָה> ולא<ר> גל>לעט^ר
21 כי<ר> רצין<ר> בתי<ר> דלים^ר
ברית גזל<ר> ולא<ר> יבנהו^ר:
22 כי<ר> לא<ר> שדע<ר> שלו>ה<ר> בבטבר<ר>
יבחמו>ר> לא<ר> ימלט^ר:
23 און<ר> שריד<ר> לאכלו^ר
על<ר> כן<ר> לא<ר> וחריל<ר> טבו^ר:
24 במלאות שפקר<ר> גזר<ר> לו^ר
כל<ר> יד<ר> עמל<ר> תבאנ<ר> אפר^ר
25 יושלח<ר> בר<ר> חרון<ר> אפר^ר
יומשר<ר> על<ר> הבלו<ר> ברזול^ר
26 לא<ר> ימלט<ר> מפנ<ר> ברזול^ר
חחלפחו<ר> קשת<ר> נחורה^ר:
27 והוא<ר> שלח<ר> ימגלה<ר> וברק<ר> מברחתו^ר
ויהלך<ר> לעיר<ר> אמיב<ר>:
28 כל<ר> השך<ר> טמון<ר> לו^ר
חאכלחו<ר> אש<ר> לא<ר> נפה^ר
ירע<ר> שריד<ר> באהלו^ר:
29 גלו<ר> שמיים<ר> עינו^ר
וארץ<ר> מתקוממה<ר> לו^ר:
30 גל<ר> ובל<ר> ביהו^ר
קגע<ר> יוכ<ר> אפר^ר:
זה<ר> חלק<ר> אדס<ר> רשות<ר> מלאה<ר>:
ונחלה<ר> אמרו<ר> מלל^ר:
31 ווין<ר> ארוב<ר> וראמר^ר
32 שמע<ר> שמע<ר> מלצ^ר
33 הרא<ר> תהי<ר> זאת<ר> ההומותיכם^ר:
34 שאנו<ר> ואננו<ר> אדבר^ר
35 לא<ר> לא<ר> תלעינו<ר> ב<ר>:
36 האמ<ר> לא<ר> אדם<ר> שייח<ר>
37 ואם<ר> מדו<ר> לא<ר> תקצ<ר> רוח<ר>:
38 פנו<ר> אל<ר> והשמרו^ר
39 ושימרו<ר> יד<ר> על<ר> פה^ר:
40 ואם<ר> זכרתי<ר> ונבהלו<ר>
41 ואחן<ר> בשרו<ר> פלצאות^ר:
42 מדו<ר> רשעים<ר> יהיו^ר
43 עתקו<ר> גס<ר> גבר<ר> חיל^ר:
44 זרע<ר> נכו<ר> עם^ר
45 וצאנ<ר>יהם<ר> לעוניהם^ר:
46 ישלח<ר> כצאן<ר> עויל<ר>ם^ר
וילד<ר>יהם<ר> וركdon^ר:

19^a כלוּ כָּלָתוּ בְּחִקּוֹר | 19^b,²⁷ כָּלָתוּ בְּחִקּוֹר | 19^c כִּי תָּאמַרְתָּ מִה֙ בְּרִקְבָּה לֹא
וְשָׁרַשְׁ דָּבָר נִמְצָא >בָּרוֹ: 28 כִּי תָּאמַרְתָּ מִה֙ בְּרִקְבָּה לֹא
גָּרוּנוּ לְכָם מִפְנֵי קָרְבָּה: 29 כִּי חַמָּה >בְּעִלּוּם הַבָּא:
לְמַעַן תְּדַעַּן ?כָּרְשָׁדָהוּ: 5

20^a וּרְעָן צָפֵר הַגּוּמָתוֹ וַיֹּאמֶר: 20^b לֹא בָּן שְׁלֹמֹעַי יִשְׁבְּנֵי
.....: 10 3 מִסְרָר כְּלָמָתוֹ אַשְׁמָעָה:
וְרוֹחַ מִבְּנִיתָיו יַעֲנֵנוּ:
4 >הָלָא יַדְעַת מַנְיָה עַד
15 מַנְיָה שָׂמֵחַ אָדָם עַלְיָה אָרֶץ: 5 כִּי רָגְנָתָר רְשָׁעִים מַקְרָוב
וְשָׁמָחַת הַנֶּפֶשׁ עַדְיוֹ רְגָעָה:
6 אָם וְעַלְהָ לְשָׁמֹים שְׁיאָוָה
וּרְאָשָׁר לְעָבָר וְגַעַע: 20 7 פָּגָלָנוּ לְנַצְחָה וְאָבֹד
רָאוּוּ וְאָמַרְתָּ אָיוֹ:
8 כְּחָלוּם וְיַעֲרָף וְלֹא יִמְצָאָהוּ
וַיַּדְדֵּ כְּחַזְוֹן לִילָּה: 25 9 עַיִן שְׁזַפְתָּיו וְלֹא תְּסַמֵּךְ
וְלֹא עוֹד תְּשַׁוְּנֵנוּ מִקְמוֹ: 10 יְבִנֵּי וְרִאֵנוּ דְּלִימָם
וַיַּדְרֹוּ תְּשִׁבְנָה אָנוּ:
11 עַצְמָתוֹ מַלְאָא >עַלְמָהָה
וַעֲמָרָה עַל עַפְרָה תְּשַׁכֵּב: 30 12 אָם תְּמִתְיָקָב בְּפִירָה רְעָה
וְכְחֻזְנָה תְּחַת לְשָׁנָה:
13 וְהַמְלָל עַלְיהָ וְלֹא יַעֲזֹבָה
וּמִנְעַנְהָ בְּתוֹךְ צְכָרָה:
14 לְחַמְרָה בְּמַעְיוֹ נַהֲפֵךְ
מְרוֹתָה פְּתִינָם בְּקַרְבָּרָה: 35 15^a,^{23a} 20^a חָרָל בְּלַע יְוָהִי לְמַלְאָה בְּטָנוֹ
וַיּוֹקָנֵי מִבְּטָנוֹ וַיּוֹרֶשֶׁנֵּי אָלָל: 15^b 15^c רָאשָׁ פְּתִינִים וַיַּנְקֵן
תְּהִרְגָּהוּ לְשׁוֹן אֲפֵיהָ: 16 16^a אָל יִרְאָ בְּפֶלַגָּה
> נַחֲלִי דְּבָשׁ וְחַמָּה:
18 >לְרוֹקֵק יְעַל וְלֹא יַבְלַע >חַחְרִיל

19^b,²⁷(ב) וַיַּעֲנֵן אָנָי אֲחֹזָה לְ
וְעַזְנֵי רַאוּ וְלֹא דָן: 40

19^c הָנָן אַזְעִק חַמָּס וְלֹא אַלְגָּה
אֲשֶׁרֶל וְאַיִן מִשְׁפָּט: 7
אֲרָחִי גָּדָר וְלֹא אַעֲבָרָה
וְעַל נַתְוְבָתִי חַשְׁקָה יִשְׁרֵב: 8
כְּבוֹדִי מַעְלֵי הַפְּשִׁיטָה
וְוִסְרֵר עַתְּרָתָה רַאֲשָׁוֹ: 9
וְחַנְנֵי סְבִיבָה וְאַלְקָר
וַיְסַע כְּעֵזֶן תְּקוֹתָיו: 10
וַיַּחַר עַלְיָ אַפְרָה
וְיַחַשְׁבָנִי לְרַבְּצָרוֹ: 11
וַיַּחַדְדֵר גָּדוֹדָרוֹ
וַיְסַלְרֵר עַלְיָ דְּרָכָם
וְיַחַנֵּן סְבִיבָה לְאַחֲלָיו: 12
13 אַחֲרָי מַעְלֵי >הַרְחִיקָה
וַיַּדְעֵי אַךְ זָרוּ מִמְנֵי: 14
הַדָּלָל קָרְבָּנִי
וּמִידָעֵי שְׁכָחָנִי: 15
שִׁי גָרוּ בָתוֹר וְאַמְהָתִי לֹזֶר תְּחַשְׁבָנִי
נְכָרֵי הַוַּיִּחְיָה בְּעִינֵיכֶם: 16
לְעַבְדֵי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֵה
בְּמַרְפֵּי אַתְחַנֵּן לָנוּ: 17
רוֹחָי זָרָה לְאַשְׁתָּוָה
יַרְחַעַבָּתָה לְבָנָנוּ בְּטָנוּ: 18
גָם עַרְוִילִים מַאֲסָרָבִי
אֲקוּרָמָה וַיַּדְבְּרוּ בָּרִי: 19
עַפְבָּנוּ כָל מַתְוָ סְרוּדִי
וּזְהַאֲבָתִי נַהֲפָכוּ בָּרִי: 20
בָּעָרוּ דְבָקָה עַצְמִי
...: 21 הָנָנוּ הַנְּנוּ אָהָם רְעָי
כִּי יְדֵ אַלְוָה נַגְעָה בָּרִי: 22
לִמְהָ תַּרְדְּפָנוּ כָּמוֹ אָל
וּמְבָשָׁרִי לֹא תְּשַׁבְּעָיו: 23
מַי יְזַנְנֵן אַפְרָה וַיַּתְהַבֵּן מַלְיָ
מַי יְתַהַן יַיְתַּקְהוּ בְּסָפָר: 24
בָּעַט בְּרַדְלָ וְעַפְרָה
בְּצִוְר וְיַחְבּוֹן >לְעָדָה; "

(ב) 19^a ואָנָי יִדְעַתְּנִי גָּלָלִי חַדִּי
>יַאֲדָתִי עַל גַּעֲרָה יְקִים:
לְלַחְתָּה עֹורִי מַכְלִיל וְזָהָב
וְזָהָבָה נִשְׁעָנוּ לְרַאֲלָה:

18.6 אָרֶר הַשְׁקָב בְּאַהֲלָה
וְנָרִי עַלְיוֹ וְדַעַךְ :
7 יָצַרְוּ צַעַדְרָו אַרְנוֹ
וְהַשְׁלֵבָהוּ עַצְטוֹ :
8 בָּרְ שְׁלָה בְּרִשְׁתְּ רָגְלָה
וְעַלְלָ שְׁבָבָה יְתַהְלָךְ :
9 וְאַחַז בְּעַקְבָּה פָּח
וְחַזְקָק עַלְיוֹ צְמִידָה :
10 10 טְמַנְּן בְּאַרְצָן הַבָּלָי
וְמְלַבְדָּתָו עַלְיָ נְתִירָה :
11 סְבָבָ בְּעַצְהָר בְּלָהִית
..... לְרָגְלָיו :
12 12 וְהָרָקְבָּב אַנְלָה
וְאַיְדָה נְבָרָן לְצָאָגָאָרָה :
13 13 יְאַכְלָב >בְּקָרְבָּו< מִוְתָה :
14 14 יְתַהְקָק מַהְהָלָה .....
.....
15 15 שְׁבָבָן בְּאַהֲלָה .....
יְוָרָה עַל נָוָהוּ גְּפָרִותָה :
16 16 מַתְחָתָה שְׁרָשָׁיו יְבָשָׁר
וְמִמְעֵל יְפָלָל קָצְרוֹ :
17 17 זְבָרוּ אָבְדָמִי אַרְזָה
וְלָא שָׁבָ לָוּ עַל פְּנֵי חַוִּין :
18 18 נְהַדְחָהוּ מְאֹרֶר אֶל הַשְׁקָב
וּמְתַבֵּל >גְּהָהָה< :
19 19 לָא נְנוּ לָוּ וְלָא נְבָד בְּעַמּוֹ
וְאַיְן שְׁרוֹר בְּמַגְוָרוֹ :
20 20 כָּל וּמוֹר שְׁמָרָא אַחֲרִינָה
וּקְדָמִינָה >אַחַ-שְׁעִיר< :
21 21 אַךְ אַלְהָ מְשָׁכָנָה עַל
זֹה מְקִים לֹא יְדַע אַלְהָ :
22(a) 22(a) וְעַן אַרְבָּה וְאָמֵר :
23 23 שְׁעַד אַנְהָ תְּזִוִּין נְפָשִׁי
וְהַדְאָגָנִי בְּמַלְוִיכָה :
24 24 זֹה עַשְׂרָה פְּעָמִים תְּבָלָמִינִי
לֹא תְבָשַׁו תְּתַחְבְּרָה לְךָ :
25 25 וְאַפְּקָ אַמְנָה שְׁגָוָה
אַחֲרִי תְּלִין מְשׁוֹגָה :
26 26 אָמֵן אַמְנָה עַל הַגְּדוֹלָה
וְתוּכָהוּ עַל חַרְפָּתָה :
27 27 דָּעַ אָפָר כָּרְאַלְהָ עַתְּנָה
.....
28 28 (ב) 18 יְאַבָּן בְּדַי עַזְזָה :

17,2 אָס לֹא חַלְוָס עַמְדוֹ
וּבְקִמְרוֹתָם תְּלִין עַיִינִי :
3 שִׁוְמָה נֹא עַרְבָּנִי עַמְדָה
מַיְ הָוָא לִידָוּ וּקְקָעָה :
4 כָּרְ לְבָבָ צְפָנָת מְשָׁבָל
עַל כָּנָ לֹא חַרְיָמָב :
5 .....

5 וּעַנְיָנוּ בְנָנוּ תְּבָלָנָה
6 וּתְחַצְיָנוּ מְשָׁלָל לְעַמִּים >אַהֲרָה< :
7 וּפְכָה מְכֻשָּׁש עַוְנִי
וּוְאַרְיוּ בְצָל כָּלָם :
8 רְשָׁמוּ וּשְׁרוֹב עַל זָאת
וּנְקָרָעַל חַנְפָּה וְתַעֲרָרָה :
9 יְיַאָתָחָ צְדִיק דָרְכוֹ
גְּטָהָר יְדָם וּסְוף אַמְצָעָה :
10 וְאַגְּמָם כְּלָכָב תְּשָׁבָר וּבְאַיִלָּה
וְלֹא אַמְזָא בְּכָס חַכָּב :
11 וְיַעֲנָן בְּלָעָד הַשְׁחָרִי וְאָמֵר :
12 שְׁעַד אַנְהָ תְּחִשִּׁים קָזָן לְמִלְוִין
קְשָׁקָע >אַנְגָּנוּ< נְדָבָר :
13 מְדוּעָנָה שְׁבָנוּ כְּבַהֲמָה
נְטָמֵינָר >בְּעִינְוֹן< :
14 טְרָף נְפָשָׁו בְּאָפִי :
15 הַלְמָעִינָךְ פְּעֻזָּב אַרְצָה
וּוְעַתָּק צָרָ מְמָקָמוֹ :
16 גָּם אָרֶר רְשָׁעִים יְדַע
וְלֹא יְגַהָּ שְׁבָב אָשָׁר :

16,22(a) זְדִי שְׁנִיתָה מְסַבְּרַי אַחֲרִי :
וְאַחֲרִי לֹא אַשְׁׁוֹב אַהֲלָה :
17,2 אַרְחוֹה קְבָלָה יְמִי נְעַמְּדָה
קְבָרִים לְכָ :
.....
18 (ב) יְמִי עַבְרָו זְפָלָר נְתָקָה
.....
19 לְלִילָה לְיָמִים יְשִׁימָוּ
.....
20 אַפְּ אַקְדָּה שְׁאַל בְּתִיָּה
בְּחַשְׁקָדָה קְדָתִי יְמִינָה :
21 לְפָתָת קְרָאָתִי אַבְּיָ אַתָּה
אַמְּרִי וְאַתָּה לְמַהָּה :
וְשַׁ וְאַתָּה אַפְּיָ תְּקִוִּתִי
וְתְּוֹקָחָתִי מִי וְשִׁוְתִינָה :
22 אַמְּרִי שָׁאַל חַדְנָה
קְשָׁטָ וְחַדָּע עַל גַּעַד קְהָלָה :

16 גם אנכי פְּכָם אֲדָבָרָה
לֹא יְשַׁפְּכָם הַחַת נְפָשָׁת
אֲחָבָרָה עַלְיוֹם בְּמָלוֹת
וְאֲנוּעָה עַלְיוֹכָם בְּמוֹ רָאשָׁיו:
ה אֲמַצְכָּם בְּמוֹ פֵּי
וְנוֹיד שְׁפָטוֹ לֹא אֲחַשְׁךְ:

6 אֲבָבָרָה לֹא וְחַשְׁךְ כָּאָבָי
וְאֲחַדְלָה מִתְּמִינָה יְהָלֵךְ:

7 אֲךְ עַתָּה הַלְּאָנִי
הַשְׁמָוֹת כָּל עַתָּה:
וְתַקְמִינִי לְעֵד הַיּוֹת
וַיָּקַם בַּי כְּהַשְׁרִי:⁶

8 אֲפָר טְרֵפָה וּוּשְׁטָמָנִי
וְאֲחָז בְּלַעַפְּרִי וּוּפְגָנָנִי
וַיָּקְרִימִי לֹא לְמַטְרָה:

9 חֲרֵק עַלְיָה בְּשָׁנָיו
צָרוֹ וּלְטַשׁ עַרְנוֹ לִרְיָה:

10 שְׁלֹו הַיּוֹתָר וּוּפְרָפָרָנִי
וְאֲחָז בְּלַעַפְּרִי וּוּפְגָנָנִי
וַיָּקְרִימִי לֹא לְמַטְרָה:

11 יְפָלָח כְּלֹוֹתָר וְלֹא וְחַמֵּל
רִשְׁפָק לְאָרֶץ מְרוֹתָיו:

12 יְפָרָגְנִי פָּרָץ עַל פַּנִּי פָּרָץ
וַיָּרַע עַלְיָה כָּגְבּוֹר:

13 שִׁק חַפְרָה עַלְיָה גָּלָדָר
וַיְנַחַתְּהָרָב בְּעַפְרָרָקָנוֹ:

14 פַּנִּי חַמְרָמָרָה מִנְיָה בְּכָרִי
וַיַּלְעַפְעַפְרִי צְלָמוֹת:

15 עַל לֹא חַמָּס בְּכָפִי
וְתַפְלָתָר זְכָה:

16 אָרֶץ אֶל חַכְסִי דָמִי
וְאֶל וְהָרָמָקָה לְזַעֲקָתָה:

17 גָם עַתָּה הַנְּהָה בְּשָׁמֹוֹת גָּדוֹ
שְׁהָדָר בְּמָרְמָוֹת:

18 תְּחַזְתֵּי תַּבָּא אֶל אֱלֹהָה
הַלְּפָה עַנְיָר לְפָנָוָרָה:

19 וּרְוֹפָח לְגָבָר עַם אֱלֹהָה
וּבְלִין אָדָם דְּרֻעָהוּ:

(4) 16,8 (בְּנֵי יְהָנָה)

(4) י פָּרָעוֹ עַל בְּנֵי הַמִּם
בְּחַפְחָה חַכְמָה לְהִיא
רְהָדָעָה עַל תְּהִמְלָאָה:

(4) וְיַנְדְּרָאָר אֶל אֶל עַוְלָמִים
וְעַל יְהָדָה לְשָׁעִים וּרְתָמִים:

(4) ז יְסַבּוּ עַל בְּרִיהָה

15 וְלֹא כְּהָדוּ מְאֹבוֹתָם:

כָּל וְמוֹ רְשָׁעָה הוּא מִתְחַרְלֵל
וּמִסְפָּר שְׁנִים גְּנוּמָה לְעַרְיוֹן:

21 קָרְלָפָה דָּוִיד וּבָרָאָר
בְּשָׁלָבָ שְׁוֹדָד וּבָרָאָר:

22 אֶל יְאַמְּרֵן שׁוֹב מִנְיָה תְּשָׁךְ
וְצְפִי הוּא אֶלְיָהָר:

23 גְּפָנָן הוּא לְחַם לְפָנָה
וַיְדַע כִּי נְבוּן בְּרוֹדָוּ וְבָמְחַשְׁךְ:

24 וּבְעַתָּהוּ צָר וּמְצֻקָּה
תְּחַפְּחָה כְּמֶלֶךְ עַתָּהוּ . . . . .

25 לֹא וְעַשְׂרָה וְלֹא יְקּוּם הַיּוֹלֵד
וְלֹא יְטַהַר לְאָרֶץ . . . . .
ל וּוּנְקָטוּ תִּבְשָׁשׁ שְׁלָהָבָת
וּוּסָר פָּרוֹחָה פְּיִינָה:

31 אֶל יְאַמְּרֵן בְּבִשְׁתָּה נְחַצְבָּה
כֵּן שְׂוֹא הַחִוָּה הַמְוֹרָתָה:

32 . . . . .
וְכַפְתָּרוּ לֹא רְעִנָּה:

33 וְחַמֵּס כְּגַפְן בְּסָרוּ
וְוּשְׁלָק כִּזְוָה נְצָחוֹ:

34 כִּי עַדְתָּה חַנְקָה חַמְמָוֹת
וְאַשְׁאַבְלָה אֲחָלִי שָׁתָּה:
לְהַרְהָה עַמְל וּוֹלְדָ אָוֹן
וּבְטָנוֹת תְּכִין מְרָמָה:

16 וְיַעֲן אַיּוֹב וּוְאָמַר:

2 שְׁמַעְתָּה כָּאֶלְהָרִיבִת
מְנַחְמָה עַמְל כְּלָכְלָה:

3 הַקְּזָן לְדָבְרָיו רָוח
או מָה יִמְרוֹצֵךְ כִּי תְּעִנָּה:

15,19 (א) לְהַמָּה לְבָדֵךְ תְּנַהַתְּהָרָן
וְלֹא עַבְרָ זָר בְּמִצְבָּה:

(א) כִּי נְמַח אֶל אֶל יְדוֹ
וְאֶל שְׂדָר וְחַגְבָּרָה:

26 יְרִין אֶלְיוֹ בְּמַיָּאָר
בְּבָבִי גְּבָר מְנוּמָה:

27 כִּי כְּסָח פְּנֵרוֹ בְּחַלְבָּר
וְרַעַשׁ צִמְחָה עַל כְּסָלָה:

28 וְיַשְׁבָּן עַרְוָם נְכָהָרָה
בְּתִימָת לֹא יַשְׁבָּן לְמֹרָה
אֲשֶׁר חַצְבָּהוּ לְגַלְיוֹת:

(א) לֹא יְגַנְּזָס מִנְיָה תְּשָׁךְ

14 אָבָנִים שַׁחַקְוּ מַיִם 13,27
תְּשַׁטֵּף סְפִיחָה עַפְרָ אָרֶץ
וְתָקוֹת אֲגִישָׁת הַאֲבָדָה:
—
5 צְתָקָפָהוּ לְצָחָ וּוְחַלְקָ
מְשָׁנָה פְּנוּרָ וְתְּשִׁלְתָּהָי:
—
21 וְכָבְדוּ בְּנֵיו וְלֹא רְדֵעָ
וּוְצִעְרוּ וְלֹא וּבְין לִמְרוֹ:
—
22 אֵך בְּשָׁרוּ עַלְיוֹ וְכָבָבָ
וּנְפָשָׁר עַלְיוֹ תָּאָבָל:
—
10 אַיִלָּה צְהַרְמָנָי וְוָאָמָר:
—
15 אַיִלָּה צְהַרְמָנָי וְוָאָמָר:
2 הַחֲכָם וְעַנְהָ דַעַת רָוָת
וּוְמַלְאָ קְדִים בְּטַנְיוֹ:
3 הַנְּכָה בְּדָבָר לֹא יִסְכִּין
וּמְלָדָת לֹא וּמִילָּ בְּבָס:
—
4 אַפְּ אַתָּה תְּפָר וְרָאָה
וְתְּגַרְעָ שִׁיחָה לְגַנְיוֹ אָלָה:
5 כִּי וְאָלָה עַנֵּיךְ פִּיךְ
וְתְּחַבֵּר לְשָׁוֹן עֲרוּמִים:
—
6 וְרִשְׁוּעָ פִּיךְ וְלֹא אָנָי
וְשִׁפְצִיר וְעַנְיוּ בְּךָ:
7 הַרְשָׁוֹן אָדָם הַוּלָד
וּלְפִנֵּי גְּבֻעוֹת הַוּלָתָן:
8 הַבְּסָוד אַלְוָה תְּשַׁמֵּשׁ
וְתְּחַגֵּעַ אַלְיךָ חַמְתָּה:
—
9 מַה רְדַעַת וְלֹא נְדַע
תְּבִין וְלֹא עַמְנוּ הַוֹּא:
10 גַּבְּ שָׁב גַּבְּ וְשִׁוְשָׁ בְּנוֹ
כְּבָרוֹ מַאֲבִיךְ וּמִמְּבָרָךְ:
11 הַמְעֵט מִמֶּךְ תְּנַהֲמוֹתָה אֶל
וְדָבָר לְאַתְּ עַמְּךָ:
12 מַה יִקְחֵךְ לְבָךְ
וּמַה יַּרְזֹמוּן עַיְנִיךְ:
13 כִּי תְּשִׁיבֵךְ אֶל אֶלְךָ רְוָהָךְ
וְהַצָּאת מִפְּיךְ מְלִין:
—
14 מַה אֲנִישׁ כִּי רְזַבָּה
וְכִי יַדְקֵךְ יַלְוֵד אַשָּׁה:
—
40 צַי הַבְּקָרְשָׁוּ לֹא יַאֲמִין
וְשִׁמְמִים לֹא זְבוּ בְּעִינֵיכְוּ:
16 אַפְּ כִּי נְחַעַב וְנְאַלְמָה
אֲרִשׁ שְׁתָחָה כְּמִירָבָ עִילָּה:
17 אֲחַזְקָ שְׁמַע לְךָ
וְזָהָ הַזְוִיתָי אַסְכָּרָה:
18 אֲשֶׁר חַמְמִים וְגַנְדָּוָי

וְחַשְׁבָּ בְּסַד רְגָלָי
וְתַשְׁמֹר כָּל אַרְחָתִי
עַל שְׁרַשְ׀יָ רְגָלִי תַּתְהַקְּהָ:
—
14,4 מַי וְתַן טָהָר מִטְמָא
לֹא אָחָד:
3 אַפְּ עַל זה פְּקַחְתָּ עַיְנָךְ
וְאַתְּ חַבְיוֹא בְּמִשְׁפָט עַמְּךָ:
6 שְׁעָה מַעְלָוָי וְאַהֲדָל
עַד אַרְצָה כְּשִׁכְרָ יְוָמָיו:
13,28 מַי וְתַן בְּשָׁאֵל חַגְבָּנָי
חַשְׁטִירָי עַד שָׁוב אַעֲדָ
שִׁי תְּקָרָא וְאַנְכָּי אַעֲנָד
לְמַעַשָּׂה יְדִיךְ הַכְּסָפָךְ:
16 כִּי עַתָּה צַלְדָּר לֹא הַסְּפָר
לֹא תַשְׁמֹר עַל חַנְאָצָר:
17 חַזְבָּ בְּצַרְוֹ פְּשִׁיעָי
וְתַתְעַלְלָ עַל עַוְנִי:
8 אָדָם יַלְוֵד אַשָּׁה
קַצְרָ יָמִים וּשְׁבָעָדְגָן:
2 כַּצְעֵץ יָצָא וּוֹפֵל
וּוֹבְרָחָ כַּצְלָ וְלֹא יַעֲמֹד:
13,28 כְּרָכָב יְבָלָה
כְּבָנָג אַכְלָ עַשְׁ:
14,28 חַרְזָוִים יָמִינָו מִסְפָּר הַדְּשָׁיו אַתָּךְ
חַקְעָלָ עַשְׁוִית וְלֹא יַעֲבָר:
7 כִּי יִשְׁלַׁע תְּקָרָה
אָם יְכָרָת יְחִילָה עֹרוֹ
וּוֹנוֹקָתָו לֹא תַחֲדָל:
8 אָבָ וּזְקִין בָּאָרֶץ שְׁרָשָׁו
וּבְעַפְרָ יָמֹת גְּזֹועָ:
9 מְרוּתָ מִים יְפָרָה
וּשְׁהָ קָצָר כָּמוּ נְמֹעָ:
10 וּגְבָר יָמוֹת וּוְחַלְשָׁ
וּוֹגָעָ אָדָם וְאַיְגָעָרָוּ:
11 אַזְלָרָ מִים מְנוּ וּבָ
נוֹהָר יְחַרְבָּ וּוֹבֵשָׁ:
12 וְאַרְשָׁ שְׁכָב וְלֹא יָכוֹם
עַד בְּלָתוֹ שָׁמִים לֹא יַקְרִיבָ
וְלֹא יַעֲרוּ מִשְׁנָהָבָ:
14 אָס יָמוֹת גָּבָר הַוְיחִיה
כָּל יְמִי צְבָאֵי אַרְחָל
עַד בְּוֹא הַלְּיָפְטָי:
18 וְאַוְלָם הָר נִפְרָל וּפְרָל
וְצֹור יַעֲתֵק מִמְקָמוֹ:

13,6 שמעו נא הוכחה
וירבות שפטוי הקשיבו:
7 הלא דברו עולה:
ולו הדברו רמייה:
8 הפניו החטאון:
אם לאל תריבון:
9 הטוב כי וחקר אתכם
אם מחתל באנוש תחתלו בו:
10 י הוכחה יוכיה אתכם
אם בסחר פניאו תshaון:
11 הלא שאחו תבעת אתכם
ופחדו רעל עלייכם:
12 זכרנוכם משלוי אפר
לגבוי חמר גבוכם:
13 החריושו ממען ואדברה אני
וועבר עלי מה:
14 ° אישא בשרי בשני:
ונפשו אשים בכפי:
שי הן וקטני לא איהל
אך דרכי אל פניו אוכיה:
16 גם הוא לי לישועה
כרי לא לפניו הנס ורבוא:
17 שמעו שמוע מלהי
ואחוחו באזיניכם:
18 הנה נא ערchter משפט
וידעתי כי אני אבדק:
19 מי הוא ורוב עמד
כרי עתה אחריות ואגוע:
20 אך שתחים אל תעש עמדוי
או מפניך לא אקדר:
21 כפק מעלי חרפק
ואמתך אל תבעניך:
22 וקרוא ואנמי אענה
או אדרב והшибני:
23 כמה לי עונות וחתורה
פשעי וחטאתי הדרוני:
24 למה פניך חטוי
ותחשבני לאירוב לך:
כח העלה נך תערוץ
ואת קש יבש תרדך:
כרי חתוב עלי מורה
ותורושנו עונות נערוי:

12 ווספרו לך דגו הים:
9 מרי לא ידע בכל אלה
כי יד יהוה עשתה זאת:
י הלא בידך נפש כל חוי
ורוח כל בשך איש:
13 עמו חכמה וגבורה
לו עזה ותבונה:
14 הן יחרוס ולא יבנה
ויסגר על איש ולא רפתה:
שי הן יעדר במים ורבשו
וישלחם ורחכמו ארץ:
16 עמי לך ותושיה
לו שגג ומשגה:
17 מוליך וועצרים שולל
ושפעטים יהולל:
18 מוסריהם מלכיות פחה
וואר איזור במחניהם:
19 מוליך בהניהם שולל
ואתניהם יסלק:
כ מסיר טפה לאמניהם
וטעם זקנים יקה:
21 שופעך ברוח על נדיבות
ימפה אביגיט עפקה:
22 מגלה עמויקות מני חזך
ווזא לאיך צלמות:
23 מושגה האיים וויאבדם
שפח לגויים וונחם:
24 מסיר לב ראש עם הארץ
וותעט בחרחו לא דרכך:
יכ ימושטו חזך לא אור
וותעט כשוכר:
13,8 הן כל ראתה עיני
שמעה אוזני ותבן לה:
2 כדעיכם ידעתי גם אני
לא נבל אגבי מכם:
3 אולס אני אל שדי אדרב
והוכחה אל אל אחען:
4 אחים טפלי שקר
רפאי אלל לבכם:
ה מי ותן החרש תחרישין
וთחר לכם לכמה:

(1) הלא און מלון גבחן
וחך אבל ישיכם לנו:
(2) ביחסים חמץ
אייך גיטים תונחן:

11 אָם יְהוָקָב וַיָּסִגֵּר
וַיָּקְהִיל וּמְרֵי יְשִׁיבָנוּ:
12 כִּי הָוָא רַדְעַ מִתְּרִירָא
וַוָּרָא אַעֲן וְלֹא יְהִבְּנָן:
13 אָם אַתָּה הַבּוֹנִית לְבָרָךְ
וְפָרַשְׁתָּא אַלְיוֹ בְּפָרָךְ:
שִׁיא אַז הַשָּׁא פְּנֵיךְ מִמְּבָשָׁת:
וְהַיּוֹת מַטְקָק וְלֹא תִּירְאָא:
14 כִּי עַתָּה עַמְלָתְשָׁבָת
כְּמִוּת עַבְרוֹ תָּזְכָּר:
15 17 וּמְצָהָרִים וּקְוּם חַלְדָּקְעָן
הַפְּתַחְקָעָן בְּבָקָר הַהִוָּה:
18 וּבְנָחָתָא כִּי יְשָׁתְּקָה
וְחַסִּיתָא לְבָטָח הַשְּׁבָבָה:
19 וּרְבְּבָצָה וְאַיְן מִחְרוֹד
וְחַפְּזָעָן רְבָבָוָה:
20 21 וְעַיִן רְשָׁעִים הַכְּלָמָה
וּמְנָוָס אַבְדָּמָעָבָב
וְתְּקוּתָה מַפְּחָת נְפָשָׁת:
22 23 וּוֹעֵן אִירָב וּרְאָמָר:
24 אָמְנָס כִּי אַתָּם עַם
וּעַמְּבָס תְּכָלָת הַכְּמָאָה:
25 26 גַּם לוֹ לְבָבָכְמַנוּבָבָב
וְוֹאָתָמִי אַיְן כְּבוֹר אַלְחָה:
3 37 שְׁחָק פְּלִמְרָעָי אַהֲרָה:
4 38 שְׁחָוק צְדָוק לְחַמְרָבָב:
5 39 . . . . .
6 40 שְׁלָוָם אֲחָלָם לְשָׁהָדִים
וּבְשָׁהָות לְמַרְגָּזָר אַלְבָה:
7 41 וְאוֹלָם שָׁאָל נָא בְּהַמְּבוֹת וְתָרָךְ
וּשְׁוֹעָפָה הַשְּׁמָוֹם וְרַגְדָּלָךְ:
8 42 אוֹ שִׁירָן הָאָרֶץ יְהִרְךְ

11, 12 (א) יְאִישׁ נְבִיב וְלַבָּב
וְיִרְאָה אָדָם יוֹלְדוֹ:
*
(ב) 14 אָם אַיְן בְּרִיךְ הַרְחִיקָה
וְאֶל בְּצָבָן בְּאַחֲלָךְ עִילָּחָה:
*
(ג) 12, 3 לא נְגַל אֲנָבָר מְבָב
*
(ד) 4 קְרָא קְלָלָה וְיַעֲנָה
*
(ה) 6 לְאַשְׁר הַבְּרִיא בְּאַלְחָה יְרוֹן

10 זְדַעַצְיָו כִּי זָאת עַמְּךָ:
11 אָם הַמְּתָאָר שְׁמַרְתָּנוּ
וּמְעוֹנִי לֹא חַנְקָנוּ:
12 אָם רְשַׁעַתְךָ אַלְלָי לְיַיְלָה
וְצַדְקָתָךָ לֹא אַשְׁא רָאשָׁר
שְׁבַע קְלָן וְרִפְחָה יְלָנָה:
13 וּוֹגָאָה כְּשַׁחַל הַצְּדָעָנִי
וְתָשָׁב הַצְּפָלָא בָּיו:
14 יְהִדָּשׁ עַדְךָ נְגָדוֹ
וּפְתַרְבָּה כְּעַטְשׁ עַמְּדָרָה:
15 18 וּלְמָה מְרַחֵם הַצְּאָתָנוּ
לִמְהָה לֹא אָגִיעַ וְלֹעֲזָן לֹא תְּרָאָנוּ:
19 כִּי אָשָׁר לֹא הַיּוֹתָר אֲחִיה
מְבָטָן לְקָבָר אָוְבָל:
20 21 כִּי הַלָּא מְלָעֵט יְמִי יְחִדָּל
וְשִׁבְעַמְמִיר וְאַבְלָוָתָה מַעַט:
22 23 בְּתָרְבָּה אַלְכָבָד וְלֹא אַשְׁׁוֹבָה
אַל אָרֶץ חַשָּׁךְ וְצַלְמוֹת:
24 25 אָרֶץ עַיְפָה כָּמוֹ אַפְּלָה
צְלָמוֹת וְלֹא סְדָרוֹת:
26 26 וּוֹעֵן צָפָר הַגְּעַמְתָּר וְיָאָמָר:
27 27 הַרְבָּ דְּבָרִים לֹא יִנְהַנָּה
וְאָס אִישׁ שְׁפָתִים יַצְדָּק:
28 28 בְּדִיקָתִים וְחַרְושָׁו
וְחַלְעָג וְאַיְן מְבָלָם:
29 29 וְתָאָמָר זֶה לְקָחָיו
וּכְרָר הַיּוֹתָר בְּעִילָּיָה:
30 30 הַוְּאָלָם מַיְ וְתַהַן אַלְוָה דָּבָר
וּפְתַחְתָּה שְׁפָתָיו עַמְּךָ:
31 31 וְיִגְדֵּל לְקָרְבָּתָה חַבְמָה:
32 32 וְדַעַ כִּי יְשָׁהָה לְקָרְבָּתָה מַעֲנָךְ:
33 33 10 חַלְדִּים וְצָבָא עַמְּךָ
*
(א) 22 יְתַזְּחַק בְּמוֹ אַבָּל:
*
(ב) 11, 6 כִּי בְּצָלָם לְחַיְשָׁה
*
(ג) 7 הַחֲקָר אַלְוָה תְּמִינָה
אָם כָּרְבָּלָה שְׁדֵי חָקָט
8 גַּבְהָה אַ-שְּׁמָטִים מִתְּחַעַל
עַמְקָה מְשָׁאָל כָּה דָּעָה:
9 אַרְבָּה מְאָרֶץ מְהָתָּה וְוַחֲבָה מְנִי יְסָה:

9,8 נטה טמיות לבדו
ודורך על קמץ ים:

9 עשה ציפת בסיל
ובימה והדרו קמן:

10 עשה גמלות עד אין חקר
ונפלאות עד אין מספר:

11 הן רשבר עלי ולא אראה
ויהלך ולא אבון לו:

12 הן וחתך ומוי ישבנו
מי יאמר אלו מיה העשה:

13 אלכה לא ישיב אידי
התקפו שחחו לעזרה רבב:

14 אס כי איבר עיננו
אבחורה דברו עמר:

15 כי אשר אס זקתי לא איבנה
למשפטך אתהן:

16 אס קראתי ויענני
לא אאמין כי יאוזן קולך:

17 אשר בשערה ישפנוי
ו夸בה פצעי הים:

18 לא יתגננו השב רוחה
כי נשבגנו ממרומים:

19 אס לך אמרץ הילא
ואב למשפט מי וועריך:

20 אס אצדק פיטר ודרשיני
הה אוי וועקשמי:

21 חם אמי לא עד נטהר

22 אתה היה על כן אמרתוי
חס ורשע הוא מכלה:

23 אב שוט ימיה פחאת
למסת גקיס ילעג:

24 ארץ נתנה בוד רשות
פנישפטיה וכסה
אם לא אפוא מי הוא:

25 יי וומי קלו מני רץ
ברחו לא ראי טובה:

26 חלפו עס אנות אבה
כנשר יטוש עלי אכל:

27 אס אמרקתי אשכח שיחו
auseבה יאבליגת פוי:

9,9 וגהתך כל עצבתו
ודעתי כי לא תנקנו:

10 איבר ארצע
למה זה הבל איגע:

11 אם החרצקי כבמו שלג
וחוכותיו בבר כי:

12 אז בשחתת תטבלי
ותעבורי טלמוני:

13 כי לא כי אירש כמוני עננו
נבווא יחו במשפט:

14 לא יש בינוינו מוכיה
ישת ידו על שניינו:

15 יסר מעלי שבטר
ואמזר אל הבעהנו:

16 לא אדרבה ולא אראני
כי לא כן איבר עמדוי:

17 נקטה נפשי בחווי
אישפה לעלי שיחוי:

18 אדרה במר נפשו:

19 אמץ אל אלוח אל תרישענו
הדורען לל מה תריבורו:

20 חטוב לך כי תמאס וגוע כפיק
ועל עצת רשעים הופעתה:

21 העוני בשר לך
אם כראות אנות דראה:

22 הבימי אגוט ומייד
אם שנוחיך כימי גבר:

23 כי תבקש לעוני
ולחתאתי תדרוש:

24 על דעתך כי לא ארצע
ואין מידך מזיל:

25 ידיך עצבוני וועשוני
ויהד סבוב תטבלינו:

26 זבר נא כי כהמר עשרתנו
ואל עדר השיבני:

27 חלא כהלב תחוכמי
ונגבינה התקפיאנו:

28 לור ובשר תלביישוי
ובצעמות וגידות השכני:

29 חיים והס עשות עמדוי
ופקחן שמרה רוחה:

30 ואלה צפנת לבבך
— (ב) זי תעשך

8,8 כי שאל נא לדoor רושן
ירבונך לחקיר אבות:
9 כי מיטמול אנהנו ולא נדע
כי גל ומרינו עליו ארץ:
10 לא לא הם וורוך יאמרו לך
ומילבם וווצאו מלוט:
11 הונאה גמא בלא בצח
רישגא אחו בלוי מים:
12 עדור באבו לא ריקטף
ולפנו כל החזר וויבש:
13 כן **«אהירות»** כל שבחו אל
ותקותה הנפ' האבד:
14 אשר יקטף בסלו
וביתו עכבריש מבצחו:
15 שי ישען על ברחו ולא יעמוד
ויהזוק בו ולא יקוט:
16 רטב הוא לפניו טמיש
ושל גנותו ווינקתו הצעא:
17 על גל שרשו יסבבו
בყין אבניהם יהיליה:
18 אס ובלענו ממוקמי
וכחח בו לא ראותיך:
19 חן הוא מושעתה דרכו
ומעדך אחר יצמה:
20 כן אל לא ימאס הם
ולא יוזיק ביד מרים:
21 לעד ומלה שחוק פיך
ושפטיך תרואה:
22 שנאריך ילבשו בשת
וأهل רשיים אינוו:
23 רוען אווב וויאמר:
2 אמנים ידעתו כי כו
ומה יצדק איניש עב אל:
3 אם ויהפין לרוב עמו
לא יענינו אחיך מני אלך:
4 חכם לבב ואמיץ כה
מי הקשה אליו ווישלם:
5 המיעתיק הרום ולא ידע
אשר הפעם באפו:
6 המרגזין ארין ממוקמה
ועמודיה ותחלצון:
7 האמר להרים ולא יזרה
ובעד כוכבים יחתם:

7 ולא ובינו עוד מקומו:

11 גם אנו לא אחשך פיך
אדברת בצד רוחה
אשיהה במר נפשיה:
12 הום אמי אם תניין
כי השם עלי משמר:
13 כי אמרתי הנחמי ערשיה
ישא בשיחו משכבי:
14 וחחתני בחלמות
ומחווןות **תבשיט**;
שי ותבחר מתקין נפשי
מorth מיעצבות מסחר:
16 לא לעלם אהיה
חדל ממוני כי הבל ימי:
17 מה אנווש כי תעדני
וכי התשיות אלוי לבך:
18 ותפקני לבקרים
לרגעים תבחןנו:
19 כמה לא תשעה ממוני
לא תרפמי עד בלע רקו:
20 חטאתי מיה אפעל לך נזר האדם
למה שמחני למפצע לך
קאהיה עלייך למשא:
21 ומה לא תשא פשעי
והעביר את עוני
כי עתה לעפר אשכוב
ושחרתני וארני:
22 רוען בלבד השוחוי וויאמר:
2 עד אין תמלל אלה
וروح כבוד אמרו פיך:
3 האל ריעית משפט
ואם שדו ועתה צדק:
4 אם בנוך הטאך לך
וישלחם ביר פשעם:
5 אם אתה תשחר אלך
ואל שדו תתחנן:
6 אם זל וישר אתה
ושלט נות צדק:
7 והיה ראייהך מצער
ואחריותך **נשנה** מאך:

6 ועלר בחתור ויאבדו:
 19 הבריטו ארחות פמיא
 היליכות שבא קרו למ
 כ בשו כי בטהילו:
 באור עדיה ווחפררו:
 21 כף עתיה הוויתם לא
 פְּרָאָרָה חתת נְפִירָאָרָה:
 22 הכי אמරתי הבר לוי
 ומיכחכם שתחדר בעדרי
 23 ומולטנו מיד נזר
 ומיך עריצים תפדרני
 24 הורוני ואני אהרונש
 ומה שנחתי הביבנו לוי

כח מה נמרצו אמרו לישר
 ומיה ווכיח הוכח מכ
 26 הלהוכח מלום החשב
 ולורת אמורי נאש:
 27 אף על יתום החפ-ללו
 ותברנו על ריעבם:
 28 ועתה הויאילו פנו בוי
 רעל פינכט אם אכזב:
 29 שורבו נא אל החר עול
 ושובו עוד זדקנו בפי:
 6 הוש בלבשינו עלה
 אס חכרי לא ובון ה-הו
 7 הלא גבא לאנוש עלה
 וככמו שכיר ימוו:
 2 כעבד ישאה צל
 וכשכור וקוחה פעל:
 3 בן הנהלתו... ורחרה
 וילות עמל מנוי:
 4 אס שכבתני ואmortי
 ומדד ערב ושבעתי נדה
 ה לבש בשורי רימה וגוניש
 עורי רגע וימאס:
 6 ימי קלו מני ארוג
 וככלו באפס תקוה:
 7 זלך כי רוח הינו
 לא חשוב עינוי לראות
 לא תשורי עין ראי
 8 עונייך בפי ואיננו:
 9 כליה ענן רילך
 כן וורך שאלל לא ייעטו
 לא יושב עוד לבתו

הה, 5. וודעת כי رب זרעך
ו贊אצ'יך כעשב הארץ:

26. הבוא בכלח אליך כבר
כעלות גדייש בעתו:

27. הנה זאת הקרןוה בן הרא
שמעינך ואצתה דעתך:

6. ^א רוען איוב ויאמר:
2. לו שקוול ישקל כעשי
ליהוּתִ במאזנים ישאו יחר
3. כי עתה מחול ומים יכבר
על בן דבריו לעו:

4. כי חייו שדו עמדו
אשר חמתת שותה רוחיו
בעיתו אלהו וערק'ני:

5. הינהך פרא עלי דשא
אם וגעה שור על בלוילו:

6. היאכל תפל מלכלי מלך
אם יש טעם ברור חלומות
7. מאננה לנוגע נפשי
המה .. . . .

8. מי ותן תבוא שאלדו
ויהאתי רtan אלהו:

9. וויאל אלהו וודכאני
ויהר ידו וויבצעני:

10. ותתנו עוד גחמות
ואסלהה בחילה לא יחמורו:

11. מה כהו כי אויהל
ומה קצוי כי אאריך נפשו:

12. אם כה אבנום בהי
אם בשרו נהורש:

13. האם אין עזרתי בך
וחשיה נדחה ממי:

14. ^{טנע} מורהו חסוד
ווראתה שדו ועוזב:
15. כי אחוי בגדו כמו נחל
כاضיק נחלים ייעברו:

16. הקדרות מני קרה
עלימו ותעלם שלג:
17. בעית זורבו נצמחו
בזמןנו נדעכו ממקומם:

18. רינפחים ארחות ברבקה

^(a) י, 6 צי לא בחרדי אמרה קדושה

5,4 ורחקו בניו מושע
וירקאי בשער ואין מציל:

5,5 אשר **קארה** רעב ואבל
... . רקחתי
ושאפי צמויים הרלים:

5,6 אולם אני אדרש אל אל
ואל אלהים אשיך דברתך:
5,7 עשה נדלות ואין חקר
נפלאות עד אין מספר:
5,8 החין מטר על פni ארץ
ושלח מים על פni חיות:
5,9 לשוט שפלוים גמרם
וקדרם שאברם בירושע:
5,10 מפר מהטבות אַרְזָמוֹת
ולא תענינה ודוחה קשיה:
5,11 לפד הפטוים בערמות
ושעת בצלם נמהרה:
5,12 יומם יפגשו חתן
וכלילך במשתוא בוגריהם:
5,13 וושע מחרב עני
וימר חזק אבונו:
5,14 והחיו לדת קתוח
וללטה קפזה פיה:

5,15 אטרו איש ווּבְחַנוּ אלה
ומושר שדי אל התנא:
5,16 כי הוא יכאים ויהבש
וימחץ וקדו תרפינה:
5,17 בשט צרות יאַזְלֵך
ובשבע לא רגע בך רע:
5,18 ברעב פך ממות
ובמלחמה מידי הרב:
5,19 בשוט לשות תחבא
ולא תירא מشد כי יבואה:
5,20 לשד ולכען תשתק
ומחות הארץ אל תירא:
5,21 כי עט אבני השדה ברוחך
והחות השדה חשלמה לך:
5,22 וודעת כי שלום אהליך
ופקחת נזך ולא תחטא:

(5,6) כי לא ישא מעיד אין
ומגדמה לא בזמה עטן:
7 כי אדם לא יכול ליזק
ובזק נזך. נביהו עף:

6,1 כו עתה הבוא אלך והלא
תגע עדרך ותבהל:
6,2 הלא וראתך כטלחה
ירחס דרביך תקופך:

6,3 זבר נא מי הוא נקי אבד
ואיפה ישרים ננחרה:
6,4 כאשר ראיות הרטן אין
וזרעו גמל וקארהו:
6,5 מושמת אלהו יאבדו
ומרוה אדו יבלו:

6,6 ואלי דבר יונב
ותקה אטי שמן מנהו:
6,7 בשפעים מלחזנות לילה
בנעל תרדמה על אנשים:
6,8 פחד קראני ורעדת
ורוב עצני הפתה:
6,9 שי ורוח על פni ותכל
תקפמיה שערתبشرו:
6,10 ועמד ולא אביר
אראה ואורן תמונה נגד עני
דממה וקול אשמע:

6,11 האונש מאליה וצדק
אם פלשו יטהר גבר:
6,12 חן בעבדו לא ואמין
ובמלאכיו ושים קפלת:
6,13 אף שבני בתוי חמר
אשר בעפר יסודם
6,14 קרבאו לפניו עש:
6,15 מבקר לערב ובטה
מבלוי משים נצח יאבדו:
6,16 הלא נסע לתקדים מהם
ומוחתו ולא בחכמיה:
6,17 כי לאROL ויהרג כעת
ופתח המות קנאה:
6,18 אנו ראיות אורל משרוש
זקוף נוהו פתאם:

6,19 י,שאנא איה וקול שהל
ושני כפויים: חטא:
6,20 ליש אבד פבל טרף
ובני לביא ותכלדי:
*
6,21 א,5 קרא א: הרש עינך
ואל מי מקדשים צחאת:
*
6,22

2,6 עצמו ואל בשרו אם לא אל פניו ויקפלך: ויאמר יהוה אל השטן הנה בירך
אל את נפשך שמי: .
7 וויצא השטן מאת נפי יהוה וירך את איווב בשתוון רע מכת רגלו ייעד
9,8 קדרקו: וויקח לו חרש לחתגר בז' והוא ישב בתוך האפר: ותאמר לו אשותך
5 עדך מתחזק בתמזה קלֶל אלהות ומטה: ויאמר אלהו דבר אחד את הנבלות
תדרבבו גם אַת את הטוב נקבל מאת האלהים ואת הרע לא נקבל בכל צאת
לא חטא איווב בשפחו: .
11 וושמעו שלשת רעו איווב את כל הרעה הזאת הבאה עליו ויבאו איש
ממקומו אלופי החזימי ולבגד השוחרי וצופר הנעטמי וויעדרו ויחדו לבוא לנוד
12 לו ולדחומו: וישאו את עינויים מרוחק ולא חבורחו וישאו קולם וובכו ויקרעו
13 איש מעלו וזרקנו עפר על ראשיהם השמיימה: וישבו אפר לארץ שבעת ימים
ושבעת לילות ואין דבר אליו דבר כי ראו כי גודל הנבא מאד:
3,2,8 אחריו בן פרח איווב את פיו ויקלל את יומו: וויען איווב ויאמר:

3,16 או נינפל טמון לא אדרה
כעללום לא ראו א/or:
17 שם רושים חדרו רגנ
רשות ינוחו וגווע כה:
18 ויחד אסירות שאגנ
לא שמעו קול נש:
19 קטן וגדר שם הרוא
ועבד חפשי מאדני:
כ' למה יונן לעמל א/or
וחרים למיר נפש:
21 המהכיב למות וארננו
ויהחרחו ממיטנייט:
22 השמחרים אלוי גורל
ישרשו כי ימצאו קבר:
23 לגבר אשר דרכו נסתהה
ויסק אלוז בעוד:
24 כי לפניו להמר אינחוי הבא
ויתכז כמיים שאנטוי:
כ' כי פחד פחדתי ויאתני
ואשר וגזרתי ובא לוי:
26 לא שלוחתי ולא שקטתי
ולא גתתי ויבא רגנ:
ווען אלופי החזימי ויאמר:
2 הנסה דבר אליך תלהה
ועזר במלון מוי ווכל:
3 הנה יסורת רביבות
וודום רפotta תחזק:
4 כישל וקומו מליך
וברביכם ברעהת האמן:

3 ראנד וווען אינגד בר
וחילולה אמר הורה גבר:
4 הווע דהווע וווע חיש
אל ודרשו אללה מפעעל
ואל חופע עליו מהרה:
ה' וגאלחו חיש וצלהות
השכנ עליו עננה
ובעהתו פְּמָרוּרִי וווע:
6 הלילה ההוא ווקהו אעל
אל זתק בומו שנה
במספר ורוחים אל יבא:
7 הינה היללה ההוא יהו גלמוד
אל הבוא רננה בר:
8 וקבהו אדרוי וווע
העתודים ערר ליוותן:
9 ויחשכו כוכבי נשפו
ויקו לאור ואין
ואל וראח בעפער שחר:
י' כי לא סגר דלאי בנוי
ווסחר עמל מעיין:
11 למה לא מרחם אמותה
מבטן יצאהו ואנרע:
12 מדיע קהמוני ברכום
ומה שדרום כי אינק:
13 כי עתה שכבות ואשקרות
וישנוי איז וווח לוי:
14 עט מלכיות וויעז ארע
הבנויים חרבות למו:
שי או עט שרוט זהוב להם
הממלאים בזוחב בסע:

אַיּוֹב

1. אִישׁ הָיָה בָּאָרֶץ עַיִן אַיּוֹב שָׁמוֹ וְהִיאַת הָאִישׁ הַהוּא תִּם וּשְׁר וּרְאָ
 2. אֱלֹהִים וּסְרָמָרִי: וּוֹלְדוֹ לֹא שְׁבָעָה בִּנִים וּשְׁלֹשָׁ בְּנָוֹת: וְהִיְמִנְהָוָה שְׁבָעָת
 3. אֱלֹפִי צָאן וְשְׁלֹשָׁת אֱלֹפִי גְּמַלִּים וְחַמֵּשׁ מְאוֹתָ צָמֵד בְּקָר וְחַמֵּשׁ מְאוֹתָ אֲתָנוֹת
 4. וְעַבְתָּה רְבָה מְאָרָד וְהִיאַת הָאִישׁ הַהוּא גְּדוֹלָ מְכָל בְּנוֹ קְדָם: וְהַלְכָה בְּנוֹ וְעַטְנוֹ
 5. מְשָׁתָּה אָוֹשׁ וּמְמוֹ וְשְׁלֹתָה וּקְרָאוֹ לְשְׁלֹשָׁת אֲחֹתִיָּהָ לְאַבְלָ וְלִשְׁתָּוֹת עַמְּהָבָ: וְהִיאַת
 6. יְהִוָּה כִּי הַקְּיָפָר יְמִי הַמְּשָׁתָּה וְשְׁלָתָה אַיּוֹב וּקְרָדָשָׁם וְהַשְׁכִּים בְּבָקָר וְהַעֲלָה
 7. עַלוֹת מְסָפֶר כָּלָם כִּי אָמָר אַיּוֹב אָוֹלֵי חַטָּאוֹ בְּנוֹ וַיַּקְדְּלָו אֱלֹהִים בְּלִבְבָּם כְּנָה
 8. יְשַׁעַת אַיּוֹב כָּל הַיּוֹמִים:
 9. וְיְהִי הַיּוֹם וּבְאוֹר בְּנֵי אֱלֹהִים לְהַחֲזִיב עַל וְהִוָּה וּבְאוֹר גַּם הַשְּׁטָן בְּתַחְתָּם:
 10. וְיֹאמְרָ יְהִוָּה אֶל הַשְּׁטָן מַאיְנָה תָּבָא וְרֹעֵן הַשְּׁטָן אַת וְהִיָּה וְיֹאמְרָ מִשּׁוּטָה בָּאָרֶץ:
 11. וְמִתְהַלֵּל בָּה: וְיֹאמְרָ יְהִוָּה אֶל הַשְּׁטָן הַשְּׁמַתָּה כִּי אָנָּן
 12. כִּמְהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ הַס וּשְׁר וּרְאָ אֱלֹהִים וּסְרָמָרִי: וְרֹעֵן הַשְּׁטָן אַת וְהִוָּה
 13. וְיֹאמְרָ הַחְנָם יְרָא אַיּוֹב אֱלֹהִים: הַלָּא אָפָּק שְׁקָתָה בְּעָדוֹ וּבְעָדוֹ בְּיוֹתָו וּבְעָדוֹ כָּל
 14. אֲשֶׁר לוֹ מְסָבֵב מְעָשָׂה וְדֹדוֹ בְּרָכָת וּמְקִנְהָוָה פָּרָן בָּאָרֶץ: וְאַוְלָם שְׁלָחָנָא יְדָךְ
 15. וְגַע בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ אָס לָא עַל פְּנֵיךְ וַיַּקְדְּלָךְ: וְיֹאמְרָ יְהִוָּה אֶל הַשְּׁטָן הַנָּהָכָל
 16. אֲשֶׁר לוֹ בְּזָדָק רָק אַלְיוֹ אֶל תְּשָׁלָח יְדָךְ וְזָדָק הַשְּׁטָן מִעַם פְּנֵי וְהִוָּה:
 17. וְיְהִי הַיּוֹם וּבְנוֹיו אֲכָלִים וּשְׁתִים יְוַיָּן בְּבָוֹת אֲחִיהָם הַבָּבוֹר: וּמִלְאָךְ
 18. שָׁבָא אֶל אַיּוֹב וְיֹאמְרָ הַבָּקָר יוֹרֵה רְשָׁוֹת וְהַאֲתָנוֹת רְעוֹת עַל וְיִרְאָה: וְחַפְלָ שָׁבָא
 19. וְתַקְחָם וְאַת הַנְּעָרִים הַכּוֹ לְפִי חַרְבָּ וְאַמְלָטָה רָק אֲנִי לְבָדֵד לְהַגְיָד לְךָ: עַד
 20. זֹה מְדָבָר וּזֹה בָּא וְיֹאמְרָ אַש אֱלֹהִים נְפָלָה מִן הַשְּׁמִים וְתַבְעֵר בְּצָאן וּבְנָעָרִים
 21. וְתַאֲכִלָּם וְאַמְלָטָה רָק אֲנִי לְבָדֵד לְהַגְיָד לְךָ: עַד זֹה מְדָבָר וּזֹה בָּא וְיֹאמְרָ
 22. כִּשְׁדּוֹת שְׁמָוָה שְׁלָשָׁה רָאשִׁים וּוּפְשָׁטוּ עַל הַגְּמַלִּים וּוּקְחוּם וְאַת הַנְּעָרִים הַכּוֹ
 23. לְפִי חַרְבָּ וְאַמְלָטָה רָק אֲנִי לְבָדֵד לְהַגְיָד לְךָ: עַד זֹה מְדָבָר וּזֹה בָּא וְיֹאמְרָ
 24. בְּנֵיךְ וּבְנוֹתְיךָ אֲכָלִים וּשְׁתִים יְוַיָּן בְּבָוֹת אֲחִיהָם הַבָּבוֹר: וְהַנָּהָרָה גְּדוֹלָה
 25. בָּאָה מַעֲבָר הַמִּזְבֵּחַ וּוֹגַע בְּאַרְבָּעָ פְּנָוֹת הַבָּבּוֹת וּוֹפֵל עַל הַעֲלֹרִים וּוּמְתוֹתָה
 26. וְאַמְלָטָה רָק אֲנִי לְבָדֵד לְהַגְיָד לְךָ: וּוֹקֵם אַיּוֹב וּקְרָע אֶת מִצְלָוָה וּוֹמַגֵּת רָאשָׁו
 27. וּוֹפֵל אֶרְצָה וּוֹשְׁתָהָו: וְיֹאמְרָ עַלְמָ וְצַהְרָא מְבָטָן אַמְּרָ וּעְרָם אַשְׁׁרָב שְׁמָה וְהִוָּה
 28. נְתַן וְיִהְיֶה לְקָח וְהִיָּה שָׁם וְהִיָּה מְבָרָךְ: בְּכָל זָאת לֹא חַטָּא אַיּוֹב וְלֹא נִתְן תְּפִלָּה:
 29. לְאֱלֹהִים:
 30. וְיְהִי הַיּוֹם וּבְאוֹר בְּנֵי אֱלֹהִים לְהַחֲזִיב עַל וְהִוָּה וּבְאוֹר גַּם הַשְּׁטָן בְּתַחְתָּם
 31. לְהַחֲזִיב עַל וְהִוָּה: וְיֹאמְרָ יְהִוָּה אֶל הַשְּׁטָן אַי מִזְחָה הַבָּא וּוֹעֵן הַשְּׁטָן אַת
 32. וְהִוָּה וְיֹאמְרָ מִשְׁטָן בָּאָרֶץ וְמִתְהַלֵּל בָּה: וְיֹאמְרָ יְהִוָּה אֶל הַשְּׁטָן הַשְּׁמַתָּה לְבָכָךְ
 33. אֶל עַבְדֵי אַיּוֹב כִּי אַיְן כִּמְהָר בָּאָרֶץ אִישׁ הַס וּשְׁר אֱלֹהִים וּסְרָמָרִי
 34. וְעַדְעַו מְחֹזִיק בְּחַמְתָּה וְתִסְתִּין בָּו לְכַבְּשָׁו הַנְּבָ: וְיֹעֵן הַשְּׁטָן אַת וְהִוָּה וְיֹאמְרָ
 35. עַוְר בְּעַד עַוְר וְכָל אֲשֶׁר לְאִישׁ וְתַנְּ בְּעַד נְפָשָׁו: אַוְלָם שְׁלָחָנָא יְדָךְ וְגַע אֶל

BERICHT
ÜBER DEN
ORIENTALISCHEN VERLAG
DER
J. C. HINRICH'S SCHEN
BUCHHANDLUNG
ZU
LEIPZIG.

<i>AEGYPTOLOGIE</i>	SEITE 3	<i>REGISTER</i>	SEITE 21
<i>ASSYRIOLOGIE</i>	„ 12	„	22
<i>VERSCHIEDENES</i>	„ 17	„	23
<i>INHALT NACH VERFASSERN GEORDNET</i>	„		23

Abgeschlossen März 1893.

Druck von August Pries in Leipzig.

Aegyptologie.

Werke von Dr. Heinrich Brugsch-Pascha.

Hieroglyphisch-demotisches Wörterbuch enthaltend in wissenschaftlicher Anordnung und Folge den Wortschatz der Heiligen- und der Volks-Sprache und -Schrift der Alten Aegypter nebst Erklärung der einzelnen Stämme und der davon abgeleiteten Formen unter Hinweis auf ihre Verwandtschaft mit den entsprechenden Wörtern des Koptischen und der semitischen Idiome
7 Bände. 4°. 1867—1882. M. 820 —

I—IV. (XII, IX, 1728 S.) 1867 u. 68. M. 420 —
V—VII. (VII, 1418 S.) 1880—82. „ 400 —

Hieroglyphische Grammatik oder übersichtliche Zusammenstellung der graphischen, grammatischen und syntaktischen Regeln der heiligen Sprache und Schrift der alten Aegypter. 4°. (VI. 138 S.) 1872. kart. M. 24 —
Auf Schreibpapier, durchschlossen, in Halbjuchten geb. „ 32 —

Grammaire hiéroglyphique contenant les principes généraux de la langue et de l'écriture sacrées des Anciens Égyptiens. 4°. (VIII, 136 S.) 1872. kart. M. 24 —

Verzeichniss der Hieroglyphen mit Lautwerth in der gewöhnlichen und in der geheimen Schrift sowie der allgemeinen Deutzeichen in dem Schriftsystem der Alten Aegypter mit Hinweis auf das hieroglyphische Wörterbuch zusammengestellt. 4°. (23 S.) 1872. M. 3.60

Sonderabdruck aus der Grammatik.

J. C. HINRICH'SCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

Index des hiéroglyphes phonétiques y compris des valeurs de l'écriture sécrète et des signes déterminatifs qui se rencontrent dans le système graphique des Anciens Égyptiens composé et appliqué au dictionnaire hiéroglyphique. 4°. (23 S.) 1872. M. 3,60
Sonderabdruck aus Grammaire.

Dictionnaire géographique de l'ancienne Égypte contenant par ordre alphabétique la nomenclature comparée des noms propres géographiques qui se rencontrent sur les monuments et dans les papyrus, notamment les noms des préfectures et de leurs chefs-lieux, des temples et sanctuaires, des villes, bourgs et nécropoles, des mers, du Nil et de ses embouchures, des lacs, marais, canaux, bassins et ports, des vallées, grottes, montagnes, des îles et îlots, etc. Folio. (17, XVI, u. 1420 autogr. S.) 1879, Supplement 1880. kart. M. 450 — in Halbjuchten geb. „ 460 —

La géographie des „noms“ ou division administrative de la Haute et de la Basse Égypte aux époques des Pharaons, des Ptolémées et des empereurs romains. Folio. (29 S.) 1879. M. 6 —
Sonderabdruck aus Dictionnaire géographique.

Thesaurus inscriptionum Aegyptiācarum. Altägyptische Inschriften. Gesammelt, verglichen, übertragen, erläutert und autographiert. 4°. 1883—91. M. 404 —
 I. Astronomische u. Astrologische Inschriften. (VII u. autogr. S. 1—194.) 1883. M. 50 —
 II. Kalendarische Inschriften. (VIII u. autogr. S. 195—530.) 1883. M. 84 —
 III. Geographische Inschriften. (VII u. autogr. S. 531—618.) 1884. M. 22 —
 IV. Mythologische Inschriften. (VIII u. autogr. S. 619—850.) 1884. M. 58 —
 V. Historisch - Biographische Inschriften. (XII u. autogr. S. 851—1234.) 1891. M. 100 —
 VI. Bautexte u. Inschriften verschiedenen Inhalts. (XVI u. autogr. S. 1235—1578.) 1891. M. 90 —

Geographische Inschriften altägyptischer Denkmäler, gesammelt während der auf Befehl Sr. Maj. d. Königs Friedrich Wilhelm IV. v. Preussen unternommenen wissenschaftl. Reise in Aegypten. 3 Bde. 4°. 1857—60. kart. M. 126 —

1. Die Geographie d. alten Aegyptens nach den altägyptischen Denkmälern zum ersten Male zusammengestellt und

J. C. HINRICH'S SCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

verglichen mit den geograph. Angaben der Heil. Schrift u. der griech., röm., kopt. u. arab. Schriftsteller. (IV, 304 S., 58 Tafeln u. 2 Karten.) 1857. M. 75 —

2. Die Geographie der Nachbarländer Aegyptens nach den altägyptischen Denkmälern zum ersten Male zusammengestellt u. verglichen mit den geograph. Angaben der Heil. Schrift u. der griech., röm., kopt. u. arab. Schriftsteller. (X, 96 S., 23 Tafeln u. 2 Karten.) 1858. M. 25 —

3. Die Geographie nach den Denkmälern aus den Zeiten der Ptolemäer und Römer. Nebst e. Nachtrage zum 1. u. 2. Bande, enth. die geograph. Ergebnisse einer zweiten Reise nach Aegypten in den Jahren 1857 u. 1858 u. vollständ. Register zu dem ganzen Werke. (XII, 125 S., 17 Tafeln u. 1 Karte.) 1860. M. 26 —

Recueil de Monuments Egyptiens dessinés sur lieux et publiés sous les auspices de Son Altesse le Vice-Roi d'Égypte Mohammed-Saïd-Pacha. 2 Teile. 4°. (120 S. u. 108 autogr. Tafeln.) 1862 u. 63. *Vergriffen.* kart. (M. 50 —)

Fortsetzung siehe: *Dürmichen, geogr. Inschriften.*

Drei Festkalender des Tempels von Apollinopolis Magna in Ober-Aegypten zum ersten Male veröffentlicht und sammt den Kalendern von Dendera und Esne vollständig übersetzt. 4°. (X, 29 S. u. 10 Tafeln Inschriften.) 1877. M. 20 —

A. H. Rhind's zwei bilingue Papyri hieratisch und demotisch. Nebst Uebersetzung. 4°. (VI, 49 S. u. 44 Tafeln.) 1865. kart. M. 36 —

Geschichte Aegyptens unter den Pharaonen nach den Denkmälern bearbeitet. Erste deutsche Ausgabe. 8°. (XIII, 836 S., 2 Karten, 4 genealog. Tafeln u. 1 Tabelle) 1877, Zusätze 1878. M. 18.40

Histoire d'Égypte. 2. édition 1. Partie: Introduction. — Histoire des Dynasties I—XVII. 8°. (180 S.) 1875. M. 4.50
Wurde nicht fortgesetzt.

Religion und Mythologie der alten Aegypter. Nach den Denkmälern. Zweite mit Namenregister vermehrte Ausgabe. 8°. (XXVI, 772 S. mit 65 Holzschnitten und 1 Steintafel.) 1891. M. 16.50

Aegyptus antiqua.

Karte von Oberägypten. 22 Nomoi. 1877. Folio. Chromolith. M. 1 —
 Karte von Unterägypten. 20 Nomoi. 1877. Folio. Chromolith. „ 2 —
Aus der Geschichte Aegyptens.

Der Bau des Tempels Salomo's nach der koptischen Bibelversion. 8°. (35 S.) 1877. M. 4 —

Calendrier des Anciens Égyptiens. Matériaux pour servir à la reconstruction Partie théorique. 4°. (XII, 111 S. u. 13 Tafeln.) 1864. kart. M. 20 —

L'Exode et les Monuments Égyptiens. 8°. (35 S. u. 1 Karte) 1875. M. 4 —

Die ägyptische Gräberwelt. Vortrag. 8°. (50 S.) 1868. M. 1 —

Sieben Jahre der Hungersnoth nach dem Wortlaut einer altägyptischen Felseninschrift. 8°. (162 S. mit 32 autogr. Tafeln u. 5 Holzschn.) 1891. M. 5 —

Entzifferung der meroïtischen Schriftdenkmäler.

1. Abteilung: Die Priesterschrift von Meroë. Allgemeiner Teil.
 4°. (56 S.) 1887. M. 7 —
Sonderabdruck aus der Zeitschrift für Aegypt. Sprache etc.

Notice raisonnée d'un traité médical datant du XIVme siècle avant notre ère et contenu dans un papyrus hiératique du Musée royal de Berlin. 4°. (20 S. u. 1 col. Tafel.) 1863. M. 3 —

Sonderabdruck aus Recueil de Monuments.

Reise nach der grossen Oase El-Khargeh in der libyschen Wüste, Beschreibung ihrer Denkmäler und Untersuchungen über das Vorkommen der Oasen in den altägyptischen Inschriften auf Stein und Papyrus. 4°. (VI, 93 S. u. 27 Tafeln enth. 1 Karte, Pläne, Ansichten u. Inschriften.) 1878. kart. M. 48 —
 Ausgabe ohne Tafeln. „ 10 —

Wanderung nach den Türkis-Minen und der Sinai-Halbinsel. 2. Auflage. 8°. (V, 96 S. mit 3 Tafeln sinaitischer Inschriften.) 1868. M. 1.80

1. Auflage 1866.

Werke von Dr. Joh. Dümichen,

Professor an der Universität Strassburg i. E.

Die Flotte einer Aegyptischen Königin aus dem 17. Jahrhundert vor unsrer Zeitrechnung und Altägyptisches Militär im festlichen Aufzuge auf einem Monamente aus derselben Zeit abgebildet; beides zum erstenmale veröffentlicht nach einer vom Herausgeber im Terrassentempel von Dér-el Bah'eri genommenen Kopie. Nebst einem Anhange enth. die unterhalb der Flotte als Ornament angebrachten Fische des rothen Meeres in der Originalgrösse des Denkmals, eine chronologisch geordnete Anzahl von Abbildgn. altägyptischer Schiffe etc. Imp.-Folio. (22 S. u. 33 Tafeln.) 1868. kart. M. 112.50

The fleet of an Egyptian queen from the XVIIth century before our era and ancient Egyptian military on parade, represented on a monument of the same age. Both published for the first time by the author after a copy, taken from the Terrace-Temple of Dér-el Bah'eri. With an appendix, containing the fishes of the Red Sea in the original size of the monument, as ornaments beneath the fleet; a number, chronologically arranged of representations of ancient Egyptian ships etc. Translated from the German by Anna Dümichen. Imp.-Folio. (14 u. 5 S. nebst 33 Tafeln.) 1868. kart. M. 112.50

Der Grabpalast des Patuamenap in der Thebanischen Nekropolis. In vollständiger Kopie seiner Inschriften und bildlichen Darstellungen, und mit Uebersetzung und Erläuterungen.

I. Abteilung. Folio. (XVI, 47 S. nebst e. Grundriss u. 26 Tafeln.) 1884. kart. M. 50 —
II. Abteilung. Folio. (III, 56 S. u. 29 Tafeln.) 1885. „ „ 60 —

Geographische Inschriften altägyptischer Denkmäler. An Ort und Stelle gesammelt.

Abtlg. I u. II. 4°. (je 100 Tafeln u. 40 bez. 74' S. Text.) 1865 u. 66. kart. M. 120 —

Abtlg. III. 4°. (VI, 12 S. u. 98 Tafeln.) 1885. „ „ 60 —

Abtlg. IV. 4°. (7 S. u. Tafel '99—190.) 1885. „ „ 60 —

aus u. d. Titel: *Recueil de Monuments Égyptiens publié par Henri Brugsch et Joh. Dümichen Abtlg. III—VI.*

J. C. HINRICH'S'SCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

Historische Inschriften altägyptischer Denkmäler. 1863—1866 an Ort und Stelle gesammelt.

I. Band. Folio. (37 Tafeln.) 1867.	kart. M. 38 —
II. Band. Nebst einigen geograph. u. mytholog. Inschriften. Imp.-Folio. (80 Tafeln.) 1869.	M. 150 —

Altägyptische Kalenderinschriften. 1863—1865 an Ort und Stelle gesammelt. Folio. (120 Tafeln.) 1866. kart. M. 120 —

Die Kalendarischen Opferfestlisten im Tempel von Medinet-Habu. 4°. und Folio (XVI S. u. 10 Tafeln.) 1881. M. 30 —

Altägyptische Tempelinschriften. 1863—1865 an Ort und Stelle gesammelt.

I. Weihinschriften aus dem Horustempel von Edfu. (Apollinopolis Magna.) Folio. (113 Tafeln.) 1867.	kart. M. 113 —
II. Desgl. aus dem Hathortempel von Dendera (Tentyra). Folio. (47 Tafeln.) 1867.	kart. M. 47 —

Resultate der Archäologisch-Photographischen Expedition nach Aegypten entsendet im Sommer 1868 auf Befehl Sr. Majestät des Königs Wilhelm I. von Preussen. I. (Archäologischer) Teil. Folio. (IV, 30 S. u. 57 Tafeln.) 1869. kart. M. 75 —

Text: Ueber das Seewesen der alten Aegypter von **Bernh. Graser**.

Einige Bemerkungen zu den mitgetheilten Thierdarstellungen von **Rob. Hartmann**.

Bauurkunde der Tempelanlagen von Dendera 4°. (46 S. u. 19 Tafeln) 1865. M. 12 —

Werke von Dr. Aug. Eisenlohr,

Professor an der Universität Heidelberg.

Ein mathematisches Handbuch der alten Aegypter (Papyrus Rhind des British Museum) übersetzt und erklärt.

I. Kommentar. 4 ^o . (II, 296 S.) 1877.	} kart. M. 63 —
II. 24 Tafeln. Folio. 1877.	

Zweite Ausgabe ohne Tafeln. 4°. (II, 278 S.) 1891. M. 12 —

J. C. HINRICH'SSCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

Der grosse Papyrus Harris. Ein wichtiger Beitrag zur ägyptischen Geschichte, ein 3000 Jahr altes Zeugniss für die mosaische Religionsstiftung enthaltend. Vortrag. 8°. (38 S.) 1872. M. 1 —

Analytische Erklärung des demotischen Theiles der Rosettana. Teil. I. 4°. (64 autogr. S.) 1869. M. 4 —

Die thebanischen Tafeln stündlicher Sternenaufgänge aus den Gräbern der Könige Ramses VI. und Ramses IX. Für die 24 halbmonatlichen Epochen des Jahres 1262—61 v. Chr. nach inductiver Methode erklärt von Dr. Friedr. W. C. Gensler. 4°. (XX, 67 S. mit 2 Tafeln u. 5 Tabellen) 1872. M. 5 —

Der demotische Roman von Stne-ha-m-us. Text, Uebersetzung, Commentar u. Glossar nebst e. Verzeichniss der demotischen u. der ihnen entsprechenden hieratischen u. hieroglyphischen Schriftzeichen von Dr. J. J. Hess, Professor an der Universität Freiburg i. d. Schweiz. 8°. (18 u. 205 autogr. S.) 1888. M. 14 —

Verwandtschaft des Altägyptischen mit dem Semitischen von Dr. F. Hommel, Professor an der Universität München, siehe: Beiträge zur Assyriologie u. vergleich. semitischen Sprachwissenschaft S. 13 dieses Verz.

Werke von Dr. Oscar von Lemm,

Dozent an der Universität St. Petersburg.

Aegyptische Lesestücke zum Gebrauch bei Vorlesungen und zum Privatstudium mit Schrifttafel und Glossar. I. Teil. 2 Hefte. 4°. (VII u. 128 autogr. S.) 1883. M. 16 —

Das Ritualbuch des Ammondienstes. Ein Beitrag zur Geschichte der Kultusformen im alten Aegypten. 8°. (XIV, 77 S.) 1882. M. 8 —

Werke von Dr. J. Lieblein,

Professor an der Universität Christiania.

Dictionnaire de noms hiéroglyphiques en ordre généalogique et alphabétique. Publié d'après les monuments Égyptiens. Supplément = Livraisons 3 et 4. 8°. (IV u. autogr. S. 557—1156.) 1891 u. 92. M. 48 —

J. C. HINRICH'S SCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

Livraisons 1 et 2 (IV u. autogr. S. 1—555) 1871 *fast vergriffen.* M. 60 —
auch u. d. Titel: *Hieroglyphisches Namenswörterbuch etc.*

Handel und Schiffahrt auf dem Rothen Meere in alten Zeiten. Nach ägyptischen Quellen. 8°. (151 S.) 1880. M. 4 —

Deux Papyrus hiératiques du musée de Turin. Publiés en facsimile. Avec la traduction et l'analyse de l'un de ces 2 Papyrus par *F. Chabas*. 8°. (43 S. u. 5 Tafeln.) Christiania 1868. M. 9 —

Gammelægyptisk Religion populært fremstillet. 3 Teile. 8°. (162, 171 u. 148 S. mit eingedr. Holzschn.) Christiania 1881, 82, 83. M. 8 —

Egyptian Religion. 8°. (46 S.) 1884. M. 1.50

Werke von Dr. Auguste Mariette-Pascha.

Deir-El-Bahari documents topographiques, historiques et ethnographiques recueillis dans ce temple pendant les fouilles. (IV, 40 S. in Quarto u. 16 Tafeln in Folio.) 1877. kart. M. 80 —

Karnak. Étude topographique et archéologique avec un appendice comprenant les principaux textes hiéroglyphiques découverts ou recueillis pendant les fouilles exécutées à Karnak. (88 S. in Quarto u. 56 Tafeln in Folio.) 1875. kart. M. 150 —

Les listes géographiques des Pylônes de Karnak. Comprenant la Palestine, l'Éthiopie, le Pays des Somâl. (66 S. in Quarto u. 3 Tafeln in Folio.) 1875. kart. M. 30 —

Das chronologische System Manetho's. Von Heinrich von **Pessl**, Lycealreector in Dillingen. 8°. (XI, 268 S.) 1878. M. 3 —

Werke von Dr. Karl Piehl,

Professor an der Universität Upsala.

Inscriptions hiéroglyphiques recueillies en Europe et en Égypte.

Publiées, traduites et commentées. Série I et II. 4°. 1886—92. M. 132 —

I. Série. 1. Planches.	(194 Tafeln.)	1886.	M. 40 —
I. „ 2. Commentaire	(IV, 139 S.)	1888.	„ 28 —
II. „ 1. Planches.	(154 Tafeln.)	1890.	„ 40 —
II. „ 2. Commentaire.	(III, 101 S.)	1892.	„ 24 —

Dictionnaire du Papyrus Harris No. I publié par S. Birch

d'après l'original du British Museum. 8°. (VIII, 116 S.) 1882.
M. 16 —

Vorlesungen über Ursprung und Entwicklung der Re-

ligion der alten Aegypter von P. Le Page Renouf. Au-
torisirte Uebersetzung. 8°. (VIII, 240 S.) 1882. M. 5 —

Lettres à Mr. Lepsius sur un décan du ciel Égyptien par A.

Romieu, Professeur d'Hydrographie à Agde. 4°. (43 S. u. 2 Tafeln.)
1870. M. 6 —

Die keilschriftliche Wiedergabe ägyptischer Eigennamen

von Dr. Georg Steindorff, Privatdozent an der Universität Berlin
siehe: Beiträge zur Assyriologie u. vergleich. semitischen Sprach-
wissenschaft 8. 13 dieses Verz.

Zeitschrift für Aegyptische Sprache und Alterthumskunde.

Gegründet 1863 von H. Brugsch. Herausgegeben und weiter-
geführt 1864—1884 von R. Lepsius. Fortgesetzt von H. Brugsch
und A. Erman.

Die Bände 1 (1863), 2 (1864), 3 (1865), 4 (1866), 5 (1867),
9 (1871), 10 (1872) sind nur noch in wenigen Exemplaren zu
erhöhten Preisen vorrätig. Von den Bänden 6 (1868), 7 (1869),
8 (1870) sind nur noch einzelne Bogen vorhanden.

Band 11—30 (1873—1892) je M. 15 —; zusammengenommen
M. 200 —

Assyriologie.

Assyriologische Bibliothek herausgegeben von Friedr. Delitzsch und Paul Haupt. 4°. Band I 1/4. II. III 1/2. IV. V. VI. VII 1/3. VIII. IX. XI. M. 493.50

I. Haupt, Keilschrifttexte. Lfg. 1/4.	M. 36 —
II. Bezzold, Achämenideninschriften.	„ 24 —
III. Haupt, Nimrodepos. Abtg. 1 u. 2.	„ 38 —
IV. Strassmaier, Wörterverzeichniss	„ 150 —
V. Lyon, Sargontexte.	„ 24 —
VI. Zimmern, babylon. Busspsalmen.	„ 30 —
VII. Delitzsch, Wörterbuch. Lfg. 1/3.	„ 91.50
VIII. Lehmann, Samassumukin.	„ 40 —
IX. Weissbach, Achämenideninschriften.	„ 30 —
XI. Meissner, Privatrecht.	„ 30 —

Die ausführlichen Titel sind unter den einzelnen Autoren verzeichnet. Band X wird später erscheinen und enthalten:

Weissbach u. Bang, altpers. Keilschrifttexte.

Beiträge zur Assyriologie und vergleichenden semitischen Sprachwissenschaft. Herausgegeben von Friedrich Delitzsch und Paul Haupt. Lex.-S^o. Band I u. II 1/2. 1889—92. M. 77 —

I. Band. Heft 1. (S. 1—368 [davon 4 autogr. Tafeln], 1 Lichtdruck u. Porträt von G. F. GROTEFEND.) 1889.	M. 23 —
I. Band. Heft 2. (S. 369—636 u. Porträt von HIOB LUDOLF.) 1890.	M. 17 —
II. Band. Heft 1. (S. 1—273 [davon 24 autogr. Tafeln], 2 Lichtdrucktafeln u. Porträt von Sir HENRY RAWLINSON). 1891	M. 17 —
II. Band. Heft 2. (S. 273—556 [davon 32 autogr. u. 10 Lichtdruck-Tafeln] u. Porträt von JUL. OPPERT.) 1892. M. 20 —	
<i>Das Schlussheft des zweiten Bandes erscheint im Herbst 1893.</i>	

Inhalt von Band I und II, Heft 1/2:

Belser, C. W., Babylonische Kudurru- Inscrip- tien. (Mit 24 Tafeln, auto- graphiert von F. Weissbach.)	Delitzsch, Friedrich, Zur assyrisch- babylonischen Briefliteratur.
II, 1. S. 111—203	I, 1. S. 185—248 I, 2. S. 613—631 II, 1. S. 19—62

J. C. HINRICH'S SCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

Delitzsch, Friedrich, Ein Thonkegel Sin-idinnam's. (Mit Abbildung in Lichdruck u. 4 Tafeln.) I, 1. S. 301—311

— Nachträgliches zu Hagen's Cyrus-Texten. II, 1. S. 248—257

— Der Berliner Merodachbaladan-Stein. II, 1. S. 258—273

Flemming, Job., Der literarische Nachlass G. F. Grotfend's. (Mit Portrait.) I, 1. S. 80—93

— Hiob Ludolf. Ein Beitrag zur Geschichte der orientalischen Philosophie. (Mit Portrait.) I, 2. S. 537—582
II, 1. S. 63—110

— Sir Henry Rawlinson und seine Verdienste um die Assyriologie. (Mit Portrait.) II, 1. S. 1—18

Hagen, O. E., Keilschrifturkunden zur Geschichte des Königs Cyrus. (Mit 2 Tafeln: die Nabânid-Innalen.) II, 1. S. 205—248

Harper, Edward T., Die babylonischen Legenden von Etana, Zu, Adapa und Dibbarra. (Mit 32 Tafeln Keilschrifttexte autographirt von H. Zimmern u. 10 Lichtdrucken nach photograph. Aufnahmen von E. T. Harper.) II, 2. S. 390—521

Haupt, Paul, Das Nominalpräfix *na* im Assyrischen. I, 1. S. 1—20

— Die zwölfte Tafel des babylonischen Nimrod-Epos. (Mit 9 Tafeln.) I, 1. S. 48—79

— Ergebnisse einer neuen Collation der Izdubar-Legenden. I, 1. S. 94—152

— Zur assyrischen Nominallehre. I, 1. S. 158—184

— Die semitischen Sprachlaute und ihre Umschrift. I, 1. S. 249—267

Haupt, Paul, Die beiden Halbvocale *u* und *ü*. I, 1. S. 293—300

— Makkûxu oder makkûru. I, 2. S. 631

Hommel, F., Über den Grad der Verwandtschaft des Altägyptischen mit dem Semitischen. II, 2. S. 312—358

Jäger, Martin, Der Halbvocal *ı* im Assyrischen. I, 2. S. 443—491

— Das babylonische Hiatuszeichen. I, 2. S. 589—592

— Assyrische Rätsel und Sprichwörter. II, 2. S. 274—305

Jeremias, Johannes, Die Cultustafel von Sippar. I, 1. S. 268—292

Knudzon, J. A., Textkritische Bemerkungen zu Lay. 17.18. II, 2. S. 306—311

Kraetzschmar, Richard, Relativpronomen und Relativsatz im Assyrischen. I, 2. S. 379—442

— Die Präposition *ša* im Assyrischen. I, 2. S. 583—588

Muss-Arnolt, W., The Works of Jules Oppert. (Mit Portrait.) II, 2. S. 523—556

Nestle, Eb., Die Verba mediae *š* im Syrischen. I, 1. S. 153—157

Philippi, F., Die semitische Verbal- und Nominalbildung in ihrem Verhältniss zu einander. II, 2. S. 359—389

Pretorius, Franz, Zur äthiopischen Grammatik und Etymologie. I, 1. S. 21—47
I, 2. S. 369—378

— Ueber die hamitischen Sprachen Ostafrikas. II, 2. S. 312—341

Steindorff, Georg, Die keilschriftliche Wiedergabe ägyptischer Eigennamen. I, 1. S. 330—361
I, 2. S. 593—612

Zehnpfund, Rudolf, Babylonische Weberrechnungen. I, 2. S. 492—536

Zimmern, H., Zusatzbemerkungen zur Legende von Adapa. II, 2. S. 437—438

Die Achämeniden-Inschriften. Transscription des babylonischen Textes nebst Uebersetzung, textkritischen Anmerkungen und einem Wörter- und Eigennamenverzeichniß von Carl Bezold. Mit dem Keilschrifttexte der kleineren Achämeniden-Inschriften, autographirt von Paul Haupt. 4°. (XVI, 96 S.) 1882. M. 24 —

ASSYRIOL. BIBLIOTHEK BAND II.

J. C. HINRICH'S SCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

Assyrische Lesestücke nach den Originalen theils revidirt theils zum ersten Male herausgegeben, nebst Paradigmen, Schrifttafel, Textanalyse und kleinem Wörterbuch zum Selbstunterricht wie zum akad. Gebrauch. Von **Friedrich Delitzsch**. Dritte neu bearbeitete Auflage. Folio. (XVI u. 148 S. [wovon 136 autographir]). 1885. kart. M. 30 —

Assyrisches Wörterbuch zur gesamten bisher veröffentlichten Keilschriftliteratur unter Berücksichtigung zahlreicher unveröffentlichter Texte von **Friedrich Delitzsch**. Lieferung 1—3. 4°. (S. 1—488 autogr.) 1887—1890. M. 91.50

Vollständig in ca. 8 Lieferungen zu je ca. 20 Bogen.

ASSYRIOL. BIBLIOTHEK BAND VII.

Studien über indogermanisch-semitische Wurzelverwandtschaft. Inaugural-Dissertation 1873. Von **Friedrich Delitzsch**. Neue Lichtdruck-Ausgabe. 8°. (119 S.) 1884. M. 4 —

Die Sprache der Kossäer. Linguistisch-historische Funde und Fragen. Von **Friedrich Delitzsch**. 8°. (VI, 76 S.) 1884. geb. M. 10 —

Assyrische Thiernamen. Mit vielen Excursen und einem assyrischen und akkadischen Glossar. Von **Friedrich Delitzsch**. 8°. (VIII, 189 S.) 1874. M. 8 —

Assyrische Studien. Heft 1.

Wo lag das Paradies? Eine biblisch-assyriologische Studie. Mit zahlreichen assyriolog. Beiträgen zur biblischen Länder- und Völkerkunde. Von **Friedrich Delitzsch**. 8°. (XI, 346 S. u. 1 Karte Babyloniens.) 1881. M. 20 —

Akkadische und sumerische Keilschrifttexte nach den Originalen im Britischen Museum copirt und mit einleitenden Zusammenstellungen sowie erklärenden Anmerkungen herausgeg. von **Paul Haupt**. 1.—4. Lfg. 4°. 1881/2. M. 36 —

Inhalt: 1. Lfg. Einleit. Zusammenstellungen. [Schrifttafel, Zeichensammlg., Vocabularien, Monatsnamen] (44 autogr S.) M. 7 —

2. Lfg. Akkadische Texte (S. 45—106). „ 10 —

3. Lfg. Sumerische Texte (S. 107—132). „ 5 —

4. Lfg. Erklärende Anmerkungen. [1. Grundzüge der akkad. Grammatik. 2. Kurzes akkad. Glossar. 3. Anmerkungen zur Schrifttafel. 4. Belegstellen zur Zeichensammlung] (S. 133 bis 220). M. 14 —

Die 5. (Schluss-) Lfg. wird nach Abschluss der Ausgabe des Nimrod-Epos erscheinen.

ASSYRIOL. BIBLIOTHEK BAND I.

Das babylonische Nimrodepos. Keilschrifttexte der Bruchstücke der sog. Izdubarlegenden mit dem keilinschriftlichen Sintfluthberichte. Nach den Originalen im Britischen Museum copirt und herausgegeben von **Paul Haupt**. Abt. I u. II. 4°, 1884 u. 91. M. 38 —

I. Abt. Der Keilschrifttext der ersten 10 Tafeln. (S. 1—78 autogr.) 1884. M. 20 —

II. Abt. Der Keilschrifttext der XI. Tafel mit dem Sintfluthberichte, sowie die seit 1882 neu gefundenen oder vervollständigten Fragmenten. 1. Lfg. (S. 79—150 autogr.) 1891. M. 18 —

ASSYRIOLOG. BIBLIOTHEK BAND III.

Der keilinschriftliche Sintfluthbericht. Eine Episode des babylonischen Nimrodepos. Habilitations-Vorlesung von **Paul Haupt**. Mit dem autograph. Keilschrifttext des babylon. Sintfluthfragmentes. 8°. (VI, 30 S.) 1881. M. 2 —

Die sumerischen Familiengesetze in Keilschrift, Transcription und Uebersetzung nebst ausführlichem Commentar und zahlreichen Excursen. Eine assyriologische Studie von **Paul Haupt**. 4°. (XII, 75 S.) 1879. M. 12 —

Zwei Jagdinschriften Asurbanibal's nebst einem Excurs über die Zischlaute im Assyrischen wie im Semitischen überhaupt von **Fritz Hommel**. 8°. (VIII, 63 S. u. 1 Lichtdruck.) 1879. M. 3 —

Abriss der babylonisch-assyrischen und israelitischen Geschichte von den ältesten Zeiten bis zur Zerstörung Babels. In Tabellenform zusammengestellt von **Fritz Hommel**. Imp. 8°. (20 S.) 1880. M. 1.50

Die babylonisch-assyrischen Vorstellungen vom Leben nach dem Tode. Nach den Quellen mit Berücksichtigung der alttestamentlichen Parallelen dargestellt von **Alfred Jermias**. 8°. (VI, 126 S.) 1887. M. 6 —

De la race et de la langue des Hittites par **Leon de Lantsheere**. 8°. (VIII, 132 S.) 1892. M. 3.20

Samaššumukín, König von Babylonien. (668—648 v. Chr.) Inschriftliches Material über den Beginn seiner Regierung grossenteils zum ersten Male herausgegeben, übersetzt und erläutert von **C. F. Lehmann**. 4°. (XIV, 173 u. 118 Seiten, 1 Lichtdruck u. 47 autogr. Tafeln.) 1892. M. 40 —

ASSYRIOLOG. BIBLIOTHEK BAND VIII.

Die Inschriften Tiglathpileser's I in transskribiertem assyrischem Gründtext mit Uebersetzung und Kommentar von **Wilhelm Lotz**. Mit Beigaben von Friedrich Delitzsch. Lex.-8°. (XVI, 224 S.) 1880. M. 20 —

Keilschrifttexte Sargon's, Königs von Assyrien. (722—705 v.Chr.) Nach den Originalen neu herausgegeben, umschrieben, übersetzt u. erklärt von **David Gordon Lyon**. 4°. (XVI, 93 S.) 1883. M. 21 — ASSYRIOL. BIBLIOTHEK BAND V.

Beiträge zum altbabylonischen Privatrecht von **Bruno Meissner**. 4°. (VIII, 160 S. Druck u VIII, 58 S. Autographie.) 1893. M. 30 — ASSYRIOL. BIBLIOTHEK BAND XI.

Chaldäische Genesis. Keilinschriftliche Berichte über Schöpfung, Sündenfall, Sintfluth, Thurmbau u. Nimrod, nebst vielen anderen Fragmenten ältesten babylonisch-assyrischen Schrifthuus. Von **George Smith**. Autorisierte Uebersetzung von Hermann Delitzsch. Nebst Erläuterungen und fortgesetzten Forschungen von Friedrich Delitzsch. 8°. (XIV, 321 S. mit 27 Abbildgn.) 1876. M. 10 —; geb. M. 11.40

Alphabetisches Verzeichniss der assyrischen und akkadischen Wörter im zweiten Bände der *Cuneiform Inscriptions of Western Asia*, sowie mehrerer anderer meist unveröffentlichter Inschriften mit zahlreichen Ergänzungen u. Verbesserungen der Texte nach den Thontafeln des Britischen Museums von **J. N. Strassmaier**. 4°. (IV u. 1144 sowie III u. 66 S.) 1886. M. 150 — ASSYRIOL. BIBLIOTHEK BAND IV.

Wörterverzeichniss zu den babylonischen Inschriften im Museum zu Liverpool nebst anderen aus der Zeit von Nebukadnezar bis Darius, veröffentlicht in den Verhandlungen des VI. Orientalisten-Congresses zu Leiden. Von **J. N. Strassmaier**. 4°. (III, 66 S.) 1886. M. 8 —

Sonderausgabe aus dem vorstehenden Werke.

Die Achämenideninschriften zweiter Art herausgegeben u. bearbeitet von **F. H. Weissbach**. 4°. (VIII, 126 S. u. 16 autogr. Tafeln.) 1890. M. 30 — ASSYRIOL. BIBLIOTHEK BAND IX.

Die Altpersischen Keilschrifttexte von F. H. Weissbach u.
W. Bang.

Befindet sich im Druck.

ASSYRIOLOG. BIBLIOTHEK BAND X.

Babylonische Busspsalmen. Umschrieben, übersetzt und erklärt
von Heinrich Zimmern. 4°. (X, 120 S.) 1885. M. 30 —
ASSYRIOLOG. BIBLIOTHEK BAND VI.

Porträt von Jules Oppert mit Faecsimile-Unterschrift 36×26 cm.
1892. M. 1,50

Verschiedenes.

(Siehe Inhalt auf Seite 23.)

Anonyme arabische Chronik, Band XI, vermutlich das Buch
der Verwandtschaft und Geschichte der Adligen v. Abulhasan
ahmed ben jahjā ben gābir ben dāwid elbelādōri elbagdādi.
Aus der arabischen Handschrift der königl. Bibliothek zu Berlin
Petermann II 633 autographirt und herausgegeben von **W. Ahl-**
wardt. 8°. (XXVII, 448 S.) 1883. M. 16 —

Aethiopische Lesestücke. Inedita aethiopica für den Gebrauch
in Universitäts-Vorlesungen herausgegeben von **Joh. Bachmann.**
8°. (50 S.) 1893. M. 3 —

Die Nominalbildung in den semitischen Sprachen von
J. Barth. 8°. (XX, XXXII, 492 S.) 1889 u. 1891. M. 20 —

Ta'lab's Kitāb al-Faṣīḥ. Nach den Handschriften von Leiden,
Berlin und Rom herausgegeben, mit kritischen und erläuternden
Noten versehen von **J. Barth.** 8°. (63 u. 75 S.) 1876. M. 3 —

Sindban oder die sieben weisen Meister. Syrisch und
deutsch von **Friedrich Baethgen.** 8°. (38 u. 26 S.) 1879. M. 2,80

Syrische Grammatik des Mar Elias von Tirhan. Heraus-
gegeben und übersetzt von **Friedrich Baethgen.** 8°. (63 u. 47 S.)
1880. M. 10 —

Evangelienfragmente. Der griechische Text des Cureton'schen
Syrers wiederhergestellt von **Friedrich Baethgen.** 8°. (96 u. 92 S.)
1885. M. 10 —

J. C. HINRICH'S SCHE BUCHHANDLUNG IN LEIPZIG.

Die Schatzhöhle, syrisch und deutsch herausgegeben von Carl Bezold.

1. Teil: Die Schatzhöhle, aus 3 unedirten Handschriften ins Deutsche übersetzt und mit Annuerkungen versehen. 8°. (XI, 82 S.) 1883. M. 8 —
 2. Teil: Syrischer Text nach den Handschriften zu Berlin, London u. Rom, nebst einer arabischen Version nach den Handschriften zu Rom, Paris und Oxford. 8°. (XX, 273 S.) 1888. M. 20 —

Die mandäische Religion, ihre Entwicklung und geschichtliche Bedeutung erforscht, dargestellt und beleuchtet von A. J. H. Wilhelm Brandt. 8°. (XII, 237 S.) 1889. M. 8 —

Prolegomena eines neuen hebräisch-aramäischen Wörterbuchs zum Alten Testament. Von Friedrich Delitzsch. 8°. (IX, 218 S.) 1886. M. 8 —

Inhalt: Kap. I: Aeusserlichkeiten. Kap. II: Das Hebräische im Verhältniss zu den übrigen semitischen Sprachen. Kap. III: Die Bedeutung des Assyrischen für die hebräische Wortforschung. Kap. IV: Die semitischen Lautgesetze. Kap. V: Die Wurzeltheorie. Kap. VI: Die hebräischen Personennamen.

Die Philosophie der Araber im X. Jahrhundert n. Chr. aus den Schriften der lauteren Brüder herausgegeben von Fr. Dieterici.

I. Einleitung u. Makrokosmos (die Welt). 8°. (VIII, 228 S. 1876. M. 8 —
 II. Mikrokosmos (der Mensch). 8°. (VIII, 204 S.) 1879. „ 7.60
 IV. Die Logik und Psychologie. 8°. (XII, 196 S.) 1868. „ 7.60
 V. Die Naturanschauung und Naturphilosophie. 8°. 2. Ausg. (XVI, 216 S.) 1876. M. 4 —
 VII. Die Anthropologie. 8°. (IX, 222 S.) 1871. „ 7.60
 VIII. Die Lehre von der Weltseele. 8°. (XII, 196 S.) 1872. „ 7.60
 III u. VI erschienen bei E. S. Mittler & Sohn in Berlin.

Der Darwinismus im zehnten und neunzehnten Jahrhundert. Von Fr. Dieterici. kl. 8°. (XII, 228 S.) 1878. M. 3 —

Thier und Mensch vor dem König der Genien. Ein arabisches Märchen aus den Schriften der lauteren Brüder in Basra. Im Urtext herausgegeben von Fr. Dieterici. 2. Ausgabe. 8°. (IV, 146 S.) 1881. M. 4.50

Arabisch-deutsches Handwörterbuch zum Koran und zu Thier und Mensch. Von **Fr. Dieterici**. 8°. (IV, 180 S.) 1881. M. 5.50

Die sogenannte Theologie des Aristoteles aus arabischen Handschriften zum ersten Mal herausgegeben, übersetzt und mit Anmerkungen versehen von **Fr. Dieterici**.

1. Text. 8°. (VIII, 180 S.) 1882. M. 6 —
II. Uebersetzung m. Anmerkgn. 8°. (XVIII, 224 S.) 1883. „ 8 —

Die Abhandlungen der Ichwân es-safâ in Auswahl. Zum ersten Mal aus arabischen Handschriften herausgegeben von **Fr. Dieterici**. 3 Hefte. 8°. (XIX, 637 S.) 1883—86. M. 20 —

1. Heft. (S. 1—170.) 1883. M. 6 —
2. „ („, 171—382.) 1884. „ 6 —
3. „ (XIX, „ 383—637.) 1886. „ 8 —

Die Edessenische Chronik. Untersuchungen. Mit dem syrischen Text u. einer Uebersetzung herausgegeben von **Ludw. Hallier**. 8°. (VI, 170 S.) 1892. M. 8.50

Zusammen mit Raabe, Apologie des Aristides.

De Hermeneuticis apud Syros Aristoteleis. Adjectis textibus et glossario scripsit **Jo. Georg. Ern. Hoffmann**. 2. Auflage. 8°. (218 S.) 1873. M. 6 —

Die Aethiopische Uebersetzung des Physiologus nach je einer Londoner, Pariser und Wiener Handschrift herausgegeben, verdeutscht und mit einer historischen Einleitung versehen von **Fritz Hommel**. 8°. (XLV, 168 S.) 1877. M. 8 —

Die Namen der Säugetiere bei den südsemitischen Völkern als Beiträge zur arab. und äthiop. Lexicographie, zur semitischen Kulturforschung und Sprachvergleichung und zur Geschichte der Mittelmeerafuna. Mit steter Berücksicht auch der assyrischen u. hebräischen Thiernamen und geogr. und literaturgeschichtl. Excursen von **Fritz Hommel**. 8°. (XX, 472 S.) 1879. M. 20 —

Die Canones Jacobs von Edessa. Uebersetzt u. erläut. zum Theil auch zuerst im Grundtext veröffentlicht von **C. Kayser**. 8°. (IV, 185 u. 31 S.) 1886. M. 8 —

Das Buch von der Erkenntniss der Wahrheit oder der Ursache aller Ursachen. Nach den syrischen Handschriften zu Berlin, Rom, Paris und Oxford herausgegeben von **C. Kayser**. 4°. (VI, 272 S.) 1889. M. 25 —

Die hebräische Sprache. Historisch-kritisches Lehrgebäude. Mit steter Beziehung auf Qimchi und die anderen Auctoritäten. Von **Frdr. Ed. König.** 1. Hälfte. Lehre von der Schrift, der Aussprache, dem Pronomen und dem Verbum. 8°. (X, 710 S.) 1881. M. 16 —
Fortsetzung wird 1893 erscheinen.

Neue Studien über Schrift, Aussprache und allgemeine Formenlehre des Aethiopischen. Aus den Quellen geschöpft, comparativ und physiologisch erläutert von **Frdr. Ed. König.** 8°. (XII, 164 S. nebst 2 Tabellen.) 1877. M. 12 —

Bruchstücke einer Sahidischen Bibelübersetzung nach Handschriften der Kaiserl. öff. Bibliothek zu St. Petersburg herausgeg. von **Osc. v. Lemm.** 4°. (XXIII, 32 S.) 1885. M. 8 —

Das Classenbuch des Ibn Sa'd. Einleitende Untersuchungen über Authentic und Inhalt nach den handschriftlichen Ueberresten von **Otto Loth.** 8°. (81 S.) 1869. M. 2 —

Ueber Leben und Werke des 'Abdallah ibn ul Mu'tazz. Von **Otto Loth.** 8°. (VI, 75 S.) 1882. M. 8 —

Die Apologie des Aristides aus dem Syrischen übersetzt und mit Beiträgen zur Textvergleichung und Anmerkungen herausgegeben von **Rich. Raabe.** 8°. (IV, 97 S.) 1892. M. 8.50
Zusammen mit Hallier, Edessenische Chronik.

Gnostische Schriften in koptischer Sprache aus dem codex Brucianus herausgegeben, übersetzt und bearbeitet von **Carl Schmidt.** Gedruckt mit Unterstützung des Königl. Preuss. Kultusministeriums u. der Königl. Preuss. Akademie der Wissenschaften zu Berlin. 8°. (XII, 692 S.) 1892. M. 22 —

Die Waffen der alten Araber aus ihren Dichtern dargestellt. Ein Beitrag zur arabischen Alterthumskunde, Synonymik und Lexicographie. Nebst Registern. Von **Friedrich Wilhelm Schwarzlose.** 8°. (XVI, 392 S.) 1886. M. 12 —

Zur Geschichte Abu'l-Hasan Al-As'ari's. Von **Wilh. Spitta-Bey.** 8°. (VIII, 148 S.) 1876. M. 3 —

Grammatik des arabischen Vulgärdialectes von Aegypten von **Wilh. Spitta-Bey.** 8°. (XXXI, 519 S.) 1880. M. 25 —
 geb. „ 26 —

Ägyptologie.

Seite	Seite
Aegyptus antiqua: Brugsch	6
Alterthumskunde: Zeitschrift	11
Ammondienst: Lemm	9
Apollinopolis Magna siehe Edfu.	
Chronologie Manethos: Pessl.	10
Deir el Bahari: Dümichen, Flotte (fleet) S. 7. — Mariette	10
Dendera: Brugsch, Drei Festkalen- der S. 5. — Dümichen, Bau S. 8. — Dümichen, Tempelinschriften	8
Dictionnaire géograph.: Brugsch	4
— des noms: Lieblein	9
Edfu: Brugsch, Festkalender S. 5. — Dümichen, Tempelinschriften	8
Eigennamen: Steindorff	13
El-Khargeb: Brugsch, Reise	6
Esne: Brugsch, Drei Festkalender . . .	5
Exodus: Brugsch	6
Expedition von 1868: Dümichen . . .	8
Festkalender: Brugsch	5
Flotte e. ägypt. Königiu (Fleet): Dümichen (2)	7
Geographie: Brugsch, Dictionnaire — Mariette, Listes	4
Geschichte (Histoire): Brugsch (2) . .	5
Gräberwelt: Brugsch	6
Grabpalast des Patuamenap: Düm- ichen	7
Grammatik (grammaire): Brugsch (2)	3
Handel u. Schiffahrt: Lieblein	10
Hathortempel von Dendera: Düm- ichen, Tempelinschriften	8
Hieroglyphen mit Lautwerth: Brugsch, Verzeichniss und Index . .	3/4
Horustempel von Edfu: Dümichen, Tempelinschriften	8
Hungerjahre: Brugsch	6
Inschriften: Brugsch, Recueil S. 5 Brugsch, Thesaurus S. 4. Dümichen. S. 7, 8. Piehl	11
— astronomische: Brugsch, Thesau- rus	
— Bauteixe: Brugsch, Thesaurus . .	
— geographische: Brugsch, The- saurus S. 4 u. Inschriften. S. 4/5. — Dümichen	
— historische: Brugsch, Thesaurus. S. 4. — Dümichen	
— kalendarische: Brugsch, The- saurus. S. 4. Dümichen	
— mythologische: Brugsch, The- saurus	
— Tempel-Inscr.: Dümichen.	
Kalender: Brugsch, Calendrier S. 6. Brugsch, Thesaurus S. 4. Dümichen, Inschriften S. 8. Dümichen, Opfer- festlisten	8
Karnack: Mariette	10
Karten: Brugsch	6
Lepsius: Romieu, lettres	11
Lesestücke: Lemm	9
Lettres à Lepsius: Romieu	11
Listes géograph.: Mariette	10
Manetho: Pessl	10
Mathematik: Eisenlohr	8
Medinet-Habu: Dümichen, Opfer- festlisten	8
Meroitische Schriftdenkmäler: Brugsch	6
Mythologie: Brugsch	5
Namenwörterbuch: Lieblein	9
Nomes, la géographie des: Brugsch .	4
Noms hiéroglyph.: Lieblein	9/10
Oase, die grosse: Brugsch, Reise .	6
Opferfestlisten: Dümichen	8
Papyri, bilingual: Brugsch	5
Papyrus Harris: Eisenlohr S. 9 Piehl	11
— Rhind: Brugsch S. 5. Eisenlohr .	8
— in Turin: Lieblein	10
Patuamenap: Dümichen	7
Pylônes de Karnak: Mariette	10
Religion: Brugsch S. 5. — Lieblein (2). S. 10. — Renouf	11
Ritualbuch: Lemm	9
Roman, demot.: Hess	9
Rosettana: Eisenlohr	9
Seewesen (Graser): Dümichen, Re- sultate S. 8. Dümichen, Flotte .	7
Sinai-Halbinsel: Brugsch, Wanderg.	6
Sternaufgänge: Gensler, Tafeln .	9
Stne-ha-m-us: Hess	9
Tempel Salomo's: Brugsch, Bau .	6
Tempelinschriften: Dümichen . . .	8
Thebanische Tafeln: Gensler . . .	9
Thesaurus inscriptionum: Brugsch .	4
Thierdarstellungen (Hartmann): Dümichen, Resultate	8
Traité médical: Brugsch, notice .	6
Turiner Papyrus: Lieblein	10
Türkis-Minen: Brugsch	6
Verwandtschaft mit dem Semiti- schen: Hommel	13
Wörterbuch: Brugsch	3
— geographisches: Brugsch	4
— der Namen: Lieblein	9/10
Zeitschrift: Zeitschrift	11

Assyriologie.

Seite	Seite		
Achämenideninschriften: Bezold	13	Makkûxu oder makkûru: Haupt in <i>Beiträge</i>	13
— zweiter Art.: Weissbach	16	Merodachbaladanstein: Delitzsch in <i>Beiträge</i>	13
Adapa: Harper in <i>Beiträge</i>	13	Nabûnaid-Annalen: Hagen in <i>Bei- träge</i>	13
Zimmern in <i>Beiträge</i>	13	Nimrod: Smith	16
Aegyptische Eigennamen: Steindorff in <i>Beiträge</i>	13	Nimrodepos: Haupt	15
Akkadisches Glossar: Haupt, Keil- schrifttexte	14	— 12. Tafel: Haupt in <i>Beiträge</i>	13
Akkadische Grammatik: Haupt, Keilschrifttexte	14	Nominallehre, Assy.: Haupt in <i>Bei- träge</i>	13
Akkadische Texte: Haupt	14	Nominalpräfix na: Haupt in <i>Bei- träge</i>	13
Akkadische Wörter: Strassmaier	16	Oppert's Werke: Muss-Arnolt in <i>Beiträge</i>	13
Altpers. Keilschrifttexte: Weissbach u. Bang	17	Oppert's Porträt	17
Asurbanibal: Hommel	15	Paradies: Delitzsch	14
Beiträge	12	Präpositionsa: Kraetzscharin <i>Bei- träge</i>	13
Bibliothek	12	Privatrecht, Meissner	16
Briefliteratur: Delitzsch in <i>Bei- träge</i>	12	Rätsel: Jäger in <i>Beiträge</i>	13
Busspsalmen, babylon.: Zimmern	17	Rawlinson: Flemming in <i>Beiträge</i>	13
Chaldäische Genesis: Smith	16	Relativpronomen und Relativsatz: Kraetzschar in <i>Beiträge</i>	13
Cultustafel v. Sippar: Jeremias in <i>Beiträge</i>	13	Samassumukin: Lehmann	15
Cyrustexte: Delitzsch in <i>Beiträge</i>	13	Sargontexte: Lyon	16
— Hagen in <i>Beiträge</i>	13	Schöpfung: Smith	16
Dibbarra: Harper in <i>Beiträge</i>	13	Sintfluth: Haupt S. 15 — Smith	16
Etana: Harper in <i>Beiträge</i>	13	Sippar: Jeremias in <i>Beiträge</i>	13
Genesis, chaldäische: Smith	16	Sprachlaute: Haupt in <i>Beiträge</i>	13
Geschichte: Hommel	15	Sprichwörter: Jäger in <i>Beiträge</i>	13
Grotesend, G. F.: Flemming in <i>Bei- träge</i>	13	Sumerische Familiengesetze: Haupt	15
Halbvocale ȝ und ȝ: Haupt in <i>Bei- träge</i>	13	Sumerische Texte: Haupt	14
— ȝ: Jäger in <i>Beiträge</i>	13	Sündenfall: Smith	16
Hiatuszeichen: Jäger in <i>Beiträge</i>	13	Thiernamen: Delitzsch	14
Ilittites: Lantsheere	15	Thonkegel Sin-idinnam's: Delitzsch in <i>Beiträge</i>	13
Izdubarlegenden: Haupt in <i>Bei- träge</i>	13	Tharmbau: Smith	16
Kossäer: Delitzsch	14	Tiglathpilesar I: Lotz	16
Kudurruinschriften: Belser in <i>Bei- träge</i>	12	Umschrift der Sprachlaute: Haupt in <i>Beiträge</i>	13
Lay, 17 u. 18: Knudtzon in <i>Bei- träge</i>	13	Verba mediae s: Nestle in <i>Beiträge</i>	13
Leben nach dem Tode: Jeremias	15	Weberrechnungen: Zehnpfund in <i>Beiträge</i>	13
Legenden: Harper in <i>Beiträge</i>	13	Wörterbuch: Delitzsch	14
Lesestücke: Delitzsch	14	Wörterverzeichniss: Strassmaier	16
Ludolff, Illob: Flemming in <i>Bei- träge</i>	13	Wurzelverwandtschaft: Delitzsch	14
Zu: Harper in <i>Beiträge</i>	13	Zu: Harper in <i>Beiträge</i>	13

Verschiedenes.

Allgemein-Semitisch.	Seite	Aethiopisch.	Seite
Barth, Nominalbildung	17	Bachmann, Lesestücke	17
Beiträge zur Assyriologie u. vergleich. semitischen Sprachwissenschaft	12 13	Hommel, Physiologus	19
Hommel, Säugethiere	19	König, Schrift, Aussprache etc. .	20
Arabisch.		Praetorius, z. Grammatik u. Etymologie: Beitr. z. Assyriologie	13
Ahlwardt, anonyme Chronik	17	Hebräisch (Aramäisch).	
Barth, Talab's Kitab al Fasih	17	Delitzsch, Prolegomena z. e. Wörterbuche	18
Dieterici, Anthropologie	18	König, Lehrgebäude	20
— Darwinismos	18	Koptisch.	
— Ichwân es-safa	19	Schmidt, gnostische Schriften .	20
— Logik	18	Mandäisch.	
— Makrokosmos	18	Brandt, Religion	18
— Mensch	18	Sahidisch.	
— Mikrokosmos	18	Lemm, Bibelübersetzung	20
— Naturanschauung	18	Syrisch.	
— Naturphilosophie	18	Baethgen, Sindhan	17
— Philosophie	18	— Grammatik des Elias v. Tirhan	17
— Psychologie	18	— Evangelienfragmente	17
— Theologie des Aristoteles	19	Bezold, Schatzhöhle	18
— Thier u. Mensch	18	Hallier, Edessenische Chronik .	19
— Welt	18	Hoffmann, de Hermeneutics . .	19
— Weltseele	18	Kayser, Jacob von Edessa . .	19
— Wörterbuch	19	— Erkenntniss der Wahrheit (causa causarum)	19
Loth, Classenbuch des Ibn Sa'd	20	Nestle, verba mediae & in Beiträge z. Assyriologie	13
— Abdallah ibn ul Mutazz	20	Raabe, Apologie des Aristides .	20
Schwarzlose, Waffen der Araber	20		
Spitta, Abul Hasan al Asari	20		
— arab. Grammatik	20		

Inhalt nach Verfassern geordnet.

Seite	Seite		
Ahlwardt, Arabische Chronik	17	Brugsch, Géographie des nomes .	4
Assyriologische Bibliothek	12	— Geschichte Aegyptens	5
Bachmann, Aethiopische Lesestücke .	17	— Gräberwelt, ägyptische	6
Bang, Altpers. Keilinschriften	17	— Grammaire hiéroglyphique	3
Barth, Nominalbildung	17	— Grammatik, hieroglyphisches .	3
— Talab's Kitab al Fasih	17	— Hieroglyphenverzeichnis	3
Baethgen, Evangelienfragmente	17	— Hiéroglyphes, Index	4
— Sindban	17	— Histoire de l'Egypte	5
— Syrische Grammatik	17	— Hungerjahre	6
Beiträge zur Assyriologie	12	— Inschriften, geographische	4
Bezold, Achämenideninschriften	12	— Karte von Oberägypten	6
Bezold, Achämenideninschriften	13	— " " Unterägypten	6
— Schatzhöhle	18	— Meroitische Denkmäler	6
Bibliothek, assyriologische	12	— Recueil de monuments	5
Brandt, Mandäische Religion	18	— Religion u. Mythologie	5
Brugsch, Aegyptus antiqua	6	— Rhind's Papyri	5
— Calendrier	6	— Tempel Salomos	6
— Dictionnaire géographique	4	— Thesaurus inscriptionum	4
— El Khargeh	6	— Traité médical	6
— Exode et les monum. égypt.	6	— Türkismünzen	6
— Festkalender	5	— Wörterbuch	3

Seite	Seite		
Brugsch. Zeitschrift, ägyptische	11	Hommel, Geschichte, assyr. babylon.	15
Delitzsch. Assyriolog. Bibliothek	12	— Jagdinschriften Asurbanibals	15
— Beiträge zur Assyriologie	12/13	— Namen der Säugethiere	19
— Lesestücke, assyriolog.	14	— Physiologus	19
— Proleg. z. e. hebr. Wörterbuche	18	Jäger s. Beiträge zur Assyriologie.	13
— Sprache der Kossäer	14	Jeremias, Alfr. Leben nach dem Tode	15
— Stadien, assyrische	14	— Johs. Beiträge zur Assyriologie	13
— Thiernamen, assyrische	14	Kayser. Buch der Erkenntniss	19
— Wo lag das Paradies	14	— Canones Jacobs v. Edessa	19
— Wörterbuch, assyrisches	14	Knudtzons Beiträge zu Assyriologie	13
— Wurzelverwandtschaft	14	König. Hebräische Sprache	20
Dieterici. Anthropolgie	18	— Äthiopische Studien	20
— Darwinismus	18	Kraetzschmar s. Beiträge zur Assy- riologie	13
— Handwörterbuch z. Koran	19	Lantsheere. Hittites	15
— Ichwan Es-Safa	19	Lehmann. Samassumukin	15
— Logik	18	Lemm. Lesestücke, ägyptische	9
— Makrokosmos	18	— Ritualbuch	9
— Mensch	18	— Sahidische Bibelübersetzung	20
— Mikrokosmos	18	Lepsius. Aegyptische Zeitschrift	11
— Natur	18	Lieblein. Dictionnaire de noms	9
— Philosophie der Araber	18	— Handel n. Schifffahrt	10
— Psychologie	18	— Namenwörterbuch	9
— Theologie des Aristoteles	19	— Papyrus hiératiques	10
— Thier und Mensch	18	— Religion (2)	10
— Welt	18	Loth. Abdallah ibn ul Mu'tazz	20
— Weltseele	18	— Glassenbuch des Ibu Sa'd	20
Dümichen. Denderatempel	8	Lotz. Tiglaphileser d. Erste	16
— Expedition von 1868	8	Lyon. Sargontexte	16
— Fleet of an Egypt. queen	7	Mariette. Deir El-Bahari	10
— Flotte einer Königin	7	— Karnak	10
— Geograph. Inschriften	7	— Listes géographiques	10
— Grabpalast des Patuamenap	7	Meissner. Privatrecht	16
— Historische Inschriften	8	Muss-Arnolt s. Beitr. z. Assyriologie	13
— Kalenderinschriften	8	Nestle s. Beiträge zur Assyriologie	13
— Opferfestlisten	8	Oppert's Porträt	17
— Tempelinschriften	8	Pessl. Manetho	10
Eisenlohr. Mathemat. Handbuch	8	Philippi s. Beiträge zur Assyriologie	13
— Papyrus Harris	9	Piehl. Dictionnaire du Papyrus Harris	11
— Rosettana	9	— Inscriptions hiéroglyphiques	11
Elias v. Tirhan. Syrische Grammatik	17	Practorius s. Beiträge z. Assyriologie	13
Erman. Aegyptische Zeitschrift	11	Raabe. Apologie des Aristides	20
Flemming s. Beiträge z. Assyriologie	13	Renouf. Religion d. Aegypten	11
Gensler. Thebanische Tafeln	9	Romieu. Lettres à Lepsius	11
Graser. Seewesen s.: Dümichen, Expedition	8	Schmidt. Koptische Texte	20
Hagen s. Beiträge zur Assyriologie	13	Schwarzlose. Waffen der Araber	20
Hallier. Edesseneische Chronik	19	Smith. Genesis	16
Harper s. Beiträge zur Assyriologie	13	Spitta. Abul-Hasan al-As'ari	20
Hartmann. Thierdarstellungen s.: Dümichen, Expedition	8	— Arabische Grammatik	20
Haupt. Akkadische Grammatik	14	Steindorff's. Beiträge z. Assyriologie	13
— Assyriol. Bibliothek	12	Strassmaier. Assyr.-babyl. Wörter — Wörterverzeichniss	16
— Beiträge zur Assyriologie	12/13	Talab's Kitab al Fasih	17
— Familiengesetze	15	Weissbach Achämenideninschriften	16
— Keilschrifttexte	14	— Altpers. Keilinschriften	17
— Nimrodepos	15	Zehnpfund s. Beitr. z. Assyriologie	13
— Sintfluthbericht	15	Zeitschrift f. ägyptische Sprache	11
Hess. Roman Stne-Hla-m-nis	9	Zimmer. Babylon. Busspsalmen	17
Ittoffmann. De hermeneuticis	19	— s. Beiträge zur Assyriologie	13
Hommel s. Beiträge zur Assyriologie	13		

List of Contributors.

Genesis: C. J. Ball (London).
Exodus: Herbert E. Ryle (Cambridge).
Leviticus: S. R. Driver and H. A. White (Oxford).
Numbers: J. A. Paterson (Edinburgh).
5 Deuteronomy: Geo. A. Smith (Aberdeen).
Joshua: W. H. Bennett (London).
Judges: Geo. F. Moore (Andover).
Samuel: K. Budde (Strassburg).
Kings: B. Stade (Giessen) and F. Schwally (Strassburg).
10 Isaiah: T. K. Cheyne (Oxford).
Jeremiah: C. H. Cornill (Königsberg).
Ezekiel: C. H. Toy (Cambridge, Mass.).
Hosea: A. Socin (Leipzig).
Joel: Francis Brown (New York).
15 Amos: John Taylor (Keswick).
Obadiah: Andrew Harper (Melbourne, Australia).
Jonah: Friedrich Delitzsch (Leipzig).
Micah: J. F. McCurdy (Toronto).
Nahum: Alfred Jeremias (Leipzig).
20 Habakkuk: W. H. Ward (New York).
Zephaniah: E. L. Curtis (New Haven).
Haggai: G. A. Cooke (Oxford).
Zechariah: W. R. Harper (Chicago).
Malachi: C. G. Montefiore and I. Abrahams (London).
25 Psalms: J. Wellhausen (Marburg).
Proverbs: A. Müller (Halle).[✉]
Job: C. Siegfried (Jena).
Song of Songs: Russell Martineau (London).
Ruth: C. A. Briggs (New York).
30 Lamentations: M. Jastrow, Jr. (Philadelphia).[†]
Ecclesiastes: Paul Haupt (Baltimore).
Esther: T. K. Abbott (Dublin).
Daniel: A. Kamphausen (Bonn).
Ezra: } H. Guthe (Leipzig).
35 Nehemiah: }
Chronicles: R. Kittel (Breslau).

[✉]) Died September 12th 1892.

[†]) Professor Abraham Kuennen who had agreed to do the book died December 10th 1891.

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY
Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

Form L9-32m-8/57 (C8680s4) 444

LIBRARY
OF
THE
UNIVERSITY
OF
CALIFORNIA
LOS ANGELES

PS Bible, A. L. Hebrew,
715 1893 -
1893 Sacred books of the
v.17 Old Testament

UNIVERSITY LIBRARIES

AA 000 377 617 6

BINDERY MAR 19 1958

PS
715
1893
v.17

